تصوير أبو عبدالرحمن الكردي

二 城

چاوی خوینینی شهوه ق

چاوی خوێنینی شەوەق

بِوْدابِهِ زَائِدِنَى جِوْرِمِهَا كَتَيْبِ: سِهِرِدانَى: (مُنْتُدى إِقْرا الثَقافِي)

لتسبل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدى إِقْرًا الثُقافِي)

براي دائلود كتابهاي محتلف مراجعه: (منتدى اقرأ الثقافي)

www. lgra.ahlamontada.com

www.igra.ahlamontada.com

للكتب (كوردى ,عربي ,فارسي)

ئه ونه دلسهردم له تان وپۆی وجوودم،چون خهیال پــرتهوی ئـه ستـيّره ئـه تــوانــی بسووتینی لـهشم عیشقی دل قـاییم له نیّو کــوّشکی بـلوورا نـاکـری بونی زهخمی تازه بهرزه،ههروه کووخوینی گهشم

چاوی خواینینی شهوهق

○شیعر:عومهری سالحی ساحیب (کۆلیل)

ناماده کردن:سەيدعەبدوڭلاي سەمەدى

۰بلاو کردنهوه:(کۆلیل)وعهبدولباستی کوړی

○چاپى ھەوەل:۱۹۹۹/۱۳۷۸

٥ تيراژ:٣٠٠٠دانه

ر پیت چنی:ئاویهر(سنه)

ريكخستني لاپهره كان:ئهييوب گهنجي

ن تەرخى رۇۋېەر گ:سەيدغەبدوللاي سەمەدى

رُماره ی ئیزن ورهزامه ندی وه زاره تی ئیرشادی ئیسلامی 0رُماره ی ئیرن ورهزامه ندی 0رُماره ی ئیرشادی 0رُماره ی ئیرشادی 0رُماره ی ئیرشادی نیسلامی 0رُماره ی ئیرشادی نیسلامی 0رُماره ی ئیرشادی نیسلامی ایران ای

چاپخانه:چیهری(تهوریز)

مافى چاپ كردنهوهى پاريزراوهبۆخاوهنى

تلفن وآدرس پخش ۲۶۵۷۹ سقز قیمت سیستومان

پێڕسہ

د-س	ينشه كى
14-1	بەشى(١)
٣	گازه
٨	ئاواتى ئەمەل
۱۳	تاریکی تارا
17	خۆزگە
19	ئەوكى شعوور
44	گۆم تاقوولىترېنى مەلەي خۆشتىرە خىستىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىسىس
40	سەرى شاعير سەرى خەڭكە
44	سۆزى پەروانە
44	سۆزى شەو
٣٢	سهحهرچاوت هه ڵێنه
4.5	غیره تی شیعرم

77			اقم له دله
۲۸			و به يتى
۳۹		ي زوڵفي شەو	ی که رهمی
٤١			ىار
٤٨		لسى خاله كەت	خي له عه ک
٤٩		، موشهووهش	ب ونەشرى
04			اني ئەوين
٤٥		ى بېكەسىم	رەي رۆژان
٦.			يه بۆچى؟
77		،ر	ا تتانی هون
77			خهوما
٦٥			،تتى برۆت
77		ره قسم؟	چ ئاوازى ب
٦٨		loa	سێبەرى خ
٧٣		رپینج خشته کی::	،ڵفی چنار،
٧٥		م «پنج حشته کی	،رمانی خه
Y Y		ن	رانیکی نوی
٧٩		وتاقه وسان	ووێڑی من
۸۹		ِسان	لامى تاقەو
97	کمک	رى خۆشەويستىد	کێلی مەزار

سەروى تاران		94
کراسی گۆل		99
 (۲)	. Y	179-1
ىانگى تۆراو ·		1.7
گوڵی خوینناوی		1.9
سوڵحي ساڵحي و.	ىائح	711
امەيەكى دۆستانە		711
کاری گەردوونە		۱۱۷
بانگ گیران		14.
یمام شافیعی فه ره	وويه	171
وهقيب دلخؤشه	***************************************	177
كورته دەستم		177
حەجاڭەت بىن ھەژ	رى	144
می دله بگری	***************************************	141
مەرىپىي مردووان	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	188
ىردن لەرىپى ئە وين		١٣٤
زسروه	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	140
اخواگەورە بىت		١٣٨
كفت نهست		161

154	فىْلَّى خَيْلَى بِوْشْتُهُو بِهُرُدَاخِ ﴿ ﴿ ﴿ الْمُعَالِِّينَا اللَّهُ الْمُعَالِِّينَ الْمُعَالِِّينَ الْمُعَالِ
120	ئەڭىن كاتنى كە بەھار دىنى
127	ساڵي تازه
١٤٧	هاتم خاسی کهم
101	بۆخۆشى وشۆخى لەگەل كاكە فەتحوللاي نوورىدا
108	وەساى تە قەڵ دۆز
١٥٨	كنى تاوانباره؟
771	ميوانێکئ چڵێڛۅڿاو سوور
*1 * -1	به شی(۳)
۱۷۳	گوڵی ئاخ
179	باوانه كهم!باءوانه كهم
190	قيروبير
۲.,	من وشای پهریان
۲ ۱۱	راوى وشه

تۆپى ئەستىرە بى وشە لە بىشكەي ئاسمانى شىنا بۆ ھۆنراۋەم دەشنىتەۋە لە سەر مەوجى پىكەنىنا

ههموو سهرلهبههاران زهوی بۆش دەبنتهوه و دەنک و چه کهرهی لهژمارنههاتوو ده کهونهخۆ ا دهست له خاک دیننه دهر و تاماژهی هه تاو ده کهن. دلمی زهوی وه کو تان ده کهویتهوه و دار وههمناس

ده کهون. سروشت بیّدهنگی زستان دهشکیّنی و دوّلی کپ و چیای بیّدهنگ به هاژه و قــهلّبهزه ی جوّگه و شوّلاوکهی ئاو سروودی ژیان تیّهه لّده کهنهوه. وهی که چهند له یه ک نزیکن ژیانی ئیّمه و خاک! چەند لە يەک نزيكن ژيانى ئيمە و ئاو! وەي كە چەند لە يەكدەچن ژيانى ئىيمە و چيا بهسهرهاتی نیمه و سروشت!

له کاتیٰکا چیا دەسووتێ، دۆڵه کان ئاھەنگی شایی دەگیرن و نایەڵن رەورەوەی ژیان بوەستێ، و کاتیٰک دۆله کان بەسەر يە کا دەتە پن، دارستان گەرى رەشبەللەک دە گیرێ و چەرخى ژيان دەخاتەو، گهر و ثهو دهمهی دارستان سهردهبرن، دلّی زهوی دهههژی و میلیوّنهها پرزوّلهی به روالهت بیّدهنگ پیلانی ژیانیکی نوی داده ریزن و خهونی دارستانیکی دی ده روینن. وه ی که چ راده له یه کـده چن

ژیانی ئیمه و دارا بهسهرهاتی ثیمه و دارستان! له ههموو باخچهیه کی دهور به پهرژین تهنراو، چی دهروی، باغهوانیْکی پسپور به دهوریدا دی: بهر پنی بژار ده کا و به ههرهس و کوود و ئاو هیزی وهبهر دهنی و موتوربهی ده کا و دهستی ده گری و پنی پیْههڵده گرێ. بهڵام من روه کیٚکی بیّپهرژین له ههواریٚکی تهماوییا دهناسم که له ئاوی باران

دەخواتەوە. لەگەل بژار دەخەبتىّ. لە ئاستى سىەرما وگــەرما و مــلۆزم و شــەختەدا دەجــەنگـــّ. لە بهرامبهرگژهبا و توّفانا چنگی له زهوی داده گرێ. بهسهر پێوه رادهوهستێ و ناکهوێ. پايزان له دوای چاوی خـوێنینی شـهوه ق پێنجه مین به رهه می چاپکراوی مام وستا مه لا عومه ری ساڵحی کولیل»، که دیوانی شیعره کانیه تی و قسهی د ڵی خوّی. ئهم دیوانه سه رجهم هو نراوه کانی ساڵانی ۱۳٤ هه تا ۷۵ گرتو وه ته خوّ که به پێی شیواز و په یام له سێ به شی جیاوازدا ریکخراون. به شی هه وه آن و شیعرانه ن که سه رچاوه یان ته نیا هه ست و سوّزی شاعیر خوّیه تی. به شی دووهه م شیعری بوّنه و رناسه به تن ، که وایه له لاوه ده که و نه یشو و و و باری ئه م هه سته وه. به شی سیّهه م که جیاوازییه کی او و یان هه یه له گه ل دوو به شه کهی پیشو و دا، ئه م شیعره تازانه ن که ده که و نه دو ایین کاره کانی شاعیر ، و او یان هه یه له گه ل دوو به شه کهی پیشو و دا، ئه م شیعره تازانه ن که ده که و نه دوایین کاره کانی شاعیر و بیوازی ئه م به شه شتیکی ئاسایی و سروشتییه، چو نکه شاعیر له گه ل چاخ و زه ماندا ده رواته پیش و ئه م لوگوره ی زدمان پیکی دینی، شوین ده خاته سه ر لایه نه جو راو جوّره کانی هو نه ربه گشتی. که وایه نووه ، که رشاعیر بیست سال و سی سال له مه به ربه شیّوه ی دوو به یتی و پینیج خشته کی و موله مه ع شیعری نوتوه و له مو دروازه ، دوایین شیعره کانی شیّوازی کی نوی و گونجاو له گه ل ره و تی ثه مروّیان به خوّوه گرتووه و له مو دروازه ، به لکو و له سه ریّبازیّکی دروست هه نگاوی ناوه ، جاگه یشتیّته هه رکوی و چه ندی له م لانه سو و راوه ، به لکو و له سه رکوی و چه ندی له م له نه سریّ ، گرینگ نه وه یه که وه ها ریّگایه کی بویوه.

مروّی خاوه ن ئامانج له هدر مدنز لیّکیشا بوّ سانه وه دابه زیّ و پاشان به جیّی بیّلی و مدنزلّ بگوّری، یسان هدر له ئامانج نزیک بووه ته وه هدتله نه بووه. بوّیه ناوه روّکی پر و کاکلّی جوان له هدرسیّک ، شی هوّنراوه کانیدا هدن و گدلیّک له م سدده فانه که بیشکنی، گهوهدری نایابی تیّدا ده بینییه وه. تدنانه ت نه گوتراوه، به ڵکوو ئهوکهسه یا ثهوکارهساته کراوهته دهسمایهی مهبهستیکیتر و تای تهرازووی بــه لایه نیکی گرینگتردا قورس بووه که رووداوه کهی لیبووه ته به هانه. بو نمونه ؛ کاتیک شیعریک به بونه ی مـانگگیرانـهوه دادهنـێ، تـهنیا لهم سـووژهیه کـهڵک وهردهگـرێ و قسـهیهکـی دی دادهمـهزرێنێ و بهرهه ميکي تري ليوه دهست دينني:

باكوو هەركەچ بىن لەگەڭما زەمــان بمجهوسينيتو ههروه كووكهوان شهره فم نادهم به سوفرهی رهنگین رازیم به دهستی خالی و له تنی نان تا رۆژى دەردىم لە ژىر خاك و خۆل چەشنى ئەو مانگەي گيراوە ئىەلعان

ته نانه ت له کاتیکاکه قه رزی که سیکی له سه ربووه و خاوه ن قه رز داوای پاره که ی لیکر دووه ته وه، ئهم بۆنەيەي كردووه تە ھەويّنى باسيّكى تەواوكۆمەلاّيەتى و پەنجەي لە سەرگەليّک لارى و ناتەواوي داناوه و هیّمای گهلیّ ناریّکی و کهند و کوّسپی کوّمه لایه تی کردووه و له راستیدا وه ک ثاویّنه یه ک دهرد و ناسۆرە كانى كۆمەڭى خۆمانى نواندووە.

که لُک وه رگرتن له بۆنه یه کی زور ثاسایی و کهم بایه خ بو مـهبهستیْکی قــورس و بــنه ره تی، تــای ناوهروّکی ثهم بهشه له شیعره کانی قورس کردووه و له چوارچیّوهی تهنگه بهری بوّنهی رزگارکردووه. به کورتی شاعیر له شیعری بۆنەدا، که پلەیەکی نزمی شیعره، به پشتیوانی بیر و باوەرِ و ثامانج شیعره کهی هەڵكێشاوەو ئە پلەيەكى ژوورترى داناوە. ئە بەشى دووھەمى ئەم ديوانەداكەم شيعرى بۆنە ھەيەكە شاعیر بۆلایه کی تری نهبردبیّته وه و بهرههمیّکی تری لیّوه دهست نه هیّنابیّ. له پارچهی « خهجالّهت بیّ هه ژاری »داکه له وه لامی نامهی دۆستیکدا نووسیویه تی ده لی :

كه فهرمووته «خهجالّهت خوّم»، مهفهرموو ئسهویش بسا زل نهبی فسیز و دهمساری له مسيّره دەسستى دۆسسىتان دريّسـره مسن و تسوّ هسهر دوو گرکهی برکه پیکین

خهجالهت دهست و پنی کیورتی ههژاری بسیرا بسرپوون بسه بسالای کسوردهواری دهست کورته همه تا کوردی وه کوو من له همه در مهزرایسیکا شدین بسی بواری یا له وه لامی نامه یه کی تردا ئاوا خو له باسی سروشت و به هار ده دزییه ته وه و ده لی :

ئسه شکی هسه تیو بسوو بسه شسه تاو، شسه تاو هسات و رژایسه چوم سسو پری جسه رگی ئساوی بسری، فسرمیّسکی روون رووب اری کسوشت تساریکه شسه و، ده سستی نسایه بسینه قساقای کسچی هسه تاو فسیّلی خسیّلی پووشته و بسه رداخ، بسه تساشای دلّ شسرباری کسوشت

که شیعره بۆنه کانی شاعیر تا ئهم راده یه پر ناوه روّک و خاوه ن ثامانج بن، دیاره شیعره نابوّنه کان له پله یه کی گه لیّک به رزدان و هو نه ریّکی ناب و خالیسیان تیّدا به دی ده کریّ.

پینج پارچهی بهشی سیّههمی نهم دیوانه ؛ راوی وشه ۱۳۲۷ ،گولی ثاخ ۱۳۲۷، باوانه کهم ۱۳۷۱، قیر و بیر ۱۳۷۲ و من و شای پهریان ۱۳۷۵ به هه لسه نگاندن له گهل شیعره کانی پیّشوویدا، جیّ پیّی هه نگاوی که وره یان پیّوه دیاره. نهم هه نگاوه، نالوگوریّکه له شیّوه ده ربرین و زمان، نوسلووب و شیّواز، هه ربه م پیّبه ش له شیّوه روانین و بیر کردنه وهی شاعیر.

هدر چه ند شاعیر به ره و تیکی سروشتی گه یوه ته نهم قوناغه، به لام نه یتوانیوه به ته واوی له قوناغی پیشووی هه لبری . ههر بویه له سالی ۱۳۹۷ هه تا ۷۵که ماوه ی له دایک بوونی نهم پینج پارچه یه، به یناو به ین گه راوه ته وه و ده پارچه شیعری تری له سهر هه مان شیوه ی پیشوو داناوه. به لام له م ده پارچه یه شدا، که رواله تیان چو ته وه سهر نه وانی پیشوو، شوینی هه نگاوه تازه که له ناوه رو کدا دیاره. به لگه ی نه م را یه پارچه هه لبه ستی فیللی خیللی پوشته و په رداخ ه که له ۱۳۷۵ دایناوه.

یه کیّکی تر له تایبه تمه ندییه کانی شیعری کوّلیل ده و لهمه ندییه له و شه ی ره سه ن و په تیدا. ئیمه ناچارین له به دیهینانی هه رچه شنه شویّنه و اریّکی ئه ده بی، هونه ری، لیّکوّلینه و و زانستی و ... دا هوّشیّکمان به لای زمانه که مانه وه بیّ. قه له م به ده سته کانمان سه ره رای نیازی هیّنانه دی به رهه میّک، ده بی هه ولّی کوّکردنه و ه و ده کارکردنی و شه ی ره سه ن و خوّمالّی و ریّنووسی یه کده ست و بژارکراو

بده ن. به داخه وه لهم دیوانه دا له ریّنووسیّکی په سند و بیّهه له که لّک وه رنه گیراوه. له زوّر جیّگه «واوی عه تف» به وشه وه لکاوه، که راست نیه. هیّندیّ وشه که نه شیا له یه ک جیا بنو و سرانایه، به سه ریه که وه نووسراون، وه به پیّچه وانه، هیّندیّکی تر که باشتر وابو و به سه ریه که وه بنووسریّن له یه ک هه لّبراون. بزویّنی «و» کورت و دریّژ وا هه یه وه به ر چاو نه گیرابن. هه ر وه ها ریّنووسی هه ندی و شه ی عه ره بی په یره و ییان له ئیملای کوردی نه کردووه و هه ر به ئیملای عه ره بی نووسراون. هه لّبه ت وا ریّک نه که و ت که بتوانم سه ریه رشتی تایپ و پیت چنینی شیعره کان بکه م، به لاّم هیوام وایه که هات و به ختی که بتوانم سه ریه رشتی تایپ و پیت چنینی شیعره کان بکه م، به لاّم هیوام وایه که هات و به ختی چاپیّکی ترمان بوو، ثه م تانه یه ش له سه ر ئه م چاوه خویّنینه نه میّنیّ. به لاّم له لایه کی تره وه و له م راوه دا ره سه ن و په ته هره یه . شاعیر به راستی راوی و شه ی کردووه و له م راوه دا گه لیّک شاره زایه . له سایه ی کویّره وه ری و گه ران و ها تو چووی زوّرا، هه گبه ی له و شه ی له گویّن ته لای ده سه و شار ناخنیوه و هه ریه که ته واو له جیّی پر به پیست ده کاری کردوون:

وه ک مستقاله زه پره، وشته وردیسله بستی، پسه یکی هه وال پسه یدای نسه کا، زه پره بینی دیده ی شه وین تیا ده کا مال هسه رچه ن وشته، تساقانه مساسیه کسی به حری بین بست پسه یتا پسه یتا خوی وه شاری، باوه گه وره ی سه غربجن بی هه رپووله که یه کسی ره میزی، بی قیایم بیوون له تی و مین بی ده بی بست چسه شه ی قیوللایی هه نبه سته کانم نه وسن بی ...

وشه یه ک که نووسه ریا هزنه رده یدوزیته وه و له به رهه می خویدا ده کاریدینی، ده توانی له مه یدانه کانی روّشنیریماندا که لکی لیّوه ربگیری و زمانه که مانی پیده و له مه ند بکری. بوّوینه؛ کوّلیل له ناو چه یه کدا و شه ی شواروِّ ده بیسی که له به رامبه ر نبضی عه ره بیدا به کار ده چی. بایه خیکی ته واوی پیده دا و له شیعریکا که لکی لیّوه رده گری. «به ده ستی توّیه شواروّی تازه یا کوّن»، ئه م و شه یه ده توانی بچته ریزی زاراوه کانی پزیشکی و که لیّنیک له وی پرکاته وه. به تایبه ت که فه رهه نگه کوردییه کان جگه له «فه رهه نگی مه هاباد» هیچیان به لای ئه م و شه یه دا نه چوون. ته نانه ت «کوّری زانیاری کورد» یش له

لیستهی زاراوه کانی زانستی خوّیداکوتهی بوّ «نَبض» داتاشیوه که به هیچ کلوّجیّک هاوسهنگ و پر به پیّست نیه.گریمان هاوسهنگیش بیّ، دیسان له جیّیه ک وشهی ئاماده له زماندا هـهیّیت، پیّویست بـه داتاشین و سازکردن نیه.

دیوانی «کۆلیل» سهره رای ناوه رو کی پته و، هه ستی ناسک و خه یالاً وی، بیر و باوه رو ثامانج، خوّی فه رهه نگو کیّکی و شه ی ره سه نیشه.

له مانه ههموو بترازی، شهم دیوانه و دیوانی شاعیرانی وه ک ؛ مهلاکه ریمی فیدایی، سهییدمحهمه د تاهیری هاشمی، شپرزه، ثاوات، حهقیقی، خالهمین، ... لهم روانگهوه که بهرههمی دوایین ریزی شوّره سوارانی ئه ده بی کلاسیکیمانن، ریّز و حورمه تیّکی ته واویان هه یه و به چاوی نویّنه ری قوّناغیّکی ثه ده بیمان ده بی لیّیان بروانین .

سه ید عهبدو ٌللای سهمهدی مههاباد ۱۳۷۷

بەشى يەكەم

كسازه

خسسوا ئسهى نسوورى گسيانى بسيخ ههتاوم خسوا ئىدى گسەنجى بىن حەدد و حىمساوم ئسسيلاهي ئسهى يسهناهي دوردمهندان چــرای شـهوگاری تـاری مـوستهمهندان گسسونا بسساری فسسه قیری بسسی نه وا مسن نسسه خوشى دەردەدارى بىسى دەوا مسن بسبسه تساهى تساوريني عساشقانه بسه نساله و شمین و گریانی شهوانه دەسىم بگرە بەجى ماوم بەجى ماو نسبه جاتم ده، له گسبورم و تسوّفی سبینالاو ئىسىلاھى ئىدى چسراى مىالى دەروونىم تسهوه ژمی حسائی سسهردی تهفره چوونم به تنو بهریایه، ههرچی بوو، به ههستی له خسوار و ژوور و بسالاً و نسزم و پسهستی ئسه گسه ر چسی من له رئ بسی زهین و کسویرم بسه شسهر فیر و، کسنارهگر له خسیرم وەلى تىز سىورمەكسەي چساوى ئىھوينى يسهناي بسي دالده كساني سهر زهويسني خسوا شهی عسه تر و بسوّی بساغی به هاری پسه در و بسالّی کسه و قسومری و قسه نادی

له خساک و خسوّلی شهم مسالهم وه دهرنسی له شسسه ونم روون تسرم تساجی له سسه رنی

له چـــاڵی خـــۆ پـــهرستیم دەربــهێنه غـــهمی خـــۆمم هــهتا هـهم لیّبسـێنه

ئے۔۔یلاهی تے۔ان و پونی گیانم چےراوہ له گش لا، غدیری خوت دہستم بےراوہ

خسوا، شدی بسۆ ئىدوينم ، نسوری گیانی خسوا، ئىدی سسروەكسەی ، كىاتی بديانی

دلْــم زیــندو بـه یادی تــۆوه مـاوه ئــهگــینا ئــهسلی ســهرمایهم نــهماوه

له بسهر بساری گسوناحان تساله کسامم له شسه کسری لوتفی خوّت برژینه جامم

ئەگەرچى مەستى دەستى نىەفسى پەستم وەلىكىن خىزت ئىەزانى حەق پەرەستم

بسه نسووری تاعه تت روشن که مالم به تاریکی به سهر چوو مانگ و سالم

هـــهموو گــیانم ســوواوی تــیّش و دەرده دەروونــم هــهر وەکــوو زســتانی ســهرده تسيلاهي من يهكسن شهيتان ههزاره تسهمهنناي نسهفسي زالسم بسيزماره خــواوهنا له دهستمدا ئهوهي بووم ئسهوا تسيّسته مسن و خبيّلّي شبهر و شسووم به دەرگساى تسۆ پسەنام هسينناوه ئساوه كسسه تساوى درمسنانم يسينهماوه بسه ئسه و هسیوایسه تسو زالسی نسهزه رکهی له دەسىتى نىدنسى ئىدممارەم وەدەركىدى گـــرێ كــــۆڵەي ژيـــائم بــــۆ بكــهيتۆ شـــه بی شــه یتانی دووم لی دوور بــخه یتق دله نسائاشناكسهم ئساشنا كسهى له زەنىجىرى ھەوەس گىيانم رەھاكەي خــوا ئــهى راخــهرى فـهرشى گـيا و گـول كول و سوزداندرى ناو ناخى بولبول خسوا نسهی راگری ناسمانی ناوی خسوا ته ی دوور له نه قس و نهاته واوی به عسیشقی عساشقانی مهست و بیهوش له بادهی دهستی تق، مهی نقش و سهر خوش ب قەترەى خىوينى گىوڭرەنگى شەھىدان بے بسانگی پر له هیوای نائومیدان بهوانه ی ئاشنای مهرزی سنوورن له گهه دوورن له گهه دوورن

به ئایهت ئایهتی قسورعان و شهرعی به بینخی ئهسل و پوّپه و بهرگو فهرعی

بــه سـینهی پــر له خــۆسپهی دەردی دۆست بــه پـــۆسی بــــێشەقاری تـــهپڵ و کـــۆست

له رووما دەركى رەحىمەت ئاوەلأكسە بىن دۆل ئىسىمان و دىسىنم بىن بەلاكسە

له همه رکوی سوزی عیشقی بی له پیدا سه در و مسالم بسسووتینه له ویسدا

وهها بالی ئه ویسنم بسوبکهی ساز بسهره و تسفق هسه لفریتو، بسیته پهرواز

له خـــهونم راپــهرینه تــا نــهمردووم خهوی غهفلهت شـوعوور و هـۆشی بـردووم

شهوی تارم به هیوای سوبحی تویه ئهگهرچی شهو دریژهو ههر به سویه

ئىيلاھى رووتەل و خمەستە و نمەخۇشم بىمە بىماركى تىق، ممەكلەر خىزم دابپۇشم

له دلّ مـــانووم له ژیّــر داری گــرینا بـه دلّ دەرکــه، له پــای چــهشمهی بـرینا

ههر ئهو زهخمهي له خويني، گيول دهيشكين دەروونىم تاسەكسەي بىيە شكىنگوبشكى مسوناجاتي شسهوانهم يسي عهتاكه بسه تسيكسيري عيشق دهردم دهواكه بسمه ژانسسي خموشه ويستيم مموبته لأكمه له ئىسەورىدا لەشىسىم كىينلگەي بىلاكسە ئىسىلاھى دڵ خىسەمىنى بىسىن ئىسەوينىم دەلىنى ئىەر جىيا لە ئىەمن و مىن لەوى نىيم کسز و (کسۆلیل)ی کسه سری مهیلی له پهلم ئىمىن ئىاوارەكىمى حىاچەو دو جىمىلم دەسا تىنۇ حىەققى والد، بىەشق مەولورد مسحمد احسمد و مسه سعوود و مهجموود به نباوی شهو کههسهی گییانی رفیانم وه کسوو کسارگی له عسهرزی هسهل کسفانم بے تہو جےمعہ کے نےالانی شےوو رق به زهبری خالو شیمشیری دو شهبرق بسه ودى وا قسهلبه كسدى عسهرشي بسهرينه گـــوڵ و بــاڵي فــرشتهي بــو ســهرينه له ریسسزی قسمه ومی دلسدارم حسمسیوکه

ئاواتى ئەمەل

تینی به ژیاندا لاله له زماندا

بێ شۆڵە دەمێنن ھەر پەل دەوەشێنن

ئاواتى ئەمەل بوو دەستى دڭى پەل بوو

> ئەم تۆپى زەمىنە بى شاھى مەدىنە

ئەی رەحمەتى بارى تۆگيانى وتارى

> ههیهاته سهماکا دانهی به دهماکا

وەک تاقمى مەستان

قەت نايەتە وەستان

له واتسهی گسهرمی گسرشهی، کسی دواوی،

هـــه تاو و مانگ و ئهستيره، له روويا

له ئاسۆي مەككەرە ئەر شەر ھەتارى،

هــه تا مـــاون وه كـــوو شـــيْتنى بـــه دوويـــا

کهسنی چاوی هه لیناو هاته نیو سهف، په شوکا یوسفی میسری، له جنی کهف،

چلهی چاوی شهوی تـاریک و رهش بـوو، عهیاری زیّری ههر پــر غــهللو غــهش بــوو،

زمسانی کسوّله، دهم دووراوه، هسهلّبهست، به شیعری سارد و سر، پیّت ناگهیّی ههست،

له سهدر (أم القرا) تهيرى ههوالم، تسهمايهر ته حمده كوترى خهيالم،

له خەتتى نوورى تىزى چىون پىێيە دێـرێ،

له ریّگهی زولّفی تارو پهرچـهمی تـۆ، نهبوو میوه کــه شــیرین وهک دهمــی تــۆ،

له لێوت چهپکه چهپکه گوڵ بووه شين، له نــاخي بــوڵبولا هـهر شـينه يـاسين،

به هاران ده شت و دهر کاکی به کاکی، وشهی پاکت ده کهن پیشکه ش به چاکی،

به دەستى تۆيە شوارۆى^(۱) تازە ياكـۆن، (نفختُ فـيە مِـنْ روحـى) لە بـەر تـۆن،

وشسهی شایهی شهوینی وای بسه لیّـووّ، به ههر دو زهرد و ومرد و بــهرد و کــیّووّ،

نهبوون، هیچی نهبوو نهک ههر ثهوانهی، خودا نیت، عیللهتی غائی و بــههانهی،

مهلایک گوی به فهرمان و ئیشارهت، کهسی بسیبی له ههستیدا سهدارهت،

شهو کردی شهواره خوّیدا له قهناره

> لەو ساتەوە بۆيە ھەر نالەيە، رۆيە

مزگهوتی گوڵ وگیان پاکی به دڵ وگیان

روانیمه له (لهولاک) کردی به بهشهر خاک

> نەبوايى لە رێوۆ چى رۆژە بە شێوۆ

ههنجیر و ترینوو چی شاره به دیوو

بوون گشتی له بهر تۆن بۆ تازەور ھەم كۆن

ملیاره به چین چین خاقانیی چین چین؟ خوسرهو له عهجهمدا جهرگت له قهلهمدا

ه، بـۆكـهس، تابووبه مەتالت
 ه چـاوبـهس، كۆترى بەرى مالت

خودا ئەوكىاتە تىزى فەرموو بە سەردار، زالْم دلْى تۆقى سەرى خوين ريژو ناحەق چوونە سەردار، بەو دارەو، چۆقى

زانین بووه یاسا تا سا دەمی پاسا

بێباره له ژین بوون لهش پاره به قین بوون

شمشیّر و دهس و زار بوّ زالْمی زوّردار

بروانه وەلىٰ ورد وەک بەختى گەلى كورد

> ههر فیره به بی هیز نیشتوونه ته پاریز

ب تیعجازت بنازم سندروهری دین، به نناشیرین دوابور، تنوّ به شیرین،

نهچریا تسالی جسالجالووکه، بن کهس، به کویری چاوی دژمن بوو به چاو بهس،

کــه هـاتی زور و زهر کـهوته نـههاتی، حهکـو بـوو شـهرعی بـووجههلی بـهلاتی،

دەمىٰ بوو دىل وكۇيلە وكىچ رەش و سوور، ژىــانىٰ پــــــ لە تـــالى و بــىٰسەفا و ســـوور،

کول و کوڵ بوونهوه بریان به دهس توّ، ئهوانهی وا دریّشر بسوون بوّ قهلاچوّ،

سەرت ھەلبىنە ئىستەش يا موحەممەد، بە سىينەمدا مەدە تىق خوا دەسىي رەد،

وهره بــــروانـــه زالــم وهک لهمــهوپیش، گــهلیّ راوچـی له بــق ئــاسکیّکی دلّـریش، قیژهی ژن و مندال بیّداره له هدرمال وهره ثیّستهش له دوو گوی دهنگ ئهداتـــۆ، سهدای شیوهن لهسهر نــهزمی هــهوای رۆ،

هاواری سوخۆومیک عالهم بووه تاریک تسبه رانسیه ی نسه رمه لاوینی هسه تیوان، به هوی ههوره تریشقه ی عیلمی تینسان،

میوهی خهمی ناسوّر هدر خوّرهن و خوین خوّر وهره ثمینستهش گسلینه ی چساوی ره نسجوّر، وهره زهرِ باوهران ئیستهش جسهم و جسوّر،

ئیستاکه ههزاره زووخاوی ههژاره وەرە ئىلەوسا ئىومەييە ھلەر يلەكىنى بىوو، وەرە بىلكىلو بىزانىي چىزمى يلەرغوو،

قلمۆبوه سەبرى نانا، چوەقەبرى له سسینگمدا بسلووری دلّ بسهروّ بسوو، شهویلهی حسمق وتسن له گسریّجهنه چسوو،

فەرمانبەرى شەيتان منداڭى بەسە زوان وهره ثیّستهش ژن و شوو کـهچ له ریگـان، تهنووری داخی شههوهت زوّری سووتان،

سەد، دامن و (سەددام) بۆ مىللەتى ئىسلام وهره ناخر فهرهنگ و رووس و سمهیوّن، وشهی زهخته و زهرهر، رووخاندن و موّن،

گورزی دەسى ئىبلىس ئەمرىكى و ئىنگلىس وەرە بىيبىنە شەلغەى نساوى جەنگى، لە سەر قەلبى خەلىجم بىوو بىەسەنگى، سکالای قرچه قرچی زامی سهردهشت، لهو بومبه کهسیفه که تا سهر پیشه گیانی خه لکه که ی چهشت، نه و خه لکه شهریفه

سکـــالای ئــه و هـهموو دیـق و فـجووقه، ثهو ههمووه پهژاره سکــالای ئــه و هـمووه خهساره

به لای تق نهی موحهممهد (د.خ) نوینه ری حهق، زهبری به له شق فار (عومه ر) کاتی شهوی رهش باته به رشه ق، (کقلل) نیبه نه و جار

به هوی لمدایک بوونی حدزردتی ردسول (د.خ) له بدرواری دوانزدی (ربیعالاول)ی سالّی ۱۳۶۶ی همتاوی

تاریکی تارا

الله اکسسبر تسساریکی تسسارا بوو به دهریای نوور مهلّهند و سارا

نه غمه ی سهرمه دی له ناخی نوورا ده نگیی دایسه وه له خیوار و ژوورا

الله اکــــبر رۆحــــــی له دەس چـــــوو

خسوا گیانی تازهی پیخهتا فهرموو له گسویسوانی لیسو تسهیری پیکهنین

به تسویسواتی نیسو ته بری پیخه بین کسردی هسیدانهی واژهی هموریشمین

الله اکسبر جسهزبهی شسهوق و شسوور

روو به عهرشی خوا دهمبا بـهرهوژوور له ســـهر شـــهام و ریگــهی عــبوورا

کـهوتمه مـل گـهنج و خـهرمانی نــوورا گـــهییم بــه شـــادی پــر له عــهتر و بــق

سهدای فیرشتهی عهرشم هاته گوش له سیهفا و میهروهی حیهجی دلیبهرا

زهمسزهم دهبسینم له نسیّو کسه و سسه را به قهستی ته واف کولم و خمت و خسال کسوّتره نه خشینه دای له شسه قه ی سال

نــه کـا خـه یالم بـمری له سـویدا باهات و چنزکا، بنیره و به ویدا الله اکـــــــر هـــــــواي له دهس چـــــوو خواگیانی تازهی یسی عدتا فدرموو هاژهی شهپۆلی بهحری شوڵهی خور کهرده کا دوو گویی خیلی زلم و زور ئەم شەو بە راسىتى مەحشەرى نوورە له جنهی دیدار و جهشنی حوزووره دۆس له يــانهكــهى ئـوممههانيدا دەبىئ حسازر بىن لە مىيوانىيدا به سواری بو راق تاجی دین له سهر دەغوەتى جەققە، ئەجمەدى سەرۋەر يەرى يەلەيەل قامكى خىزى گەزى تا بیستی جاری (سبحان الذی) ئىيىتر ئىلاواتىي نىدما سىدماوات (لَــيْتَني كــنْتُ (تراب)هي جين هات الله اكسير لهو سهفره و خسووانه لهو رينز و حورمهت بـ فله و ميوانه بــالّی مـهلایک چهتر و سیبهری ييشكهشي بالأي، حوكمي ريبهري به دۆسسى فهرموو دڵ رفين دڵهد له سهر ئيزني من بيووي به پهيغهمبهر چییم لی داواکهی درینغی ناکهم من کانی کهرهم، سهرچاوهی چاکهم

خسوایسه دەروونسم بسهحری خدمانه

ژیسانی فسهقیر بسهرهو نسهمانه

وه خستى ئىدىنى بەرقى ئەشكى ئال

له گـــۆشەي چـــاوى كــيژى كــرچ و كـــاڵ

وهخستن ئسهبينم ژنسن بينچاره

شـــه پۆلى نـــيگاى پــر له هـاواره

وەخسىتى ئىسەبىنىم تىساسە لە نساخا

ب چەشنى بىلوور دەشكىن لە داخما

وەخسىتىن ئىسىەبىنىم پىسىۆلى گىولالان

به دەسىتى همەرزە دەروا بى تالأن

وەخسىتى ئىلەبىنم دايلە بىق رۆڭلە

دل له دەرونىيا دەبىيى بىيە كىۆلە

واخستى لهبينم جسوانسي نساكسام

بسۆ تىيكە نسانى دەبسى بى غسولام

وه خستن شهبينم سومييهى هه ژار

گسیره بسه مسه کسری تومییهی لاسسار وه خسستی تسمه بینم شسه للاقی زوردار

له چسینی بسیزور دهردیسنی دهمسار

هـــيچم لينت نـاوي ري نــوينم بــه

دەسگىسىرى كسارى دڵ تسەزينم بسه

مه گهر لوتفی توم بن له پهنادا

ئەينا ئىەم چەرخە، رى بىه خىزم نادا

الله اکسبر لهم تسهمهنایه لهم شابر گهدایسه چهشنی ههناسهی دهمه و بهیانی شابر گهدایسه ژیسان شهچوری له سهر لیسوانسی کسه سینه ی له کسینه دیست دیساره (رحسمهٔ لِسلمالمین) هه الله اکسبر زوانسم چهن کسوله مسیشکم له باس و تاریفی چوله خسواکه خاوهنی شاسمان و شهرزه فهرمویه په و پایه کسهی بهرزه جهمالی ههستی یه ک زهرره نووری همهر زاتسی حهقه کهوا له ژووری همهر و هونهرم

قَدَلاً رِيْدَانَهُ ١٣٤٤ي مَمْتَاوِي بِدَلاْم لَمْم دُوابِيَانَهُذَا كَمْمَى دَمُسْكَارِيم كَرْدُووهُ.

خـۆزګـه

خسۆزگە وەكىوو پەروانىە، بىە كىۆلى گىولەو، خسۆزگە وەكىوو شىەونى بىە كىراسىي چىلەرە

خـۆزگە وەكـوو خـەم، گـۆشەنشىنى دڵـەكـەم خۆزگە وەكوو سـۆزى بـە گـەرووى بـوڵبوڵەوە

خۆزگە وەكوو ئىيلمەى بىەنى تىەونى نىەتەوەم خۆزگە وەكوو ئەو خوينە بەرووى سىومبوللەوە

خۆزگە وەكوو ئەو شىۆلە بىە گىۆناى شىەمەوە خۆزگە وەكوو ئەم خىۆزگە بىە نىاخى دللەوە

خۆزگە وەكور ئەر خالە لە پالى دەمبەكـەت خــۆزگە وەكــور دارى بــە دوپـــنى قـاتلەر،

خۆزگە وەكىوو ئىەو شىانە بىە شىانى سىەرەوە خىنۆزگە وەكسوو چىناوزىتى بىنە يىناساولەوە

خسۆزگە وەكسوو شكىيانى دڭى مىن بىەرەمت خسۆزگە وەكسوو ئىاھوو بىە رەوشىتى سىلەو،

خسۆزگە وەكسوو ئىدو ئاسكىيە وا بىد مىووۆ خسۆزگە وەكسوو ژيسرى بىدسەرى عىاقلەوە خۆزگە رەكور رووتى لە رەمەق روومەتى خەو خىۆزگە وەكىور ئىەر كىينە بىە سىينەي مىلەرە

خـۆزگه وهکـوو زهنگـی بـه رواڵـهی رهشـهوه وهک بــهزمی هـهژارێ، بـه کـهوایـێ کـوڵهوه

رۆژێ (عـومهر)یش گـوم ببووایـه لهشـهوی خــاڵی رهشـی تــۆدا، بــه دڵـێ مـاتلهوه

خۆرەى خىەمى شىەوگارى جىودايىي ئىەجەلە تىسىق خىسوا وەرە لام وادەچىسمە ژېسىر گىللەوە ·

دیواندمره پووشپهری سالّی ۱۳۶۱ی همتاوی

ئەوكى شعوور

وهی وهی له همناسهی دلّی من، چهن به کولّه همی همی که پهژارهی خممی توّم چهن له دلّه دهی دهی دهی به نقیّمی به ری موورووی مله کهت پهی پهی بهی بکه داخم، که له رهنگی سکله شه چه چه

مەس مەس چىيە؟ ھەر دىيو دەچى، دل دەسوى

یهس یهس، به زمانی بهریتانی دهدوی

خهس خهس، قوری کوی بیّنم و بینیّم له سهرم کهس کهس نییه کورد بیّ و به دلّم بیّ به دوی

*** * ***

یه ک یه ک نه بی وه ک تق، به حه ریفم نه بوو که س ده ک ده ک له برقری تق، به خودا قودره تی هه س چه ک چه ک بووه وه گه رچی له شم چش، له مه را ته ک ته ک مه کوژه، رایمی به نه و، که رتی به یه س شه شه هه

> دهم دهم نییه، زهمزهم به بزهت، دیته وزه کهم کهم نییه، عالهم به وزهت، کهوته بزه ژهم ژهم که نهبینی منی ئاواره دهمت دهم دهم نهفهسم دیت و دهچیتن به دزه

قه ف قه ف بخه یه قوّل و ملم په رچه می کال گه ف که ف له ده می بیّو، به جنیّو بیکه یه گال سه ف سه ف ده به سم بالی خه یالاتی خراو ره ف ره ف ره ف من به خه یالا

فلفل که له لایه له حه نای خالی ره شت بلبل فری نایه له په نای کو لمی گه شت چل چل چل له گولیشی به ده مو پی بکه نی پل پل په لی که ن، تاکوو به ری بی له به شه شه شه شه

کز کز ده که وی لیّوی خه یالم، که له رووت دز دز ده که وی لیّی و موژهت هه ردو به جووت چز چز به دلّی دا ده چه قیّ، راده چه نیّ خز خز ده خزیّ، پیّی ده شکیّت و سه ر و لووت ه ه ه ه

وړ وړ له بهری پینت ده کهوی، عه تری چنوور گړگړ لهمهری سینه که تن، مه شخه لی نوور پړ پړ له خهمی روو ته د لم، وا ده له بوو شړ شړ به هه نسکم بووهوه، ئه وکی شعوور هه هه هه

لهق لهق به دەنوک چۆن دەتەقیننی گر وگۆل تەق تەق بتەقینی لە دلم، تیری مژۆل ھەق ھەق کوتن و دەس خۆش و ئەحسەن ھەقمە شەق شەق شەقىشم كەيت و كەلاكم خەيە چۆل شەق شەق شەقىشم كەيت و كەلاكم خەيە چۆل خش خش ده خشینتن که هه یاسه ت له که مه رکش کش وه کوو بینژی به مه لی گیانی (عومهر) چش چش له قه واره ی له شی بینچاره ده کا فش فش هه له وه ستی به ده نم، مات و که سه رسنه بانه مه یا ۱۳۶۱ی همتاوی

كۆم تا قوول تربى مەلەي خۆشترە

ئاوابوون رۆژى رۆژكىردى بىه باو که روّژی رووی توّی هیّنایه بهرچاو

هەنگى لە باخى جەمالت، ئەگەر له دووکه لی موم تا روزی مهحشهر

جوانی له رووی تـۆ، خـۆی رازانـهوه کے تعقیان بسینی بےم سامانہوہ

جیرانت نـهبوون کــارمامزو ^(۱)کــهو، له کێوه فێر بووی؟ وهک خهياڵ وخهو

چونکه شیرین نین، وهک دهمت میوه بۆخۆ خىنكاندن خىزى ھەڭواسىيووە

له ئــالى ليْــوت، له شــهرمى چــاوت خهجالهت بارن له حهیف و تاوت

بوو بهشهوهزهنگ سەرى داىلە سەنگ

> سەربدا جارى گولاّو دەبارى^(۲)

پهري و حوّري چوون له داخاگوم بوون

> حەيرانم، حەيران بهلهنجه وسهيران

ههموو به جاري ھەريەك ئەدارى

نيّرگز و ياقووت ههردوويان بهجووت

۱- سنچوه ئاسک

۲. - ئەم شىنغرەم بە قارسىيەۋە ۋەزگېراۋەتەۋە.

بێ بەشە لە ژین ئەي زوڵفى تۆچين؟

> پەپكەى نەداو،؟ رەش ھەڭگەرارە

> > وهها چاڵێکه یا مناڵێکه

لە سەر مانگى نۆ وەسە ئەبرۆى تۆ

به خهم سهر خوّشه بۆیه رەش پۆشە

> شەل و بىخالە تا مەحشەر لالە

سهرد و داماون ناگهن و ناون مهگهر دوو رهشمار لهسهرمانگیرووت لهویّـدا سپی، به هـۆی رهش و رووت

له خواری گهردهن، له ژووری سینه، هـــهناسهی وشــه لهوی بسی تینه

بۆیە دەگەرین ھەموو كەس بىق سانگ چوونكە دەزانن روونەو بە نیو بـانگ

دەروونىسىم خىسىەمى ھسەڭبۋاردووە پسەيامى بسۆلاى زوڭىفت نساردووە

له سافی سینگت، پای خهیال ثهخزی پشکوی نه توانین به دهمیا شهجزی

مەندىلى⁽¹⁾ قەندىل يا خۆ چــل چەمە، چۆن بە ســـپيەتنى ئــەو كــوڵمە شــەمە ئەر جورتە مەمە لام وايە زەمە دەزانى بۆچى؟ لەو كرياگۆچى.

مـــه ته لَىٰ بــاوه بـزوینی جــیوه، له ره و بـــزوینی کــهمهرتی دیــوه،

دلّ دیّته زاری له کوردهواری

تا دەم دەكسەيتۆ بسۆوتە و بسەيان، وەك سۆزى گەرووى شمشالى شوان

بۆنى ھەناسەت وەك من لە تاسەت

گیانم ئەدا چڵ پای چەقى لەگڵ

له بــهر تــریفهی خـــۆری جــهمینت لهشـــــی لاوازم کــــهوته کـــهمینت

سهرگینژ و مهنگم وهک دلمی تهنگم

به سوختهی نوخته نوختهی خـالأنت نهخته نهختهی گیان چوو بـه تـالأنت،

گیانم وهرگره مهلهی خوشتره

بادهی سادهی خهم ههتا کهی، دادهی، گۆم تـا قـوڵتر بـێ دهبـێ بـرواکـهی

د**و**وگۆنام سووتا د**وو**ربیٰ له رووتا به خوره خوری فرمیّسکی دووچـاو (کۆلیل)یش خنکا له گۆمی زووخــاو،

سەرىشاعيرسەرىخەڭكە

له نساخی بسن دومساخی دا دوژنهم و نسیمه ژیسواری بسه تساسهم بسو ژیسانی پس له ژانسی پسار و پسیراری له داخسی دۆخسی تسەنیایی، له ژانسی ژیسنی رسسوایسی له دەس دەرچووم به خۆرايىي له گىيىژى گىۆمى رووبارى به کسبهی خمه دلم برژی له تاوانا لهشم گرژی که پنچی پهرچهمی کرژی، دلنی گهستم وه کنوو ساری هسه تیوی بسهر هه تاوی خنوری زوردی سهردی پاییزم تعقهی سسی و دوو ددانسم دی، له پسای ویسرانسهی دیسواری شسپرزه حسال و شینواوم وه کسوو بسهفری شه تاویمق کے توپخانهی شهمالی گر ده کیا چیاری به هاواری سرشكم گرتكه خوينه، وه كنوو چناوي شهوهق سنووره له پسسرزوّلهی دلّسی ورده، له دهسستی دوو دلّسی یساری به بلویرو به بالزره، به (وهی من وهی من) و هنوره بسه گسۆرانسى هسهزار جسۆره دەنسائينم وەكسوو تىارى کسه بسه لکوو شهو دلهی با برده لهی سووکم بالاویتق وەلىن (كۆلىل)ى كۆيلەي خەم بە تارى چۆن دەبىن چارى كسهسيكي تر وه كسوو كسوردم نهبوو ثنازيز و دل بهسته له سهرما بوو سهرم پۆيلەي بەرى پىزى كەم كىوتم جارى

سهری شاعیر سهری خه لکه، به سهر ثاوی حهمامز کهی رەواپــه (پــێشکەش) و پــۆيلە، لە دينهاتى وەپـا شارى له نينو ئىه و خەلكەدا گشتى، لە پىر بەژنىكى كوردانىه سهدی بسردم دلسی بسردم کسولی کسردم به گوفتاری به زهنگوڵ زهنگوڵی زووخاو، له ههنیه و روومهتی رووخاو به ئاوی چاوی دل سووتاو، که دیمی دوینه ئیواری به توندی تیپهری وهختی، سهرنجمدا کهچی نهختی له پــرزۆلەي دلــــي وردم لە دەســـتى كـــەوتەتە خـــوارىخ هه لْم گرت و كوتم من كينم؟ كوتي تؤم قهت نهديوه قهت كوتم مهر تؤ دلّى من نيت؟ كوتى شيّتى؟ كوتم ثاري كسوتى شسيتى چ شاريكى؟ كوتم شارى كه لهو شاره (به لْينن) و مهرجی (پهیمان) و وه فا دریان له سینداری کوتی سوین بهو وهفایهی دهسته مــوٚیم، مــن گــهـلـن وهخــته دەزانىم شىپتى ھەر شارى، گروو گىيرن ھەموو جارى (عومهر) واتی گهیی پرزوّله کهی دلّ پسیّی دهلّن خسوّرگه بموهی دریا له سینداری، به بسکی شوخو نازاری

سۆزى پەروانە

تۆ كەى جوانى؟ من شىعرى جوانانەم ھەيە تۆ كەى شىتى؟ مىن عىشقى شىنتانەم ھەيە

تۆكەى مەستى؟ تەوەژمى مەستانەت نىييە وەكوو رووت من درۆشمى مەستانەم ھەيە

تۆ لەيلى نىت، مەجنوونى دىنوانەت مىنم بى قەولى تۆ، مىن قەولى مەردانەم ھەيە

قەت بۆ شناس سەرى جوامىرانـەت نـەبور ھەر مـن دايـم خـەمى تـۆى بـنگانەم ھـەيە

تىق شىيرىنى، ھەنگوينى نىپوشانەت ھەيە وەلى خۆ من ھەنگى وەستاى شانەم ھەيە

تىق دىسوانى، وشىمى ئىمو دىسوانىەت مىنم تىق ھىملبەستى مىملى دلّ، مىن دانىم ھىميە

تىق بىەحرىخى، شىمپىۆلى بىمەحرانىەت نىييە بىمالامىن مىسن گىسرىانى ھىمەررانىيەم ھىميە

تۆكەى شەمى؟ئەو كـوڵمە جـىوانـانەى ئـەتۆ من كردمە شەم، چون سۆزى پەروانەم ھەيە تۆ چەپكى گوڵ پەرچەمى خاوانەت ھەيە ئەمما مىنم بۆ زوللفى گول شانەم ھەيە

ئەونەى ئەتۆ بۆمباى تىر و تانەت ھەيە من گريانى كانى سى پىلووسكانەم(۱) ھەيە

له نهوروزا به نیوی جیزنانهی «عومهر» خهمتدا، چون من بو خهم هیلانهم ههیه

چۆلاخ رەشەمەي ۱۳۴۸ي ھەتاوي

سۆزى شەو

سهرزاره کییو دهمده می نهو پۆکه،که لاته کی راست و به لین داره، کو لال و که له لاته ههرکه س به درق هاته به رق، شیخ و مه لاته کام دل په لی ده رکردوه بۆت، چه شنی مه لاته بینچاره به به رقی خه زهبی، هه ور و هه لاته بینچاره به به رقی خه زهبی، هه ور و هه لاته

 \diamond \diamond

تق مهستی خهیالی له مهیانی زه پر و زورا من پووش و پلاشم له کلاشی رهش و بورا تو بزری له گه ل کهم، وه کو دهنوینی له زورا من سههم و بهشم واله کهمی خهوش و مرورا بهرقهولی وه فا بوونمه ئهم جوره خه لاته بهرقهولی وه فا بوونمه گهم جوره خه لاته تۆ چەترى بەھارت لە سەرە سەوزە سەراپات من شيوەنى پاييزى خەمم ھاتە مولاقات تۆ خۆرى مورادت لە كەلى بەختەوە دەرھات من رۆژى ژيانم شەوى تاريكى بە سەرھات ئەم چەرخە نەفامىشە، دژى بىدەسەلاتە ♦♦♦

ئه و ئاوره یه شداته وه ، بی ئاور و سه ردوو ئه و گیان و به قوربانه و تت نوینه ری ده ردوو ئه و نه رم و نیانیته نه بوو، ره ق وه کوو به ردوو ئه و چه پکه گولهش داته ده سم، سیسه آل و زه ردوو بۆره و نه قی بازار تو ئه و بانگ و سه الآته ↔ ↔

جاری نهبوکاری بکه یو من بلیّم ئوخهی بیّوه ی به دزه بیّمه دزی، نهیکه یه ههی ههی ئاواتی ئهوین پشتی شکا، ساوه ره تاکهی ناگهی لهمن و چاکه مو خاوه ن زه ر و چاکهی ئه و چایه، که چهن یوّسفی تیّدا رهقه لاّته

 $\Diamond \Diamond \Diamond$

پهیکانی موژهت ئهونه برینداری نهبوو خوّ بهژنت وه کوو ئهلعانه خهریداری نهبوو خوّ زولفت بهلّی رهشماره، وهلی ژاری نهبوو خوّ کړیاری نهبوو، شیّتی نهبوو، هاری نهبوو خوّ ئهو خاله رهشهو کولمه گهشهو چاوه بهلاته زامی دلّی مهجنوونه. له لهیلی بووه ناوی رسوایی فهرهاده، له شیرین بووه قاوی سووتانی مهمه زینی گهیاندوّته ههتاوی شیستهش که نهتو داره گولّی خهلّفی رواوی خوینی منه خونچهی دهم و زهر بهرگی گهلاّته خوینی منه خونچه

کامه وشه یی جوانه نهما، راوی نه کهم بوّت کویخای قسه بووم، خوّم و قهلهم بووینه سهناگوّت حه تتا ده گهشاموّ به دروّت، سوین به دو نهبروّت بانه شکی دلّی، لیّوی دروّ ویژی جهفا جوّت پاداشی (عومهر) چی بووه نهو پهرت و په لاّته؟!

سه حدر چاوت هدلينه

به دل فهرهادی شیرینی ولاتیم مین دهمت بینه فیداتیم مین

له سیهررانی به هاران دائهنم سهر، با خووا دهرفهت بدا، خیزری ههواتم من

له مسهیدانسی وه فسا چسه وگانی تسیمانم سسه ری درمن رفین عمینی خمهاتم من

دەزانم خوين مژينه بهزمى خوين خوران له به زمينكى وەها، ئاوى حهياتم من

له نــه سلّی هـابلم، قـابل نـییه قـابل ئـهگـهرچـی بـمکوژی ده فـعی بـه لاّتم مـن

له کسیسهی چسلکی مسیّشکی زالمم داوه به پیکی گیان و دلّ، کاوهی وهفاتم من ئەمن سەنگى سەبوورم كىۆشكى بەردىنم بە مەردى تاكو دەمىرم قىرچىە پاتم مىن

سه حه رچاوت هه آینه شه و دره نگه خو سه حته لی باکه ی سه باتم من له میزه مه حته لی باکه ی سه باتم من

دلّـــى تــهنگه كــچى خـونچهى خــهيالاتم وەرە بــا پسيّكهنى، تــۆ خــوا، تــهماتم مــن

به خهتتی ثارهزوو (کۆلیل) ثهنووىسى بۆت كه تىق ئىيحسانى مەحزىتو، گەداتىم مىن

سسه رنجی چساوی پرواته ی هه تیوانی رهش و رووتی، به رهی کوردی دیهاتم مسن.

سمقز ـ ۱۳۶۵ی همتاوی

غيرەتى شيعرم

ئهی ئهوهی چاوت له ییخهی شهم بریوه، غهم مهخو خوّر له ئاسوّی چاکهوه ههڵ دیّ به چاکی، له من و توّ مانگی کهنعانی له شاری میسرهوه ههڵدیّ له نوّ شاپهری جبریل دهبیّته مهڵههمی زامی به سوّ

سهر مەنى سەر سەر، ھەتاكبوو سەر ئەنىتۇ بى مهىق

کی له پا درکی دهریناوه، به کلکی عهقرهبی سا و هره غهم بن ئهوهی نابی که جیگهی و هقره بی جارو باره چۆله کهش، بن به رهه نستی سهقر ئهبی گول به کولی خاره وه گهر دابه زی، بی و هقر ئهبی

چاکمی پاکمی، جیّگه رەقسە و شویّنی کەوشى ھات و چۆ

 \diamond \diamond

تا که ناری که ف نه بی، نیته له ده ریادا به شی تا نه ده ی په پکه له پای خالی، وه کو و زولفی ره شی چه شنی له و لاوی نه ثالوزی له بالا، سه رکه شی تاکو و شه ش ده ر خالیه، هه ولی نه ده ی بو دو و شه شی

نه خشی هه یوانیت و نیته شوینه واری هه ست و بنو

گویّ به دهنگی سوّزی من ده، باغهوان۱ کاتی قونووت با بنیته بینهقاقای بولّبولاّن، پهنجهی سکووت غیره تی شیعرم، به بهرقی روومهت و شمشیّری رووت غهم دهکاته ئاوی ژین و ژین ئهکاته ژهقنهمووت

یه ک ههناسهم داغ ئه کا، پۆزه ی زل و لووتی در ق

بهرده فرکن با بکهن گیانم رهش و شین بیته وه بهرگی پیروزه به بالاما، به لا ببریته وه من که ثاور فوو له سینهم کا، سهری ده خولیته وه با چلیکیش چی به چاومدا، گولی ده رویته وه ئهم بسیابانه درووی نادا له دامانی هه لو

+++

مەراقم لەدلە

چساره نه یهنشتوه دهستم به به هاری بگهیی کسه لکه لهی پسر له گسروی تاسه به یاری بگهیی

دەسىتى ئەوداسە شكىن، وا درەوى گىوڭشەنى كىرد تىسوورەيەو زىسىزە لەوەى بىلاغى ھىلەۋارى بگلىلەيى

روومه تی بسی رهمه قم زهرده، مهراقه له دله تسووری سینایه سهرم خوزگه یه ناری بگهیی

چینته پینشوازی سیهری تیرهوه چاوم ره حه ته نه ک به چاوی سه حه را، گهردوو غوباری بگهیی

ون دەبى خوين لە رەگم، چى دەچىمە خىزمەوە مىن خوينە خويمە خوينەكەم، تا بەنە يارى بگەيى

ئاخر ئەى گىانى تەماشاى بەزەيى، كىوا بىزەيى؟ كابەكسە چ نسابى كى بارى بە ھەوارى بگەيى

چی دهوی گهر شهوی کورپهی سوحی رووناکی بسی شه قلی شهو بشکی له پر، شوره سواری بگهیی

له وگسری کسویره دراوه له دلسم ژیسر و بسزان دیسله، ماوه، هه روه ماوه، شینت و هاری بگهیی

باوی جوامیری به سهرچوو وړو واقن فوقهرا لانی کهم بۆ تهمهنی چاکه، پلاری بگهیی چۆكە چووكى بە سەر ئەم عىەرزەوە ھىنلانى نىەبى بىسىق چسرىنى كسەمەنى ژىسنى، تسەوارى بگسەيى

کسپه کسپی دەمی دووری پهری کردم به تهمام بسۆ شکسۆی دەردی ئهوین بازی شکساری بگهیئ

بنیه نالهم هدیه شوستادی شیعر نیم و ندیم شین و هاوارمه، با مدست و خوماری بگدین

هدر به روّخی چهمی دهم پر له هدرای سهیلی سرشک بسی پشسوو پسیاسه ده کهم، به شکه بواری بگهیی

زووبه شهی گیانی شهوین، سینهوه که بینمه پهنات نساوی نسیسانی به قا، بابه شهیاری بگهیی

دل به گنوشهی نهزهری سووته دلان دیسته وه حال خسوین دزیسته گوپی وه ک دهنک همه ناری بگهیی

رۆژهەلأتىم و حــەقى خــۆمە ئــەگــەر زوڵــفى شــەوار رى بــــــدا تــــــاوە هـــەتاوى بـــه نســـارى بگــــەيى

ناهومیدم مه که نهی خاوهنی هیوا، به هیوام فینکاوی به دهمی وشکه پسوواری بگهیی

کازیوهش دینتهوه، به و مهرجه که رینی پینهگرن ده ک له عساسمانه وه بسق مسوته شهراری بگهیی

« در پسیت گسم شدم ای چشسمه ی خورشید امید » تسون مهرق بسا نهزه ریکت به نسزاری بگسهیی

چاوه برکی مه که، ئهستیره له گه ل بووکی برین تخ مس و نیکلی، با هه ژده عسه یاری بگه یی نه و گره ی به ر به وه تیم نایه وی داوینه گری بانه کیشی له سه رم شوله و و، شاری بگه یی بسیمر اندیشه ی «کولیل» زند موج شتاب به لکه ناخر له یسه می غیم به که ناری بگه یی

سمقز ـ ۱۳۷۰ی همتاوی

دوو بەيتى

له نیّو زستانی سهردی تنوف و لهرزا لهسهر لووتکهی چیای کویستانی بهرزا

پهپوولهی ناسکی شیعری ئهویندار چ زیـریکی هـهبوو، دایــو له قـهرزا

بۆيكەرەمى زوڭفى شەو

شەو وەكور تىق زۆر كەسن، مەستى خەيالى خىراو

پــهرده له روو لادهچــێ، كــاتێ كــهمهلّدێ هــهتاو

بۆی كەرەمى زوڭفى شسەو، بسىٰ سسەسەرى روومسەتت

رۆژى رەشىسى مىلەيئەتە، بىلى دل و ھىلەستى تىلەواو

رۆژ نىسەفەسى ئىساورىن، تىسا لەبسرىن بىمارنەدا

چۆن لە دەروون ھەڵ دەسى، شەو خەبەرى بۆىكەواو

بسبره به بالأی دلم، بهرگی رهشی چنوونی شهو

زه خسمیه دیسداری روز، پسریه له تسیری دو چساو

لاله مه گهر زوانس نهى، باسى شهوم بـ فر بكـات؟

تساکسوو بسه شسمشیری روز، قبر بنخهمه نساحهساو

جسي له حسيجابي سيا، شهو سيهريكي نسيه

تا بسه دزی روزهوه، هسهل مسری کسولمی شهتاو

سوح له کهمهندی رهشی شهو، خهتهری دیتووه شانه به ئه لماسی روز، بویه ده کا پرچی خاو

تسیری کسه وانی شسه وان، نساله نسه بی چسی نییه قسسه قیه ده پسوشی نسیقاو

شهو دڵ و عیشق و خهیال، چۆنه شکاری لهبت ههرسی دایه تاو همرسی شهوهق رای برین، روّژ کهدهسی دایه تاو

خالی شهوو کـۆلمی رؤژ، مـهحشهری (کـۆليل) تـن سـوخرهيي ئـهو جـووتهمو، شـێتي ئـهويني هـهساو

سمقز ۲۴/۱۱/۱۱ی ممتاوی

بەھار

وا شهمال دهنگی به گهدمی ههنبری لهشکسری زریانی سهددی ههنبری غونچه سرته سرتی سروهی هاته گوی بسویه رووبسهندی له سسهد لاوه دری

شهو نه ما هینلنج و قرقینه ی مری زوقم و سیخواری، به داری هه لمژی دهستی سیمینی به هاری پیگهیشت گشتی بو کرده جل و به رگ و قری

لووره لووری گورگی قات و قر برا
ته پلی پیلان و شه ری سه رما درا
ههوری نیسانی سه هو لی کرده ناو
لهعلی روناوه لهجینی به ردی سرا

♦♦♦

> بازرهقه و فیشقه دهبهستی شاو له بهرد وه ک بلی، بهرده به روّکی ژین، به دهرد لاره پیچی بسووکی گه لباخی له سهر ناوه، کهچ، کیژوله کانی شاخ و ههرد ههرد

چاوه کهم، نه رگس به چاوی مهست و ناز چاوه کهم، نه رگس به چاوه ریّته، پر به سنوز و ههست و راز شوّ بی بیرچی دریّژی، شانه کرد داره بهر، بهستی، کهژاوه ی ییّخه باز ⇔⇔⇔

به ژنی خاشخاشه، نشانی دا قه لهم وه ژنی نه شعاری ته پی ده رد و غهم تاجی سه وزی، بنویه فرداوه له سه ر تا بکیشنی ئاو له چاوی، جامی جهم های

تیری بیّله هه پ، له سه ر چلله ی که مان

کییّشک و پاریزه ری، هه لزو که مان

سیپه په چی کسیّوی سیی په چی

هه ر له باسی، که یف و، نه ژماری، که مان

◊◊◊

شاغجهواش و كۆڵ و كاشمه و گيايلاو

سواری بالی با ئه کهن، په یکی سلاو رەسمى جەژنانه، له بەر لووتا به جووت

پهیک و با، پیکو دهبین پیرش و بیلاو حمد

زوهره خنوی داوه له دهق، بنو موشتهری

سسومبوله لوتفی خدر، کسهوته سهری بسف دهبیری وه ک عسوتارد، ناکری

سەيرى نەخشەى، تەونى ئەرزى ئەخزەرى

پیچک و ریواس و خوژه و شنگ و چهوان

موشکی تاتار و خمه تا، تا روزی چوون

مـووچهخوّری مهزره باغی و گوڵ کـهوون وهرهـهمو زامـی دهروونـی کــون کــونـم

هـهر هـهلأله هـهنگه، ئـهيكا تـهفرو تـوون

دهشت و دهر پریر له بوّی ههزوی و شویت

ئسهو دوا نسه تبی، له جهننه تادوویت چهنده لیمی جوانه، بهنهوشه، له چکه که ی

چـهشنی جـامانهی گـهزیزه داچـوویت ۱ قیّز و بیّزی نایه، بیزاو، سویسنه وه ک دهمی باغی (اِرَمْ)، بیّته شسنه دهستی لوقمانی لهپشتو بهستووه نوّکه چهورهو گوندورو وه ڵگهرنه خ♦♦

فهرشی قالأقنگ، له سهر شیو راخران خیوه تی کارگی سپی تیا هه لدران بی ژماره تیره به رقی پی چهقاو

شهو به شهوبوّیه ده نازی بوّیه شهو حازره بیکا لهگه ن ده متا گره و گهرده بیّته گون به روّژا لیّوی تو شهوده بیّته گون شهوده پشکی عهتری زاری بووکی ثهو

چاوه که م انه قلی کوفر نابیته کوفر بایته کوفر باهه زار شرکی وه ها زابیته کوفر قهت ده می شه و بوم نه دیوه وه ک ده مت قودره تی حه ققی پیشاندا بیته کوفر

 $\diamond \diamond \diamond$

حاجی له قله قهاته سه رهینلانه که ی بوو به کیشکچی لهنیو دی جوانه که ی چهنده خوش دخشیته مل شهودا سه دای ریزی شهستیری ده نوک لیندانه که ی

 $\diamond \diamond \diamond$

بەرزە ھىۆھۆو بەربەرى جىوتىرى دىلم

ئهو کهسهیوا نووری چاوه و هیزی پیم

ئەو كەسەيوا رەنجى ئەو گەنجى گەلە

ئەو كەسەى وا عارەقى ئەو، ئاوى ديىم ♦♦♦

کهوته ریّ، سیّروو له گهرمیّن، رووبه یار

بسسؤ تسهوافسي كسابه توللاهي بسههار

بسهزم و شایلزغانی گهرمه، بسیّوچان

گاله سهر گـوێسوان و گـاپێپهی چــنار ♦♦♦

چــاوەكـەم شـارى ســەقز مــەددوليەسـەر

مه شخه لمی نووره، قه واره ی ده شت و دهر

وهسفى ئەو ھەموە سىرشت و جىوانىييە

خرمەلەك، تا چل چەمە، شۆلەي شەمن

یا خورہی ہے لٰدیرہ یا ہاڑہی چےمن

شه تلی ریحانه و کهنیره، دهس نهزهر

وه ک سهفی حاجی، له سهیری زهمزهمن

جاری میّلاقه و مهنیّ و مییّژوهردو لوّ

ئاوى ژين ئاژين دەكالىيى، دونــدى كــۆ

کانییه کهی مهشهووره، لووتکهی ناکهروز

وادهمی شیعرم له وهسفی چـوو له گـــق

سهد به رانسانی لهبو قوربانییه زاکسوروز لهو دورهوه حمه برانسیه خو که لی خان و به نه شه و ئاربه باو ئالمه لوو جوانن، وه لی ئه و جوانسیه هم

کوّته چهرمووی کوّته رهش داکهندووه واکهوایینکی ئهمیّستا سهندووه شهانه کهانی پهرله ئهستیّره و میدال ههر به دوگمهی گول به روّکی ژهندووه

باخی بوکان مههاباد و شنو شاخی کویستانی گهورکم کو به کو پولی گول، سهرمهستی ناز و نیعمهتن چاوهکهم پهرژینی گول بی، عهینی تو حاحه

 $\Diamond \Diamond \Diamond$

دهنگی شمشائی شوانه دی له دوور؟
یا نه: ئیسرافیله، لیّیدا نه فخی سور
گیانهوه سهر پاکی زیندوو بوونهوه
ههرله زهرراتی زهوی تا مار و موور

بهژنی به یبون و هه ناسه ی عه مبه ران چه رخی شینیشی له جه غز و چه مبه ران تو بلینی هه روا نه بین، واته ی هه رای به رخ و کاژیله و مه پ و بون و به ران به رخ و کاژیله و مه پ و بون و به ران دەم بووە، عەتر و ھەلآلەي ھۆ بىە تسوو وەك ئەوين گيرا، گەلآلەي ھۆ بىە تسوو ھەستى ھەلبەستى ختىلكەي دى، ھەتا چاو دەكا لەو خەتتو خالەي ھۆ بە توو حەن

چاوده قىرنىنى لە شىمونىم، تىاق و جىووت

به رقی یاقووت و به رقکی رووت و قووت سسه حنی شسانویه بسه هاری هنو به تبوو

یا بنزهی سنه رلیتوی دلداره، بنزووت همه

کهوشهنی دینوانیده رهیم دوّل و دهری

سهد به هه شتی لی ده بیته موشته ری یه شم و ثاقینی و ته لا و مه رجان، هه موو

پرپرهی گوارهی گولآله و بهر سهری ک

مسن بسلیم چنونه بههاری شاویهر

خۆت برۆ سەيرى ھەوارى ئاويەر

بيّخ و بنچاخي بهههشت و كهوسهرن

خــوره تاوو لانــزارى ئـاويهر

 $\diamond \diamond \diamond$

داخسه کسهم، بسهم حسالهوه جسه زبهی نسهبوو

مهی ههبوو، تهمما به مهی خهم تهی نهبوو

پنت بلن (كۆليل) كەت، بۆچى گولم ؟

مەتنى حەمدى و شەرحى شيواكەي نـەبوو.

سەقز _مانكى گولانى ١٣٧٣ى ھەتار

داخي له عه كسى خاله كه ت

کهی دەسىتى مىزمىنى شىيعر، چاوى سكل خامۆشەكا كەي مەي مەزەي تالى، وەكوو لىرى ئەتۆ سىەر خىزشەكا

کی کهوته سهر ساجی عهلی، بـۆ بـاجی تـاراجـی ئـهوین کهی بنجی کنجی مـنجهمنجی لۆمـه چـی، دڵ جـۆشه کـا

کساتی بسه هاران هسه رگوڵێ گسه ردن کسه چه بسێخوٚ نسییه لام وایسه بـوٚ بـهژنی سـه خا، سـهر دا ئـه خاو کـرنوشه کــا

پیم وانسیه ژیسرانه بسی، کهس بوّ نهخوّشیّ نامریّ بسوّ نسهرگسی بیماری توّ، ههر سناغه میردن نوّشه کنا

با چـنگرِی نـینوکـی خـهم سـهرکولّمی سـینگهم هـهلّدرِی ئهو چاکهکهی بو چاکهکـا، ئـهم چـاکـهکـهی روّپـوّشهکـا

نسالهم بهبالآی هبود هبودا بیولای سبولهیمان ری شهخهم شساری سبهبای دوزیبوه تو، کیژی پهریم مهر دوشه کا

لەف و نەشرى موشەووەش

عسهزیزم بسین تهماشاکه له بهختی لار و نسابارم له دهردی جهرگی پر زووخ و حهزین و زار و بیمارم

هـــه تا ئسيّستى له دنسيادا دلّـيّكم بــو، ئــهدى هــيچى دلّـيشم خسوّ لهدهس دهرچــوو، خــواوهنــنا چ بينچارم

سسهرم سسووره بسلّنی بـوّچی، دلّهی مـاتهم زهدهم ثـاوا دهر و دیواری رووخـا، چـی وههـا کـهوته سـهر و کـارم؟

خدده نگی شاسوار یکم کدوی کدوتن وه کو ندشته ر دلسی کون کردووم بویه شدوه نده بدرزه هاوارم

قەرىنەى ئىددعاكەم حالىيەن، رەنگىم بە شاھىد بى چ چ پسيويستى بىديانە، يىلاچ مىدخفى كىدم، لە ئىدسرارم

شعووری شاعیری بینچاره گهرچی بی دهم و زاره ولی شیمری ساکارم

مهنین هیچی مهنی، شاخر گری گهرمی لهدن بهردام شهراره و کسپه کسپ و چل، ده کها بهم کهارهٔ وادارم سهر و سامانه کهم رویشتووه، ناحه ق نییه بیرم ئهری نهی بیمرووه ت شهر بهده س نهی شوخی عهیبارم!

ئەرى ئەى شەمعى پەروانەى دلە پەرتوركەكەى شىپتم ئەرى ئەى ئاسكى خۆش رەوتى ولات و شارى تاتارم!

ئەرى ئەمى قاتلى سەدھا جوانانى دەس و دل پاك! ئەرى ئەمى بەژن و بالاكەت، نەمامى تازە بەردارم!

گوناح و عدیبه که م چی بوو چ تاوانی له دهستم چوو؟ که به م جسوره دل و گول، بولبولیشت دا، له سیندارم

چ رەمزى بووېكە دوو ئەبرۆ بە شكىلى لا وەدەر كەوتن مەگەر كوفرە نىيگاى نەرگس، وەيسا مىن تەركى دەربسارم

به هاری بووی به دهرکه و تی، خه جاله ت بم گولی کولمت بری مؤله ت، بکه م شهرمی له بینگانه، به دیدارم

له روّژی مهحشهری خالق، مهگهر ترست نهبوو زالم؟ بسه یسهک چساو تسیّبرین کسردت لهستهد لاوه، بسریننارم

چ لازم تیر و تهرکهش بوو، چ لازم سهید زهخیمی بین مهگهر من نیمو بهستهی دوو کهمهندی چهشنی رهشمارم دهزانم بی موبالاتی له خوین ریژی، جهلا و همر وان همموو بی رهم و دل سهختن، کهوا بوو نیمه ثینکارم

وه لی کاری منیشت با نهمیّنی، یا به دوو لیّوت شفایی مهرحه مهت فهرموو، وه یا بکوژه به یه کجارم

دەمسینکه تسهپلی ئسامانم کسوتاوه تسابیعی مسه حزم خدراجی خوم شهدم، ثبیتر به توچی کوردی بینکارم

لهف و نهشری موشهووهش بو (عومهر) زولمه به قبوربانا وهکسوو بسولبول مسهزانسه مین، شهمن پیهروانیه رهفتارم

چّولاّخ ـ ریّبەندانی ۱۳۴۹ی مەتاوی

جواني ئەوينم

به بهژن و به بالاً، جوانی به دینم بهلاّمیّ نه ئهونهی جوانی ئهوینم ئـهی ئهوینم توّ نهویـنم، مـات وگیّژ و دلّ خــهمیـنم

پواری پهراوهی پهرهی دڵ وهریوم مناڵی براوهی له مهمکهو ههتیوم توّ بههاری، گهر نهباری، پووشی وشکی دوٚڵ و شیوم

دهبیّ توّش خوشک بی لهگهڵ سیّبهرمدا که دیّی روّژی شادی، به دهورو بهرمدا بوّ ههڵآتن، زیت و ماتن، دهستی خوّشی کهی بهرمـدا

شهمی رووت په پوولهی گیانی منی کوشت به تیخی دوو ئهبروّت، چ خویّن بوو که نهترشت؟! تو قهساوی، پیر و لاوی، بهر ههقی بوّ عاشقان گشت پهژارهی ههژاریوشهرارهی خهمی تۆ قهتارهی سیاخال، له دهورهی دهمی تۆ بوون به خوردم، چونکه کوردم، زۆر رهجالم، بۆکهمی تۆ

> تەرانەى خەمى تۆم، بە دڵ چەندە چەسپە!! وەكوو ناخى كەوبار، لەگەڵ نەزمى قەسپە نالە نالى لىنى دەكالىخ، دڵ نەنالىخ، نالى ئەسپە

که چاوت به شوّخی، خزایه کهمینم بری رهنگی روومو، چری تالّی ژینم چـاوی جادووت لیّم ههلّهنگووت، بوّیه ئـاواگـهرمه شیـنم

ئهگەر لیّم دەپرسى چلۆنى، مەپرسە كە (كۆلىل) لە دوورىت چەنىّ بارى قورسە دى مەكە سلّ، چوومە ژیرگلّ، تۆش لەگەلْگەل بیّرە پرسە

كدستدزان قاتدليّودي ١٣٥٥ي همتاوي

شارەي رۆژانى بى كەسىم

ئهم وشانه وشهی نوورن ملوانکهی میشک و شعوورن

پشكوّى گەرمى خوشەويستىن لە ئىساسۇى دل كىسەلەپوورن

کــوّرپهی لیّــویّ کـه ئاکاری، وتـوویژ بــیّ، بـه سـاکـاری

ئــهم چـــهن وشـــه هـــه لقوليوهن له نــــاخی گــــهرمی دلـــداری

پینشکهش بی به دلداره کهم، به بالآی بهرزی یاره کهم

بـــهوهی کـه خـهم ئـهباتهوه له نــاخه پـــر پــهژارهکـهم

دلّــــداره کـــهم دراو نـــیه روومـــهتی رهنگ کــراو نــیه

دلّـداره کــهم شاریّکه چـووک، پـهرچـهم و زولّـفی خـاو نییه ئـــه شاره تيدا ده ريم،

ئسهو نهبئ نهبووني پهتيم

ديسواندهره شساري تهوين،

شارهی رۆژانسی بسی کسهسیم

ژن و پسیاوی هسیزا و ژیسرن

هــــه لوی روژانـــی نـــیچیرن

كسيج وكسورى خسوينهوارن

شسوینهواری هههست و بسیرن

پسیری شهوی دەرسسی مییژوون،

بعو پیریبهش، زور لی هاتوون

ئسهستيرهى تساسماني بسروان

واتهی وشهی تاریک و روون

دهشت و دهرو دوّل و چـــیای،

دارو و دەوەن گىسىۋ و گىسىياي

وهرد و بهردو ههردو و زهردی،

بــهههشتى خــوا هــيجه له لاي

تساقه (هسهواره بسهرزه)کسهی،

گولمی سهد رهنگ و تنهرزهکهی

ديسمهنى سهوزو چهمهنى

ئساوی سر وهکوو تهرزهکهی

گهنم و جوزی دهره تانه کهی، زولفی شنگی سهر شانه کهی

پی به ساوای به هه شت ئه گرن، ده سرن چساوه گریانه کسهی

جینگهی ئیاواتی ئیم و ئیو، چیرای رووناکی نیمهشهو

ههواری پیری (پیر مهجموو)، ماڵی تهرانهی خاسهکهو

دڵ دەسىستەمۆى نىسزارىسىه يىسا سىساولى گىسولزارىسىه

بهرگی گسولمی کسهندو لهندی، بسسالمی قسسومری و قسهنارییه

(گسۆلبەن) تىملاى رەنگارەنگە،

پے دروی دلّی گولی گسولبهن، بے دمالی نسویژی تساوهنگه

له ژنیر پرچی شوره بییا ماچ و مووچی گوله و گیا

خـهم و خـهفهت شـهوارهیـه له بـاخی (بـاوه حـاجی)یـا بسچیه (ثساسیاو)ی (حمهفبرا)

گـــوڵ هـــه ڵکراوه وهک چــرا

شسهونم چساوه بسركي دهكسا

له كسه ل جسه مالى تساكسرا

فسندرشي حندريري سندوزدله

كـــه يـــهلكه مـيّوى تــيّكهڵه

بسۆ پستشوازى له سسوورەستو

ريك وهكسوو تبووكي مبهخمه له

جمه هان همه رچمی جمه یرانییه

ئىسەوى جىنگەي سىدىرانىيە

كسبابهى تسبوافسي ثباهووه،

ئسمو بساخ و ئساوو كسانيه

دلسداره کسهم پسؤلێ چسنار،

لەرى وەسىستارن بىسە قىەتار

روو له مسهزاری مسر دووان،

دەكسەن نسويژى كسوردى ھەۋار

دلسداره كسهم كسهرويشكهيه،

هـــه لپه رکني گــه نم و ويــنجه يه

زاری وه تسساکسسی گسسولیّکه،

حسموزى مملهى بمهوولهيه

ئــــهمانه لهو بــــاخه هـــهموو،

دەبىيىندرىتن مىوو بى مىوو

له مــن خــراپــتر شيتيه،

كسيخ دەيسبينى لەروو بەروو

عهرزی (قران و یه ک شهوه)

چـــونكى فـــهلا ئــاوديرييه،

بــه دهشــتهوه بـه ليّـر ووه

خوایه چهن خوشه (چور چوره)

ئــه لنبي ده نگـــي مــاچي شــهوه

بەردى (كوچك رەش)ى كىلە،

دوكىتورى يسيرەقانەكسەم،

زرده گـــولی (پـهلی ول)ه

دلداره که (بیسانه جار)،

جنی بزن و مهر، جنی باره بار

ئے وجی کے گول ٹے شواتہ وہ ئے اوی شہتاو ہے ہارہ ہار (باخی خواروو) تا (نساره)

ھەنگ لىنى ھەڭدەگىرى ئىاوبارە

دەمىي ھىدنگوين شىرىن دەكا

ئساوبارهى هسهنگى ئىهو خىواره

(سساوله) بسه ئساو و دارهوه

(ناوتەنگ) بە (گورگەھار)،و،

ئسهوانسهى نساوى نسازانسم،

لهشـــان لهژوور له خـــوارهوه

دلسداره نسهشمیله کسهمن

قەشمەرەي «كىۆلىل)ى خىمىن

بسا وس بسم ئسيتر ليسرهدا

هــه تاو كــهى رەجــالى شــهمن

دیوانده ره مانگی گولانی ۱۳۶۲ی همتاوی

چىيە بۆچى؟

ئەوا شەوگارى تارىكى بە سەرچىوو رۆژى رووناكە لە چىۆلى زولمداگوم بوو بىراكەت ھەلسە ئازاكە(۱)

شهمی هه لکه له بسیر و بساوه ری باکت له به ر پینیا له به ر پینیا له به رید دانسه یاگه له مالت ثاوا مالی ثاواکه

وه فا با بیدری سینگت، جه فا کون کون بکا جه رگت له وانه ی گه ل فروش و پاره پیسن، کاکه حاشاکه

ئەوەى ژيىرە وەكبوو تىز، دژب جاسووسە ھەتا ماوە ب سىنەى بىر لەكبنە بەر ھەلستى خىللى ساواكە

چەنى چاكە كە چاكى (ھىلىمەت) و مەردى بەلادا كەى بىكسىدى تىلىمارى بىلىمار و بىرىندارى كىلە دالىياكسە

دەزانسى مىدرھەمى دەردى دلّه زامسارەكسەم كسامه؟! بىد كوردى بىزم بىلى ئىدىما، بىد وردى بىزمى ماناكسە

نه هدر ثەورۆ بخوینی بـۆم درۆشـمی بـدرزی دلْسـوزی سبهینی پنم بلّیی خـدرجـی سـدروکـیم بـو مـوههییاکـه

چیبه بوچی له سهرچی کهس کهسی ناویت و لینی زیـزه له ریسی مـهرجیی بـرایـی شهم گـری کـوله بـهرهللاکـه

ب کویستانی له زستانی دلّی سهردم، له شی رووتیم ب گوچانی خهمی پشتم که پالشتی دلّی چاکه

بسه چاوی کسویْری شدو بسایه، له بسوّ روّلُـدی سسپیپوشا به شانی رووتی شدو روّلُسدی، له نسیّو بسیری بسراو کساکسه

ب کسۆنی مساله کسۆنی شهو مسهلا بسه به خته کسوردانسه به ثاوی چاوی خوّم سوّین، یه عنی ثهو رووباره رووناکه

کسه بسوّیه بساوه دی روّلسهی زهمسانه کسورتی هینناوه شهوهی وا چوو به ژوورو خوار و پسایینی له لاخساکسه

(عومهر) بۆچى سەرت گەرمە بە سەد جۆرە ئەتۆش بدوه ب ئسەم شىعرە درۆيسانەت مەقامىن زل دەسسووپاك

كەتتانى ھونەر

وەرن سەيرى تەپەي قەلب وگرەي زەخمى جيگەركەن هـة ا مردن بـ كوللي لهم نه خوشينه حهزه ركه ن هه تا مهاون له دنیادا وه کوو من قهت مهبن قهت رمووزی عیشق و رهمزی عاشقی ثیوه له به رکهن بروّن بوّ شاری عیشق و عاشقی کالا وه دهس خهن سهفهر بهم شاره ناهیّلی که خوسران و زهره رکهن به لن گهرچی گه لن مردن له پهروانه قهوی تر وهلي پهروانه تهمسيله، که تهمسيلي به سهر کهن مهگهر نسالیّن وهکسوو پهروانه وا به شهی مهلی دلّ له كاتيكا همواي فير كردني مورغي سمحه ركهن؟ هـ تاكـ مى غـ فله تن ئيدى مهى و مه يخانه سازه له بوحرانی کولمی مهستی، کهمی شور و شهره رکهن ئەگەر بكوژى غەزا چاكە، وەگەر بىمرى شەھىدى چ لەو چــاتر كــه كــفنى تــۆ لە كــەتتانى هــونەر كــەن هـونهر ئـهورز وهنايه و لازمـهى شهرتى برايى، وهسییهت بی که من مردم، ههموو یادی (عبومهر) کهن

لدخدوما

له خدوما شداگولی مداچی دزی لیدوم، له لینوانت له دهستی گرتبوو وه ک خدو، خدیالم جووته سینوانت

له تاریکی شهوی پـهرچـهم کـه تـێپهرِ بـوو خــهیاڵی دز به نووری روومهتت، ههروهک پهپووله بوو بــه قــوربانت

به ثهو تیاچوونه رازی بوو، که دەمىدی دووک لى شادی له بىللى همەلفرينى همەلئەسا، ئىموساتە سىووتانت

له خــۆلى بــالْى ســووتاوى خــهيالْى، كـرده بـۆسۆ دلْ كــه ســووتاوت شــياوه بـۆ بـرينى تـيرى مـوژگانت!!

له خهوما خهوتبوو کورپهی سهرنجی ههر دوو چاوانم وهکوو دوو مهردومی دیده، له مبالی همهر دوو چاوانت

به گهرمی شهرمی شه هلانیزگزت، چاوی ته ماشا مرد له خوشی وه سله تا، یاخو، له ترسی ده ردی هیجرانت

له خسهوما بسالم نسالاً بسوو له دەورى گسەردنى بسەرزت گەمارۆى گەردنى دابسووم، دوو زەنگى، واتسە زوللفانت وه بسالی ئساشقی دل پسر له نساسورم به نسه ستو بی سسه ر و سسامانی دریساگسه ردنم، ئه و کساته خسنکانت

له خهوما چاوی خوّر پر بوو له گل، گر به ربووه گیانی به زهردی له علی روّممانی و به گرشهی روومه تی جوانت

رقی ههستا رهقیبت بیسهر و بهر بوو مهراقی کرد که بینی وهک (عومهر) خور ثاگری تینچوو له تاوانت جونیان ۵۳/۳/۱۱ی همتاوی

خەتتى برۆت

تسسسا وتسسسم ليسسوى شسسرينه وه ك نسمبات تسسسون بسسبوو، جسماريكي تر نسميوم نسمبات

تـــــا وتـــم شــهوبۆ بــهبۆ، زولَــفى ئــهوه كــــهوته قـــينا ليّـم، هــهتا رۆژى مــهمات

تسسسا وتسسم جساریکی هساتم هساتو هسات بسسو نسمهاتی مسن، نسمهات

تسسا وتسم نساوی حسه یاته خسه نده کسه ت تسووره بسوو، فسه رمووی مسه لی ده رژی حه یات

تسسا نسسه جاری، سسسه د کسسه په گسسر دت خسم تام تسسا و تسسم خسسه تتی بسسر ذِت مسسه شقی خسسه تات

تسساد له تسسادانسسا هسسهلات و خسسوّی نسسهگسرت تسسیا و تسسم رووی تسسیّ، سسسنووری خسوّر هسهلاّت

بۆچ ئاوازى برەقسم

خه لکی شهم که ته نیانه له سه را چه له سه ران بویه بیسان و به رهم نوقمی برارو که له بوو

ھەستى ئىيمە نىيبەتى شىۆرى ژۆانىي كىچى نىان وەرزى ئەم ئەرزە كەبەم تەرزەيە بى سىەوزەلەبوو

پهروبالی قهوه تم کهوته تهنووری رق و کین تاقه تیش لیّم وه ره زه حهوسه لّه بی حهوسه لّه بـوو

مــن رەشــم پــۆشىيـه بــۆمەرگى بــەھارى ھــونەرێ وەک گوڵى كــاغەزو دەڵـقى لەم و لەو مــامەڵە بــوو

که و ته نیّو باغی زمانم بنه وشکه ی و تبوو ویّر شده به و میمری کوردی که نه چیریّکه دو چاری تبه له بوو

والهبیر چـوونهوه دهســی له مـلم کــردوه خــۆ ش قات و قر کــهوته جــهمی چــم له دلا کــه لکه له بــوو وهسفی تامینی در و خزمه تی ده رمان و ده وای و ه کیژه له به و و که ته مای عیشقی منی ساده به ثه و کیژه له به و و

سه قز پوشپەرى ۱۳۷۳ى معتاوى

له سێبهري خهما

همهواری دلّ، به هموّی چلّو کولوّ، ته پی خهزانی خمه له سمر بمهاری گولّ سمهی

شـــهوارهمــه؟ وهيا له چـاو غــهوارهيـه هــهرچــی هـهیه، هـهتاوه، هـهیقه (۱) سارهیه

تسییر و تسهسهل بسهزامسهوه، تسلامهوه نسسهبهسته بسیزمهته (۲) بسرین، کسولامهوه

لەبىيەر جىيەمالى شىەونمى زەردەگىلا رووميەتى بىووكى مىيشكمم ئىددا جەلا

له پر به گور رفاندی لیم، سیخری حه لال ئیسته شه لالی یه ک خهمین، من و خه یال

مـــهرگ بـــه نــينووكى درى، هــهليدرى ئەوكى درى، هــهليدرى ئەوكى (٣) وشــهى بــرى

له مسالی هسهر دوو چساوما، بسوو بسه شسه تاو سهرنجی حسسره تم، له دووی گسولی هسه تاو

تیری برووسکه همار له نبوک هماتا یندری له دل بسه خسيرايسي بسرووسكه تسيّهري ئىدەرەي بىدە دەنگى شىيوەن و بىد نىاللە نىال سسۆزى رژانده گيانى نەي، گر لە شەمال تەوەى كىه سىەلماندى، بىەبى، رەپ و رەوان که زوردی دوردی گهل، زورده، نه هی خهزان شەوەي بىوو بىە يىديوولەكسەي شىدمى گىدلى له تسبه قته قی ره قسی رقسی ره قسیب شسه لی ئسهوهى له تساوى بسنكهسى تسوايسهوه سيهري له سيهر سيهريني خيهم ئهنايهوه ثهوهی نهشهی به (سیروه)دا دهمهو بهیان ب کیژی گوڵ سروودی بوڵبوڵی گهیان ئسەوەي ھسەڭۆي بەرزە فىرى بىە ھىەڭمەتى كهوبوو، له نيو چنگي وتهي به ههيهتي وەيسانە، ھىدلمەتى ھىدلۆى بىدرزە فىرى نه گهرم و گوری ئسەرەي پىر بىە دەمىي ئىەرانىدى بىز بىەشى

خوراوي، قەومە كۆپلەكەي سىەر بىە ھەشى

غەنىم (۱)ى مەرگى ھاتە سەر،گيانى تەزانىد گەلاى مىزرگى گولان شەونمى ھەلوەرانىد

دەسىتى قىملەم، قىملەم كىرا، كوللمى رنىي بووكى ئەدەب، لەگوينى جەرگى ھەنجنى

(نالی) له هاهنده ران، له (نوسکوداره) وه (۱) له چاو گهوهه ر و دوری که و ته خواره وه

(نسالهی جسودایسی) هینمنی بسه ژانسه وه بسو حساجیه غسه ریبه کسه گسه رانسه وه

لهم و لهوی بسه (مسهولهوی) درا خسهبهر هسیّمنی وا نسهما، له نسیّو شسیعر و هسونهر

دەروونى (گردى مامه ياره)^(۳) گردى گر چ نسيّو دلّى پسيرى نسهمر، چ بهردى سر

کوژایه وه وه جاغی (سالم) و (ئهده ب) پشتی شکا (وه فایی) له زیدی عهره ب

(گـــؤران) له گـــۆړانــی چـــهرخ له گــۆړهوه راچـــــــلهکــــا، بـــه گـــۆرانـــی شـــهپۆړهوه

تسهقه ل درا، له لیسوی بسی کسه سی کسه سم (نساری) و (قانع)ی زهمان چسوو له ده سسم

۲- دلی و حاجی قادری کویی لهوی نیوراول

(سواره) شۆرەسووارى جىوانىه مەرگە بوو پهک بوو خهوه بهردينهکهي، گهرا به دوو به هاریهی (زاری) و (زینوهر)م له سهر ممهیتی تسهوینداری گلولاً، مات و یه کهر به سهر لیّوی (هیهژار)من یوویه سیههولّ ماچی کیچی قسهی جوان و نهرم و نول ليــوه لهريـيه گههل، له سيبهري خهما رەنگسى گسوڭى (ئساوات)ى كاميلم، نەما له سينگي (خالهمينه) ميني دل تهقي به ینی جهرگی (حهقیقی)یا درک جهقی (هیّدی) وه کو (کوّلیل)ه هاو فرمیّسکی سوور له ســــهبرهوه دووره دلّــــی، یـــتر له دوور هـــونهره کــان، (شــيرزه) حــال و ســهر کــزن هــهموو وهكــوو مــهلا غــهفووري حافزن وهلی چارهنیه: شموکری خمودا مهگهر ئىهجەل تىيغى بىرايە، ھەركە ھاتە سەر نسهمردووه کسه سی کسه پسه سنی (۱) میژووه بعه تعایبه تی تعهوه ی بعه زاری خعو دووه خـوا بـه تیشکی ئاوی چاوی ئهوگهله له گـۆمی ئـهشکیا، کـهوته بـاسکه مـهله ئــهوهی بــه سـهخلهتو ژیا له مـیژهوه کـه ئـیسته گـوره کـهیشی وا بـه لیَـژهوه

ببه خشه توبیو موحهمهدی ئهمین (د.خ) سینه برینداری خهمین، دهم به دهمین

بسخوینه بسو سسانی چه قینی گول، له گل «خسه مت نه بی هیمنه واله ناوی دل $^{(1)}$

سمقز مانگی گولانی ۱۳۶۶ی همتاوی

۱- لهم لا شبعره دوابیه به حیسایی له مجه د، وه رینووسی کوردی، ده کانه ۱۳۶۵ که هیمن له قاته لیوه ی ههمان سالاکوچی دوایی کردووه

«پێنج خشته کی له سهر هونراوهی مهلاغهفوری حافز»

خەلفى چنار

دەردم نەيەكىخە، نە دوە، تا نەھەزارە رۆژ و شەو و عاسمان و زەويم گشتى نەيارە بەم حالەوە ھەر خۆت بلّىٰ تۆ خوا ئەمەكارە ئەو بەژنە لە بارەت كە دەليّى خەلّفى چنارە

به و پرچه درينژانه وه ليم بنوته قهناره

* * *

ماسی دله کهم دیله به توررهی وه کوو توّرت ماسی جگهر و سیم و کران زینده به گوّرت من چش که وی که و تووی که له لای هه لمه تی پوّرت زنجیره یی سینتوّیه مه گهر په لکه یی شوّرت

بـ و گرتن و خنـ کانی گـهلی کوردی هـه ژاره

* * *

شۆر بۆتەۋە دۇۋ مارى سيا چۆرە لەكۆڭت بۆگەستن و چاۋ بەستنى دلدارى كوڭۆڭت مالم ھەقە حەقكوژ نىيە ۋەك مەيلى سەھۆڭت بۆكۈشتنى تۆكرايى چ چالاكە مژۆڭت

لهم خهلّکه که چهوساوه له ژیر باری پهژاره

- -

ئەو خالە رەشە قورسى سيانوورە بە بەيتۆ خۆيناوى دلّى كۆيلەيە پەنجەى بە خەنەى تۆ ئامپوولى لەخۆ چوون و خەوە، زەردەخەنەى تۆ وەك بەندى قزلقەلعە دەچى چالى چەنەى تۆ

ھەرچى چو بەشى جەزرەبەيە، قەمچيە، دارە

* * *

سیخوری سیا واده وو، پهیمانی دروّته کهم نین به درو ، ئه و دهس و پیّیانه له کوّته بیّوه ی نییه کهس لهم شه ری تالآن و بروّته ئه گریجه که فهرمان به ری ساواکی بروّته

دیلی دهسی نهو روو رهشه، زیاتر له ههزاره

* * *

سوبحانه ته جهرگی من و دل بابه تی شیوت خوا رازقه ئهمما به ئهمن کردی به خیوت نانا نه ئهمن گیانی ههموو، وان له گریوت کیت کوشتووه وا شاهیدی خوین خوریه لیوت

نینو کی دهسیشت که به خویندا چووه دیاره

* * *

تاو تاو به کهزی داو دهنیو، تاوی به چاوت کی کورده ملی ورده به دوو زولفی شکاوت بریاری برۆته نهبرق، تا زهجه لاوت تۆزی به زهییت نایه بهوانهی که له تاوت

ويلن له دەرو دەشت و جييان كيوو نزاره

«پیّنج خشته کی له سهر هوّنراوهی مهلاغه فوری حافز» خهرمانی خهم

ئهو عهرعهری بالاته، چ بهژنیکی تهریکه ! ئهو خاله له رووت چین؟که دلّی پیّوه خهریکه ! گیان نووستوه یا مردووه سادهی، خهبهریکه ئهی جووته مهمت، عهینی هولّوی تازه فهریکه

فیداری دهسی تویه دلم، چارهسهریکه

خهرمانی خهمی پرچهکه تم ئافه تی روو ته شهوگاری رهشی کهزیهکه تم هاوه ل و جوو ته ئه وبالی منت وی نهکه وی، رهش وه کوو موو ته گیان بۆته په پوولیک و له دهوری شهمی روو ته

تا بال و پهرې پاکي نهستووتاوه، دهريکه

زستانی لهشم سړسړه، تیّدا نییه بووژێ گۆڤاری وتهم بێ تهوهژهو، بێگړی سووژێ ههر تیری مژوٚڵم بهسه، لیّو لیّم ده کورووژێ چاوت که به هاوکاری بروّت خهڵکی ده کووژێ

ئەگرىجە لە پاي چى،لەگەڵ ئەو جووتەخەرىكە؟

ئه و خاله له رووته، دلّی میّخهک دهشکیّنی پهنگاوی بزهت بوّوه دهبیّ خوّر دهمی لیّنیّ کهی قیمه تی توّ زیّر و ته لاّ و دور دهری دیّنیّ درْمن دهیه ویّ توّ به ته لاّ هه ل خه له تیّنیّ

یا جوابی به تیلاً بده، یا جاری که ریکه

له و روزه وه توم دی دله کهم شیوه ن و رویه وه ک چوله که نیکه، که له نیو چنگی هه لویه دل ره ق مه به، تانه شکی، که ره م عه ینی شکویه نهم شاعیره بی چاوه که سه و داسه ری تویه

تاوی وهره دهس باوی ملی بهختهوهریکه

ميوانێکي نوێ

مامزستای دورسی هزشیاری و زانسین، ویل گهردی شاران له ریگهی کوردی بیبهش بوو له ژین، دل گهستوی ماران

هـهژاری هـهژار، بـق هـهژاری گـهل، تهمهن له دهس چوو ئاسكى دڵ ناسكى سهر باسكى ئهمهل، دەست و يى شهل بوو

کسوردیت و کسوردم رووتم نهدیوه، چونکوو ههژاری له مسیزه کسورپهی وه فسا هسه تیوه، له کورده واری

هاتوو که سینکیش وه کوو تنوی هه ژار، وه فای به خیو کرد له رووتان دووربی هه زار هه زار جار، له ترسی خیو مرد

هەرچەن دەترسىم خىزىشىم لەو خىيوە، بەلام بە ھەر حال مىسىنىشى ھىسىينا، بىلەرىزى ئىسيوە، گەرمى ئەشكى ئال

ئسیّوه کسه هسهوری بارانی باس و بووکی ههلّبهستن هسیواو مسههستی مسنیّکی کساس و دهستهی بیّدهستن

رجایه وه ک من میوانیکی نوی پیشه ل و ماندوو له چنو ل و دولنی سه نه ری بی ری ژیان دو راندوو

به فینکه ئاوی له ناتهواوی بــــحهویتهوه بـــه پشـــوودانــــی، بـــه چـــاوهدیری هـــیژا و لیزانــی،

نەبىن بە بوخار ئەبىن،وەك ھەۋار گسهر بسه هسیوابسی دلسوپی وه ک مسن خسوی بسهاویژیت له بسه حری بسی بن

به پیت و رهوا همناسمی هموا تـــا لهنــيو بــهحرى بــير و بــاوه دِێ، هـــهر تــه پر بــميننئ ليـــى هــه لنه په دِێ،

له چاوی*کی* تهرِ به ههست و باوهرِ وا دلّـــــۆپينكت له فــــرميْسكى گــهش، وه ك ديارى شوانى پيْت ئهكهم پيشكهش،

دیوانی کهم رهنگ نه شوخه و نه شهنگ

به کساسه لیّسی له ئه م و له ئه و، بسی دیّسرو گسیّرو بسی بسردو بسرهو

هه لبه ستی زانین به و ته و نووسین

نەوا ريا بىن ئىتر كۆتا بى<u>ن</u> (عومهر) بابهس بسی شهم به یت و باوه «گهرمیان و کویستان ههر دل حهساوه»،

دیواندهره ـ رهشهمهی ۱۳۶۳ی همتاوی

وتو ویژی من و تاقهوسان

نهی تاق بردهنگ، تاق وهسسان و سهرد

زمانی میژووی چەرخەكــەی چــەپگەرد!

جـــامي بــالأروان، تــهواو نــوينم إ

خەزىنەي پىرى، حەكايەت خوينم!

پشتت بهرزو بووی توشهو تیلانه

بسهردی سسر له لای تسهم جساوخیلانه سسهدای یسای میژوو تیا تسوّمار کیراو

نالهت دەبيستم، بە گوينچكەي دوو چــاو

ئەي بەردە نەخشى، نەخشاوى نەخشاو

قانوون نامه که ی غوربه ت پسی به خشاو گـــیر م له مـــۆری سکــووتی زارت

زارم به نه غمه *ی* نه خش و نیگارت

ئسهو شسۆرە سسووارە مەردە بەردىنە

تــەلەسمى چـــاوى، شــۆخى شــيرينە؟

يا خے عازمی شهر و نهبهرده

له حاستی دژمن سهخته و له بهرده ئاخۆ ئەسپەكلەي ژنىرى شهو دنيزه

خوی شای شیرین کام. له شه کهر بیزه؟

یا رەخشىهو رۆسەم بە ھەلەداويىن دەچىم بىق مەيدان شىيرى تىۆلەسىن

* * *

ئـــهى تــاقەوسانى بــه تــاقەت و تــاق

بسن و تووینژی پیر قسمو نمه تاق بسدوه له گسماما، پسیری پسرمایه

ههر چهن ئه نین بهرد ده نگی دهر نایه بسین و الله دهوری تون

وا هه ر له بیری حهیف و مهیلی خون ئه گه ر ئیوه ی خاو خاوه ن بروا نین

بسین به دوربسینی دیدهم بروانسین

تــا چـــاو و گـــويْتان بـــاز بـــێ له ويْــدا

سهدای بهردی رهق هه لچی به گویدا به گویدا به لام تاقه وسان شهم خیله کاسن

ئے۔مان گےرودہن بے جےررہ دەردى

له یسه ک نابیسن، تا له توی بهردی

وهلي مسن هساوار زهمسانم لينت بسيست

قساقاو پیکهنین گسریانم لینت بسیست شسیرین، یسیّری بسه وردی

تسوّ لالّـه و تکسای فسهرهادی کسوردی

تاقهوسانی جوان، تا دیمه لای تق

مسانووم دەر ئىلەچى مىن لە پىدناى تىق فىلىنكى سىنبەرو ئىلەبرۆى مىنخراوت

ثاره قم دهسبین تیا دیده نیاوت ده فسته ری شیعرم بسه رئیه بی شینی

ئساخر تىق شىينگەى ئىاسمانى شىينى پسام لە شىوين نسايە، بىيزم جىيو بىيلم

مسنیش هدر وه ک تنو بینکهس له خیلام هاو رازی نییه بیخهوش و یدک رهنگ

ههر کهس شاعیر بوو سهری دای له سهنگ نــــهنگی رهنگ و رۆن کـــــریارن یـــاران

دوور له فسهرههنگ و بسریارن یاران بسق تسیکه و یاره، وه ک تسیکه و یارهن

ب دەورى كىۆشكا، كەرتە و بىنكارەن

* * *

ئهی تاقهوسانی گیانی شیعر و بیر ئسهو کساتهی مسنیان بسوانی له شیر دایکی غدریبی باوشی پیاکردم

با هات و نالهو هاواری بسردم

زور شهوان خهوتم، له پای کیلیکا

جينيان ينيي نهدام له ناو عينليكا

له لای زور بسهردا به سسوزی گریان

دەروونى عەرشم بۆ بوو بە بىريان

ئـــه وساته مــن و بـهرد و بـيابان

ئىيستا مىن و تىزو تىمسويرى شاھان

دەستى سەرنوشت واى نووسى بۆمان

گشــتى نـــه داوه بــه دەسـتى خــۆمان

ئىدىمما ھاوار و بانگەشەي سىرشت

له هـهر لا بـهرزه بــۆ ورد و درشت

杂杂染

ئىلەي تاقەوسانى كسەتىبەر كستيو

ثهی بانگی رهسا پر به دهشت و کیو

ئهم ريبوارانه ديل و قهتيسن

داخیی گیرانیم دهنگت نابیسن

له سهر دوو لنسوى بسيرى شهمانه

يسهخى بسهستووه خسۆرى زەمانه

شـــپرزهی بــه لأو ســه رگیزی هــوٚشن

گۆشتى كولأوى به حيرس و جۆشن

چاو له تهماشای نهخش و نیگارن

گوی که پاس و هه را و هاوارن دوورن له نسبزیک، نسزیک له دوور

دەبىنن ئەسپ و سوارىكى مەغروور واقىي تەماشاي شكىلى خوسرەون

نوقمی همیکهلی شمودیزی ئمون من سهدای شمیپوور ئمژنهوم لهوی

حینهی شهودیزم دینه ههر دوو گوی

ئىدمانە غىدرقى فسركدى نىدچىرن

من گویم له هاژهی شاپه ری تیرن

ئەمانە تاجى خسوسرەو ئەبىنن

ئے مین دہیستم دہنگی نہقارہ

هــه ژاری بـیرن گــوروی چــاوه روان

له زهیـن و هـنوشا وهک بــنیباور وان

پهیامی زهردهشت له دهستی شاپوور

ديساره لهمنانه ثنهويش دووراودوور

ئــهمن ئـــهو لهوحــه شــريتي گــويمه

مایهی تهسهللای دلهی به سویمه

من شيعري شكـۆ دەژنـەوم له كـيو

هــهر چــهند ئهمانه نابيسن له لينو

دیدهی شیعری غهم، دیاره چهن زیته

له ههر چاوێکيا دوو گوێچکه قيته

* * *

ئەي تىاقەوسانى رووگەي عىنلى سەور

سوورهي وهالحمجهر، حبوجرهي دهرس و دهور

تاقت گــه نجينه ي تـاقي ئـافاقه

مهتنى فهلسهفهو شهرحي ئيشراقه

ئسه و کسانی و نساوه، وا له یسه نای تنوّن

دیاره ئهسرینی سسر و ساردی کون

هــهر ئاوي له پای بهردی جیایه

ب_ي شک فرميسکي که ژو چيايه

ســـهدای الودع، ئهشنهوم به چاو

له هاژهی نسهسرین واتسه کانی و ناو

پنچ ئەدا لە خۇي، شىنكە مارى جۇ

له داخ و دهردی، کـــوشتهی رهنگ و بســۆ

حـــوبابي هـــهتيو بـه شــويني ئـاوا

ده گسری بسؤ ولات، بن منی به دبه خت

بق تق بهردی رەق، پۆلاساى گيان سەخت

ده گسری بسو مسروی، سسر و ساویلکه

بسۆ دەمسارى كوير بە ھۆي چاويلكە

دهگسسری له داخسی تسوونیه تی کسهویر

بسۆ بسىبارانسى وەرزى زەيسن و بسير

ده گری بنق سنووارهی گنهلی رهنیجه روّم

ئىدوانسەي قىريان خىسىتە سىپاي رۆم

ده گسری بنو خسه رگا و خینوه تی ویتران

لهم شوينه، كه شير پينى نهدهويران

دهگری بن شهر و سیولحی دوای جهنگ

بسۆ تىزكە زەمان كىردووتى بىد سىەنگ

بىق مىن و ھىيواى پىووچەلم بە ھىيچ

بسن تسينيني ديدهي تيل و قيج

بسن تسن دووربسينى عسهنتيكهناسان

تسيكهى عسهنتيكه بسۆ تىكەناسان

لای بسهردا نسهوی زوانسم بسهر نساوی

بسۆ تسۆ كسە دەركىي ئىاوەلأى مىنژووى

بۆكەس و ناكەس جېڭاى ھات و چووى

بن من که پشکوی سووری خدیالم

دەروى له كىقشى خىساترەي تىسالم

بسق تسق، بسق قىمسرى وەكسوو بىلوورت

کـه شـهوی تاریک دهنوی له ژوورت

بــق مــن و دوو پـای شـه کـهت و شـهلم

مــاندوو له هــهنگاو بـهرهو ئـهمهلم

بنق منن کنه راوچنی بنه ننه ختی همویر

ئەمكا بەغەزاي سەر سفرەي تەوير

گشت و کهمت بوون، کرژ و گشتت چوون

دهگری بـۆ مـن و سـهری سـهر ئـهژنۆم

بيق پسهنا هسينان بسه كسه ژو بسه كسوم

مسنى هسه ژارى ئىسەنسانە سسازى

بسیسه ر له بسه ردی دهنگ و شاوازی

دهگــری و دهخــویننی بـه روزی شــهرما

سسروودیکی تسهر بسه گسویی بساوه پرما

که ئهی (کۆلیل)ی پر ویدری سهرگیزو

سه ر سووری تاق و چیای رژد و لیّـژ

سپاس بو یهزدان گهیشتی به یار

به هساو زمانی له نهسلی بسریار

خـوا شـوكر خوشى بانگى لى كردى

تەوافسى كسابەي غسەمى پسى كسردى

سسبووتايو بسرژای، له کسوورهی غسهما

هـــه تاكـوو دەعـيهو دەمـارت نـهما

بسوويته هساو زمان بمرديكي نمخشين

خاوەن ھەستى خەست، تامەزرۆى بەخشىن

ثبهی تاقهوسانی دیار و سرپوشم

(کونجی جیزوانی چوٚڵ و خاموٚشم)

قسهسری شیرینم، شیرینی قهسرم

جهم و تسیّزاوی، ژمارهی کهسرم

له نسسيو بازاري ئسهمروى ژيسانا

ئے وین گریوی ہے مہووس دانیا

هەر مەلى عىشقى، بكىنشى ئەنەس

دەپكسەن بە دارا و دەپىنىنە قەنەس

ئىمەم خىيلە ئىمونە پىووچ و دەغلەن

مسرق بسهردينهى راسستى تسهمانهن

پهیکهرهی کرم و خورهی زومانهن

تینوو به خوینی فهزل و هونهرن

نسهزان له واژمی بسهرد و بسهشهرن

تانه و تهشهری لیدوی ناجورن

دەردى بىندەرمان، زامىي ئىاسۆرن

له ئاوی زهم زهم بهرکنار و ویدل به سیلاوی لیل بال ویه په ئهشون به سیلاوی لیل سا پهلی فرده ئهی بهردی مهرمه پشکینه سهری شهوی شهومی شه پشکینه سهری شهوی شهومی شه ئاسوی خور ههلات رهشی پوشیوه شیری که ههرگیز روژی نهدیوه با لهمه زیاتر، پهل نهوهشینین ههر کهس وهزیفهی خو به جی بینین

وهلامي تاقهوسان

* * *

ئے ی (کے لیل)ی غمم رجا با بردوو

ئسهی داویسنی کسیّو بسه نسودبه گردوو ئسمسلّی ریسازی، بسم خسملّکه وایسه

زهرب و تسهقسیم و جسهمع و مسینهایه بسویه گسرانسی دهردی گسرانسه،

زهربسه تی شسه ستی، زهربسی زهمسانه دووپات و سن پات، سه د راو سه د ههزار

بسسق بسسهش کسردنه له بسهینی زوّردار زوّردار و بیّزوّر، موّرهی هبات و چنوون

کسه وا بسوو شهسلّی ریبازی هـهر دوون له زهرب و تــهقسیم کــێ غــافلّ نــهبێ

روو رەش بىم، ئەگەر روو سىپى ئەچىخ راكسە لە دەسىتى ئىم سىمارما و سىۆلە

بسسرۆ نسينو ئساگسر، بسا بسبيه شسۆله يسا خسۆ رەقسۆ بسى و بسبيته بسەردى

قسورس و نسهبزويو له پسهناي ههردي

منیش بهم هنویه سهنگینم، سهنگم

واته پا بهرجا و یاری یه ک رهنگم

لهم تــاقه فــيْربه، ماناي راوهستان

مانای جاودیری، بن روژی ههستان

هــهر چــی لیدرهدا نهخش و نــیگاره

حـــهرفی پــــرهنگی قــهوڵ و قــهراره

گـــه لن پـــه نايان هــــننا بــهم كــنوه

له بهریان هه ستاو وهستا به پینوه

كۆشكى ئەشكەرتى پىن عەتا فەرمورن

کسهڵ و بسهرانسی، کسرده گساو گسهردوون

كــه چـــى هــهموو چــوون، بــــــى مالأوايـــى

يه كينكيان نهيكرد، گهردن تازايى

ئەو چەشمەو ئاوەي بىرى تىزى بىردوون

جامى بسهر بووكى زەمانەي گىردوون

بـــووكني كـــه هـــهرگيز نـــهگـــهيه مـــاوا

يا سيهر بسنينق برازاوه بسي شيو

هـــه لپه ريني ئــاو بـهرگي عـبووره

تـــا مـــن و تــۆيى دەمــى وا له گـــۆ

رەق ئىسەبىئەرە بىسە تىلشى بىەردۆ

وه خستن که نسیمه نساوی بسیته نساو

مسایهی ژیسانین چسه شنی کسانی و ثباو

بسارانسی هسهوری مسن مسن و تسوّیی

بوو به مهزرهعهی کهکرهی دوو پـۆیی

شای معفرووری روم بهو باراناوه

له ژنير يای شايوور ملی شكاوه

پاییزی ندمان ناییته سهر مان

非常染

ثهی (کۆلیل) ه کهی زوانی بانگ و قاو

به میقرازی غهم چهشنی شهم قرتاو

کاتی که مهستان به قهستی ههستان

ناوی هاته ناو، شاری چاو بهستان

سهری بهد مهستی دریا به تاشا

سهر چــوپی کـیشای هاواری حاشا

گاوانسی گرتی دهستی زبیر و رووش

خۆر بوو به تیکهی شهوی تار و تووش

له گسوانی سوبحا چنوری شیر نهما

ئــهونه تـــاريكي جـــهم بـــوو له جــهما

نهچاو دەبىينى نەخشى لەم بەردە

نه گوی دهبیستی نالهی تهم ههرده ناخی نهی گردی شیرینی شهکهر

نسانیته دهر وه ک چرای سهر ری خهندهی نووری گهش

کسوژاوه، به فسووی بارهشی روو رهش لهم سسسهرزهمینه یسسان و بسسهرینه

ئساخری هسهر بسهرده نسوین و سسهرینه ههر وهک شهمانهی کسه خسهوتوون لیّس ه

نه یه کسی ژووره و نه کهسی ژیره لهم قهرستانه قهروفلی بسی دهنگی

دریا له لیّـوی ســووارانــی جـهنگی ههموو ویّـنهی یـهک، جـێ رژد و لیّـژن

* * *

ئنژی تا ئیستهش مهست و سهرگنون

(کۆلیل) ئهی خهستهی غهمی ئهم و ئهو ئهو ئهی شههو ئهی هاواری بهرز ریّگردوو به شهو زوّر له مسیّژینهی مسیّژووی زهمانه تسقوسانه تسقهاره له نسیّو ئسهم تساقهوسانه

شنهی گورانی له سهحنی ههیوان

لایسه لایسه بسوو، بن خمونی که یوان چه یکه ی گول له ساغی لنه ان

همهزاران همهزار، فهرزانهی لیّوان دیسدهی قمهترانسی، پسر له وتسوویژ

زوری لهم شوینه کردن سهرعی و گیژ بسیخهبهر لهوهی بسهو دیسده و لیسوه

دەبىسىن بىلە داوق بىلە دەست و پىيوە بىلەرەو شىلارى دل رۆيىيىن بىلە خىلەيال

که چی کاڵۆ بوون وهک سیحری به تاڵ بوون به نهخشی بهرد به ڵکوو بمینن

لەو دونسىيا تسۆلەي قساروون بسىينىن گىيان بكەن وەبەر گويرەكەي زەرا

لهبسه ر تسساریکی بسسیر و بساوه پا زوّر بسوّ زرِهی زیّسر، کهوتن به روودا

نمروود یان گرت و بهریان دا بوودا بسه لی عسه قره به ی سسه عاتی مسیروو

ههناسهی ژمارد ههرچی هات و چوو گسول چسوو به تالان، باغهوان تورا تهرمی خهت و خال به لافاو شهرا

راوچیی پینکهنی، گیریا کیارمامز

ئه و شاد و خهندان، ئهم مات و سهركز

شا بسوو به کوچکی راقی روزگار

لنوى نازاران بوو به كاسهكهل

خـــنكا له گــۆمى ئــهجهلدا، ئــهمهل

بسمرا زوانسى لاف به تسيغى مسانا

خــــوشى مـــامه لهى بـــه تالى دانــا

نزمی بەرزۇ بىوو، بىەرزايىي پىەس بىوو

كراسىي يىزسف پارەي ھەۋەس بىوو

چاوی تهماشای داغ و دهرد و ئینش

رووانیی له زامان سینهی جهفاکیش

تهنگ و چــۆلەمەو گــرى كــۆلەي ژيــن

بسوو به تهزویدی بیر و بروای دین

له دامانی کینو هه نسا ته پ و توز

سهریان لی شیوا هوزی قیت و قوز

گياني سهرگهشتهي مهجنوون مهيلي

نهما، گـوم نهكا ههوارگهى لهيلي

گــوڵ له ئـاو زهنگـی نـازا شکـا پـای

جــوّلاتهنهی داو بــه کــهمهن کـینشای

خهزانسی خیزان، خیزگهی روزگار

هــهتا کــاول کــا مــهلّبهندی هــهزار

يا خوّ دەر بىينى دەسىي ئىووكە نىووك

له ژیسر سهر به هار، سهرینی گلووک

گسیزاو گیزیدا تسهنوورهی دهریا

به ئەو چى كەشتى چى ھات بــە ســەريا

دەسىتى نەگىرا، تا دەرچىوو لە دەس

دل هیوای نهدی تا نهبووه قهقنهس

کئ کوشتهی رشتهی ناوهدانی بوو

لهويسوه بسهرهو مسال ويسرانسي جسوو

ئسيتر حسائى بسه (كسۆليل)ى همرده

ينخهى خۆت بگره، ينخهى من بهرده

ب گهرمای سینگی کوتری ههناوت

هــه لبينه هــينلكه ي هــينلانه ي چــاوت

سنه ـ باندمهری ۱۳۷۴ی هدتاوی

بۆكىلى مەزارى دۆستىكى خۆشەويسم

تهزی مهرگی نه تو گیانی تهزانم لهسهر تهختی نهوینا، دای بهزانم دلیّکم بوو گولم، گهرم و ههوا خوش به بیّ توّ، ئیّسته سهرماکهی خهزانم جونیان ـ خدرمانانی ۱۳۴۹ی همتاوی

سەروى تاران

گسیانه کسهم! تسیّسته ش بسه هاری (سسه رچسناران)ی مسنی تسيكه أى بسيرى لهمسيرينهى بسه هارانسى مسنى گەرچى خۇم بەختم رەشە، سەرخىۇشى خىالى سىەوزى تىۆم هدر به غدوزی، وا له (بهغدا)، سدروی (تاران)ی منی دوو زمسانیشم بسبتی وه ک خسامه، حسه رفیم هسه ریه کسه گسونبژیرو سسهرتهنی، رهسستهی و تسسارانسی مسنی مسبوولهسه رزارم، وهده ربسي، باسي زولفت هيه رده كهم خىسساوەنى داروتىسەنافى، سىسەربەدارانىسى مىسنى دەستى چەورى خۇي بە سەرما قەت نەساوى چەرخىكۆن چسون بسه فسهرمانی وهفساداری گسلارانسی مسنی چی سیدری سیارای ژیسانی عیومری را بیوردوو شدهم نسمه و گلولی ده شستی خمه یالی، جسی همه وارانسی مسنی پسه يزه وي فسه رماني عسيشقم، عسه قلّي سيفه ز هسه ر سلّن بسيخه به ر خسو تسو له خسيلخانهي، هـ ه واراني مني بای سنه با، با، لای سنه حدر خوّ هدلند کیشی سرمدلی

يسنخه جساكسي يسنخه جساكاني هدزاراني منن

بية ني قييني كينجي سيندي ناكهسان تالي لهدهم چــاوهزارو بـهرگری، کــينهی نــه يارانــی مــنی گـــهوره بــازاری ممهسی! پا تهختی شارانی منی كه س نسيه سۆراغى دڵ بگرى، مه گهر سيلاوى غهم رەبىبى غىم جەرگت نىمسووتى! والە يىارانىي مىنى وشكيه سيالي زالي بيري ئه وكي خنكانم، وهره! تے له شید وی، ئیاسمانی بیدخته بیارانی منی تــــــرى مــو ژگان بــا له خــو ينمدا، بــتاويتو، كــه خــوت شاره زای گر یه و بلیسهی، شاده ما رانسی منی هنده پنیم خوشه بفهرمووی «چهنده تاسهت کردوم»؟ وه ک ئے دوه ی بیژن له زومره ی، تاسه خوارانی منی -ژهنگ و ژاری نیامورادی، همهستی (کولیل)ی پیواند

گیانه کهم! تیستهش مسورادی جاری جارانسی منی

کراسی گوڵ

ئسهی وه کسو شسهونم له هسهوای شساخ و بسهندن پیاکستر! ئـــه له دلـــ روِشــني ثــهم عـاشقه رووناكـتر! ساوی دو شمشیری بروکه تکه تهدهی تاوتاو چــاکـی دەروونـم له کــراسـی بــهری گــوڵ چـاکستر جساوی خسوماری میهاسی مهاست له شه راو بانتر ليوى تهريشت له مهه، زور له تسري تساكستر بسبو گسلی دینده ی له گسری پسر پسره کسهم خسا کسیات كارى له دەرمانى حده كىيمان فىرە چالاكتر با بشكيني كوچكى ثيره سهرم جارجار دەسستى نىسەوازش نىسىيەلەو بىەردەيە قىەت چىاكستر مانگی ہے یہ نگاوی ہے دت یہ خشہ له سیهر ٹاسمان بسه حرى سسر شكسم له سسيبا، ليسرهوه سساواكتر لهودهممهوه گيان بووه قهقنهس بهشهمي رووت سووت نسمه ک وه کسوو پسه روانسه له پسه روانسه کسه، بسیّبا کستر

بینجگه له فرمیسک و له ترقلهی جگری دافدار چی نیبه (کولیل)ی له خاکسی بهری بینت خاکتر

بەشى دووھەم

مانكى تۆراو

ماموّستای دهرسی هوشیاری و زانین ویّل گهردی شاران له ریّگهی کوردی، بی بهش بوو له ژین، دلّ گهستووی ماران

قسهیسه کسه ی سسارای پس له نسه خوشی، لهشی دهرد و غهم گسیانی تسالوزاو چسون زولفی لهیلیّ پر له پینج و خهم

هسه ژاری هسه ژار، بسق هسه ژاری گسه ل تهمه ن له ده س چوو ئاسکی دل ناسکی سه ر باسکی شهمه ل، شه که تو شه ل بوو

مسانگی تسوّراوی شسهوی تساریکی به ختی هه ژاران سسووتاوی گسری عسه شقیّکی سسپی به پاکی باران

پارچه شیمره که ی چه ن سال له مه و پیش دو و پاته که م ق گله ی زامانی ناسور که و ته که م م ق که م ق که م ق که م ق

چــومه خــزمهتی هــهوره بسرووسکه بردم ناوی تۆ نــالانی وهک خـــقی تــهواو تــوواوه، به شین و روّروّ

گـــۆرستانى بـــوو چـــاڵ و چــۆلەكــەى تەختى تەويلت پـــــــــ له شــــه هيدى كــــۆرپەى ئـــازادى بۆ قەومو خيلت

تىزش لە بىرېرەي پشستى ئەم گەلە زیاتر له چاوی

باخەلت پسر بور لە ھەورى بىاران بۆ مەزراى ژيان تا چاو کارئهکات، کانیاوی کوردیت

له کوردهواري له مينژه کيورپهي وه فيا هه تيو بوو، جار جاری ههست و خوشهویستی تو

باوانيكى بوو، باوانى شيوا ئەستىرەي بەختى بەرلە بالق بوون

كەم كەس وەكوو تۆ تامەزرۆي راسى، له جادهی به لین نه بووی که چ و که ل

> خۆ بۆ ئەم چىنە دەس لى وەشىراوە، وهختى ئاوا بـووى، ئـاوا ئـاوا بـووى،

> ئىيوە كى سەوزەي بەھارى باس و هـــيواو مهههستي مسنيكي كساس و

> ئـــاخۆ رەوايــه مــيوانــيٚكى نــوێ، له چــۆڵ و دۆڵــى سـەفەرى بــێ رێ

تیکه ل کر اوی

ژیانهوهو تهقان

دەبوه ھاوكارى

ههتيوترماوه سەرى گيّژياوە

راس يوو لهگهڵ گهل تاداچووى لەكەل

دەمى عيسا بووى بۆچى ئاوا بووى

بووكي هەڭبەس بوون دەستەي بىخدەس بوون

> پنی شهل و ماندوو ژیان دۆراندوو

به فیّنکه ثاریّ؟! له ناتهواویّ؟! نسمحه ریته وه بسم پشسوو دانسی، بسه چساوه دیسری هسیژاو لیسزانسی

گەلأو لق و پۆ رۆلەي رەنگوبۆ کسی بسی نسهزانی، تبا ریشه نهبی ماچ ناکهن ههرگیز کولمی سپی و سوور

ثەبىن بە بووخار بەحرىٰ چون ھەۋار کسیٰ بسیٰ نـهزانـیٰ دلّـوّپیٰ وهک مـن، تـــا خــوّی نــهخاته نــاو دلّـی مــهنگی

به پیت ورپهوا هدناسهی هدوا بسساله نسسیّو شساوا بسیرو بساوه پی هسه د ته پر بسمیّنی ولیّنی هسهلّنه په پی

دەريا خالىي بوو وشكە سالىي بوو کے چی بہ جاری له کہ چی بہ ختم عاسمان قروتی دا، گۆیا لهویشا

سەركەوم بۆلات نەگەم بە ئاوات مهگهر به پرچی لیّزمهی فرمیّسکا ده تسرسم لهویش پسهیا نسهبی بسوّم،

کەوتبو، لیزی دەرسى پى بیزى لەو دنيا مەجنوون گىولۆلەي عىيشقى تۆيانبردبىۆ لاي كىە خىۆت ئىاسايى

له چاویکی سوور سهوزهی ماڵ لهژوور پسەس وا دڵـۆپێ لە ئـەسرينى گـەش، بە ديارى ديـارت دەكـەمە پـێشكەش، دەريا تاشە تاو بە خوين بووكەشاو

> ئاوی ژیانی بهسته و گۆرانی

ئەونەى نەماوە بەزووى دنياوە

بهر بوونه گیانم شیعر و پهخشانم

> كورده واريم رۆ بەختيارىم رۆ

دەروونى «كۆلىل» وادەكەي نەشمىل

بى ترس دەۋىن گەشەو پىكەنىن؟

دران لەسىندار بۆ پۆلى ھەژار؟! وهک شیعر و رووبار دارو دهشت و کیّو، عدرزی روومـه تی جـهرگم بــری شــیّو،

بسلووری گسیانم شکسیاو قسلْموّ بسوو سسووتا شساپهرِی تسهواری گسهرووی

تــۆفانى چـــاوى فــير خــوازەكــانت دنـــيا نــوقم كــا، له پــاش نــهمانت،

تــەزو مــووچ_ۈكەى پــەژارەى دوورى شــينو. واوەيـــلاو. رۆى لىٰ ئــەچۆرى

سهنگی سهبووری شهوی بیدوایی کولکه زیرینهی جوانی خودایی و

ئىسازىز لىنسواو لىنسو پىرلە كىلپەيە زىز مەبە ئىەگەر پىرسىم گەييە كىوى؟

مهگهر نهت فهرموو، نهشمیل من و تنو بــه یـاری یـهزدان، مـنالمان دیـته

کــه نــهما تـــۆوی خــوین مـــژو زۆردار، دنـــــیا دهکـــریته بـــههشت و گــــولزار، کی وه ک تو بیژی ئیستعمار تینووی دالدهی زورداری، شوومی شهرئاشووی

بـق هـاوار کـردن، بـق هـهوڵ و کـقشان، بــه چــینی نــهدار، له دهسـتی زوّردار

قسوربان بسبووره وه لأمسم نساوي بساوي تساوي بكسره تساوي

ب الى ئەم دىــيا تــەونى دەسكــردى تــــەمەن لە حــاستى خـــۆرى هـــاوينا

بــهلام تـــوّ لیـّــوت ئــاسوّی هـــه تاوی بــیرت رهورهوهی مـــندالْــی مــیّشکی

به واتمی خوتان مهگهر زل کویران وجاخت روونو پاکه، چون سیروان

کسه سی گسو لجاری شسیعری به هاری له سسه رکسیژانسی شساری مسیرگولآن

کسه سی پینووسی، هه توانی زهین و مسهمی کسهزینی خسانی پسه سه ندی،

فرمیّسک و خویّنه لایق به جویّنه

بۆ دەرسى خەبات كى بدوى لەدوات؟ا

> با هەروەھاوى لە دڵ سنووتاوى

جاڵجالووكەيە بەفرەلووكەيە

> بەرەو ژيانە ئىمەو مانانە

مردوو بڵێن پێت دايم دهخورۆ شێت

> له دهشت و سارا ببی به تارا

سۆمای دوو چاو بی بۆ دلسووتاو بی

بوو به سیبهری کهسی که خهیمهی داوین زیرینی خهامي پرپږ له فريشتهي ناز، له حوری و پهری كـهسي له بـاخي باس و وتبارا، عەترى كەرەمى بسچی بسه لووتی دوس و نهیارا، له زۆرو كەمى کەسى كى پايە و بىلەي شىەرەفى شەرەقنامە بى له شهره فکهندی رایه حهی خوشی وهک شهمامه بي نیشتهجیّی دله كــهسيّكى ئـاوا هـهرگيز نامري، دليش له گله برای شین گیری هه ژاری (کولیل)

سهقز ـ ۱۳۶۹ی ههتاوی

کوڵی خویناوی

یا به هاری شه ست و شه ش

تسهلين خسونچه يسي ده كسهني فسهسلي بسههار پسينده کسهنم ديسم و ده ليم سه دل پري نسا دەتسەقى ورگسى ئىددا گسورگى پىدۋار وەكسسوو ئىسەنىن مىلى كسەچى جىلى شسرى پهپووله پسێی شهلێ:رەقسیب خسوین دەمىوێ ب هساژه هساژی بسای خسهزان ده چسر له گن جـــا له خــهمان، رووده رنسي، خــوين ده رژي چیا به کول، بق دل و گول، دیسته گرین شاخه نهواتی گاشه کان (۱) کز و خهمین بسه وسكسوتي هسهوره روشسهدا ثبهتوي بے سے ر دلی گللی بسلاتوی توی له لووتىسى كسينوه بسهرزه كسان مسر ده پسرى زولسفى خسمى لهشسان وهكسوو قسز دهرژئ

۱ - **گ**اشه: بهردی زل

دووكىك لى تىلەم لەسلىم دالى و دۆلى كىيى عسارهقي مساندوو بسوونيه ئساوي سييى كسراسسي يساسهمهن شسر و خسه لتاني خسوين بسه يبون سيى سيى دەبىي بسه خسو ئسه لين سه بسير تسهلي^(۱) هسهواڵ بكسهم له هساوهڵير. ئـــه لق ئـــه لق، بـــه نه وشه يه؟! بـــه لني بــه لني ئىستوە؟! ئىمەن بىمپىزنى يىلى بىمندەنەكئان ئـــهرئ له لێــوى جــۆگــهله چــۆنه ژيــان؟! یهل پهل و میل شکاو، په هنوی دهستی دزین تاقه له ئىلەرىدىاي قىلەراخىلى بانەدا گـــولْن نـــهما كـــه بــا گــهردني بـانهدا زولنفی هسهمووی رنسی، وه ک له مسیانه دا له داخسی تساخی دایکی دلیسر له کسهسهر بے پاسی حورمهتی باوکی پاره جگهر به هاری شبه ست و شبه ش له گول بووبه جهمه ر هـــه ر له هـــه لآله، تــا ده گــاته بــزعهمه ر

يسرووزي بسا بسردي هسهلوّي شساري سسهقز. گــولاّله کــانی پــادکی چــهم، جــل شــر و کــز چـــونکه له خــه لکی شـاره کـهم دراوه چــز ب دەسىتى گىدورە ئىۆكىدرى ھائى كە پىز ليّـوه له ريّـمه بـق لهرهي ليّـوي هـهژار مسسهیتی مسسناله رووتسه کسهی لی بسووه بسار هسه ستیه کسه ی گسه و هه ری فسر میسکه هسه مو و ئىدويش نسيسارى گىۆرى جىوانىمەرگى بوو بساری گسرانسی بینکهسی شانی خیزان تسمنووري داخسي خممسته بي هممألي كهزان گسينژه له به يني بسيري دهرچسووني له شهار له گه ل نه چوون، به هنری نه بوون، کاکسی نه دار بسبلواره وەك بسلوورەكسەم يسەراش يسەراش خســزانـــه بـــاخهڵي غــهموٚ ورد و هــهراش دلأن تسهزي له سسهر تسهرمي بسه كسوّله بسوو تــــه وه ژمی لێ بـــــــــــــا لهشــــــــی گــــــو ڵۄٚڵه بــــوو به میک و میراژ و سوخوی رووخیاوه مال بسه سسهر لانكسى كسج و كسورى شسلكو مستالً ریشسی سیی و قری کولووی پیری به سال له خسسوینی تسالی کسالی پسیری یسا شدلال

یشستی چسناری سهر سناری چسوّمه کهم چـهمی! وه کـوو کـه رانـی پشــته کــزمه کـهم روومه تي زيد و بوومه كنه، كننج و كهوو هـــه لم گوشيوه تـــون، ديـــوهزمه و شـــهوو تے ہے دلے (تہ ہے مالان)ی خیوشہویس ب سینگیا چهقی، مووشه کی رووسی پیس نے کے دری ئاغہ گے ورہ کانی خوین چہ په ڵ بهر بووه شاره کهم. وه کوو گورگ و چهقه ل له رووی حیه مامی شیشه رهنگ و روو پهری هــهرکه سمهگــی فـروکمهکمانی پــێ وهړی تـــهويّلي شــيشهكـاني يــر بــوون له بــرين ورد و تـــریته مــــل، له (گـــولشهن)ی ســنه له ليّــوي هـهر كهسيّ بهزي بيزه و شينه گـــــرین کــوتای له جـــنگهیا بـــاروبنه هــاواره شــينه، شـيوهني يــياوو ژنــه له (ئىهكىبەتان) و (چىوارباغ) و (ئاغەزەمان) وزهی بههاری یسینکهنین بسوو به فسوغان

ب (مانگی سوور) وه (۱) هدتا هدتیوه کان له کـــاسه دەر پــهرین دیـهی دیـده میهسان شعقامه كان بع خويني گهش بسوونه ههسان بسه جهرگی (تهربیهت مسوعه للم)ا چهقی نىـۆكىــەرى گــوى لەمســتى كــوفرى ئـــەفلەقى له (يسير مسوحهمه د) ق همه تا (سلوکه کمان) خواردی به چاوی چاو چنزکهکان تهکان دایک له گـــه ل سـاوا مـنالی کـرچ و کـال له مسەيدانسى (نسەبووەت)ا بسوون بسە زوخمال شـــيو انى (ئـاويهر) بــزيه گــهرمه بــه كــه ل زيسوره گسوزيزه كساني سيسه توپه گول شهونمي فسرميسكي له شهو دي وهكوو زيو زهمساوهنی گسهرایسه شسین (زاواو بسووک) (۲) وەرى بسەرى زەردە خسەنەي بسە نىووكە نىووك بسه لمين له سسابلاغه كسهما، بسوون بسه هسه لووك دەس و رانسىنى گىسەلىن رەزا شسىرىن و سىسووك

(پهرغو) به مهوجي خوين و کـهف غـهم دهکـرێ بـــه بــــۆمبى خــــۆشەيى كـــەوتە بـــالمەفرى خــه ڵکی (مـه یانی حـه یوان)ی هــه ر له پــرێ جــامى ئــهگهر بـمایه بــق مــهیانه کــهی چـهنده يهرؤشه ئاسكه ناسكه جوانهكهى بے ئاگری گولهی گهرمی بهیانه کهی سيخ بوو له چاوي ميک و ميکهوانه کهي قهسهم به شاره گهوره كاني خاكه كهم به (تهوریز) و به (شیراز) و (ئهراک) ه کهم بــه (تــاران) و بـه (كـرماشان) ه چاكـه كـهم بــه (ئــه سفه هان)ى دڵ له ســينه چــاكـه كــه م به (شووشتهر) و (قوم) و (رهشت) و (ئوروومیه) له (زهنگان) و به (سهردهشت) و (حهمیدیه) به (سهلماس) و (مهراغه)وو (رهبهت) قهسهم به (بووشار)ی بهری له چهوت و چهت قهسهم بــه كـانى قـير و نـهوته كـهم بـه (ئـابهدان) به (دزفوول) و به (ئههواز) و به (ديلوران) (خــورەمشار)، عــهزيزەكــهم بــه تــق قـهسهم یا (هـهمهدان)ی شـاری گـهنم و جـو قـهسهم

قەسەم بە (ئىلام) و (كەرەج) (قەسر) و(شىنۆ) قهسهم به (میهران) و به (ماشههر) و به (خنق) به سهرتؤپی ولأتهكهم ههمووی قهسهم خــــر و چــــر و زر $^{(1)}$ و ور و درووی قــهم باغ و چمهه ن وشکه له بنز روّله کوراو قسهبری غهمن له حهسره تی مسیّشکی پیژاو له قسرچیه قرچی ناوسکی ثاوسی دورد رەنگىسى گىولالە سىوورەكسانىش، بىووە زەرد نے گول خوشہ دلی به من، نه من به گول تسیری خسهزانسی خسهم دای له جمه رگی بمهار بسووكى تسهمهل مسلى شكنا، چنوو بنه خنهسار له بسولبولان نسهزم و هسهوای سسوزش و کسول (كسوليل) و دل له گسول پستر شه لألى خمه حدونی وشدی رژا به هنوی جهمالی خدم كسبه دركستى تسيرى درمسنى چيهقى له دل گــولیش بـه رۆکــی خــۆی دړی له شــاخی چـــل سمقز رمشممدی ۱۳۶۶ی همتاوی

۱- زر: وشک دوریا حجوکهلامه.

سوڵحي ساڵحي و ساڵح

دیده م دیدارت بوو به قسمت من

دلّ ئساما وه ده ر، له چساه بسی بن

سولْحی سالْحی و سالْح دووباره

باغی (سهفا)یان گرده ئیجاره

گسله یی روّژان، فسیراق و دووری،

دره و بوو و ه داس شیرینی، شووری

یسانی شسیرینی شهربه تی ویسال

مه تای بازاری شوری کرد به تسال

جهنابی ماموستامه لا موحهممه دی ره بیعی له ساّلی ۱۳۴۱ له نامه یه کندا شهم شیعرانه ی خواره وه ی بو نووسیبووم به لاّم به داخه وه سه ردیری نه بوو. منیش له ههمان کاتا، چهن شیعریکم به سه ردیری (کاری گه ردوونه) له وه لاّما بو نارد. ئه مه ش ده قی شیعره کانی ماموستاکه بی ماوه پارچه شیعره که ی خویشم به دوایاندا، دیت:

له لاي مهعشوقان شورون شهعهفهن

له لای عــاشقان دوردون تــهلهفهن له لای مـهعشوقان دل نـهوازییهن

له لای عساشقان تساوات وازی یسه ن له لای سسولتانان ره نسیه ن تسه دبیره ن

له لای ئے سیران کے قته ن زونجیرون له سهرای لهیلی چهنگهن روبابهن

له سینهی مهجنون جهرگهن کهبابهن له قسه سیرین شهوقهن شادیهن

له بـوقعهی فـهرهاد نـامورادیـیهن له لای مهحبووبان جـورعه نـزشینهن

له لای مهحزوونان سیا پوزشینهن له قه له های له های پهرده ی زهربافهن

له کولبهی مهجنون حهسیر ئیسرافهن شهرتهن تا وهفا نهدهی نهایش

دل ئسازاد نه کهی، له گشت ثالایش دیدهی من، دیدهت نه کها ته ماشا

چسون بن وه فا ثبت، هه زاران حاشا (رهبسیعی) له داخ بسیوه فایی تو فایی تو خهیال که رده ن ته رک شاشنایی تو

46/11/1.

كارىكەردوونە

گهورهم شهم قارو جهنگ و توریانه شهم شال و گوره تسال و شور یانه شهم ههموه دهردهی خوسپه له پینوار

كهييخهى سهبرى دريسوه تا خوار

ئےم دەم تالىيە پەي دەردى دوورى

کهدای له شیشهی میالی سهبووری

گشتی له مه کسری چه رخی بنی پویه

ئىمەم قىرچىمە و بىرژە و بىۆنى بىۆسۆيە

کساری گهردوونه شهم مهکر و فینله

کام سےرای روِّشن؟ کئی سےرای لیّلُه

بهخيلى مهعشووق وهناى نهداوه

عــاشق بـا گـياني بـني بـه لاوه

سينگى دلمبهران دل نسيهن له توى

عاشق وه کوو مار با پینچ با له خنوی

هـ درچـی تهدبیری سولتان و میرهن

کؤت و زهنجیری دوو پای تهسیرهن

تەنوورەكەي چەرخ مەجنوونى سووتان

له دەرگاى لەيىلا قەيسى ھەل تووتان

قەسرى بەھەشتى رازانىڭ بىڭ لەيىل

به مهجنونی دا دهرونیکی کهیل

به وهسلّی شیرین خوسرهو ئـه کــا شــاد

تــــا بــنێته گـــۆړ مـــورادى فـــهرهاد

شينوهى شيرينى شاى بالأبهرزان

تالأن كرد كالأي كۆكەن بە ھەرزان

دای به مهحبوبان بهزم عمهیش و نوش

رهش پۆشى و مەينەت دا بە من و تۆش

گهرچی به شهرت و به شهوق و تباشا

له یساری بسی مهیل فسه رمووته حساشا

بسه لاّم شهو که سهی عباشق به خباله

تسه رکی سساحیّو خسال له لای خهیاله

شسه رته ن تسا مساوم له سسه ر بسساتم

تسا همه ناسه ی به ین مه رگ و حمهاتم

کسوّل نسه ده م له رینی عیشق و شهوینا

مهگهر بسهخت و ژیـن لیـّـم کـهونه قـینا

(عومەر) گۆچ گردووى رۆژى ئىەلەستە

له ویّــوه بــه جـــام دەردى دڵ مـــهسته

حەسار جەرموو ۲۶/۱۱/۱۴ی معتاوی

لهشموی ۷۵/۶/۲۵ی همتاوی کاتژمیّری ۱۰/۵ شمو، له کانتِکا له نیّو ماشینا بووم، به بوّندی مانگ گیرانموه ندم سیّ شیعردی خواردودم، نووسی.

مانك كيران

باکوو ههر کهچ بی لهگه لما زهمان بم چهوسینتی تو، ههر وهکسوو کسوان

شهره فم نادهم به سوفره ی ره نگین رازیم بهدهستی خالی و له تسی نان

تاروزژی دهردیم له ژیر خاک و خوّل چهشنی نهو مانگهی گیراوه شهلعان

ئيمام شافيعي فهرموويه:

قدناعهت تسهسلّه له مسایه و مسالاً هسهر بسهو داویّنه، دوودهسستم تسالاً

کەس نەمىبىنى لە بەر دەركى خىزى بىر نانودزى بىت نانودزى

هسه ر بسم هسوّیه وه بسیّمال و فسهتیر دهگوزهرم به سسهر خدلّکیدا وهک میر

رەقىب دڭخۇشە

لەينخەي مەرگەرە دىسان دەسىي تر له ئيمهي بيكهسي سهندو، كهسي تر گوڵی مانگی گولانی هه ڵوه راندین له قۆلى مەي ھەۋارى نا، بەسى تر ♦♦♦

خەمى تازە، گړى بەردا، لە جەرگم به لا تالایه بالام، بوو به بهرگم محانجیّنه^(۱) له بهینی چوون و بوونم زیاتر چاوه رینی زال بوونی مهرگم

گوڵم چوو بوڵبوڵم چوو سومبوڵم چوو پریشک و ئاوه پرژینی دلم چوو له وهرزی ژیسنی پر ژانسی ژیسانا نەتىجە و بـەرھەمى وەلحـاسلْم چـوو $\diamond \diamond \diamond$

له هیلانهی شعورا تهیری تهشعار نهما توانای فرینی روو به گولزار پسەلوپۆى ھەڭوەرى، باڭى پىروزا شكا ئەوكى جريوەو نووكى ھاوار

۱- محانجیّنه: شمر ـ جوّره کابهییّکی مندالانه، که به پوول و دوگمه دهیکهن. به دوگمه له دوگمه ئهده ن نه گهر هملگهرایهوه ثهوه بر دوویه تهوه.

که مالی کاملی وه ک دنقشبندی،

مهگهر دویننی نهبوو مردن به پهندی

له گوری نا، له ثیمهی خسته بن گوم

چ گومی؟ گومه گیرهی مان و مهندی

ح که ک

خەمى كۆسىپى «خەمين» ھێشتا كـولوورە

کسریوه و ریگسهبهندانسی سسرووره فرهی فرمیسکی ثبالی روو به خبوینه

کهچی چهرخی کهچی ریگر چپاندی به گویما، ههسته کونه خهم نهمان!!دی هـهواری دل ههراوکه، بـق خـهمی تر

دلّت دابوو به کێ؟ گەردوون شکــاندى

 $\diamond \diamond \diamond$

به تیشکی روومهتو همهنیهی کستیوان

ثهوهی دووچاوی خزی، لیّوان و شیّوان

له سهر شانی تهزیوی چهن فهقن یینک

بـرا، داحــى گــرانــم، روو بـه قــهبران ♦ ♦ ♦

بسه یانی، بسه بسه یانانی به یانم وشه ی هیوای قه واره ی عیلمه کانم هسه واری خالییه، ماته به کسیشی شههی خاوه ن شکوی مولکی مه عانم $\diamond \diamond \diamond$

زمسانی مسهنتقی لالسه زهمسانه

له جەرگى فەلسەفەي زامى سەنانە

كولوكوى شيوهنيكى دانهمركا

به شینی تازهوه، دهردی گرانه

♦ ♦ ♦

له تاوی ئهم ههواله کهوته نالین

ستوونی پشتی فیر خوازانی رینی دین

به یای نهحوا، چهقی درکی تون و تیژ

سەرف رەنگى بزركا، كەوتە لەرزىن

♦ ♦ ♦

له ماله کوردهوه ناله و گرینه

بەرىنە، چونكى ئەم تازە بىرىنە

دری دا باوه ری مهرگی «علائی»

به كۆرى شادمانى!! رۆيە، شىينە

\$\$\$

بههاری (خسوردهلووکی) ناموراده

سسهقز بازاری تهدریسی کهساده

که تهقریری نهما وه خستی مهلای کسورد

رەقىب دلخۇشە، چون شەشدەر گوشادە

 \diamond \diamond

دنی دوو گسوی ئـهتاسیننی خـوړهی ئـاو

وهکووکانی، ئهکهنیێ، خوړ له دوو چاو

له گه ن به نوی کفن باری به سهریا

چ شیناوهردی ژین بنووا لیم بنووه داو

 $\diamond \diamond \diamond$

ئىسەڭنى بىسىنۇنگىم و غىمەم دائىمەبنۇم

به دهم بیزانسدنق دهم دهم دهبیزوم^(۱)

ئەرى (ھۆزان)ەكەي^(۲) نىنو كوردەوارى

منیش بۆ تۆ رەكىور ئەم خەڭكە گىيژم ♦♦♦

به ته و پهیمانه مهستم، داته دهستم

دەمىنىم ھەر بە ئەر پەيمانە، بەستم

له گوينسوانهي دهروونو ديمه سنهيرت

ئەگەرچى تۆلە ژوورىو من لە پەستىم

 \diamond \diamond \diamond

ئەتۆ رەمىزى حەدىسى ئەحمەدى بووى

به ناشوکرینهبی حهیف و چ زووچووی؟!

وتساری گسه رمی تسق گسیانی شهوین بسوو

مهگەر بەختى گەلى كوردى؟ لە روو چووى

 $\diamond \diamond \diamond$

به لهز ^(۳) چون ریگران وا هاته سهرریت

دری پسهردهی حدیا بردی حدیاتت

به ثه وچی، خوین له ئاسوی دل نه چوریت

\$\$\$

١ - دەبيْرَم: ئەلْيْم.

دەمینکه داخ و دووخانم خهمینکه له ئيوه ي گهوره ريز گردن دهميكه مهلای ئیمه ههتا نهمرن، نه پارن که مردن مهرگی ههر یهک عالهمیکه $\diamond \diamond \diamond$ گر و گالْم گرووی دەردى دەروونـه ئے گینا ھەر ژیانى بۆ نەبورنە ئەمن (كۆليل)ى تۆنيم ھەر بە تەنيا دُلْـم بــۆ هــاوەلأنيشت زەبـوونە $\diamond \diamond \diamond$ خــه يالي مــن مـناله كـاله بـيرى له ئىسىنوە با بىرسم كىۆرى ۋىسرى که جینگهی نهم خهساره، چون پروکهین ب مهول و ليبران؟ يا گوشه گيرى؟ دلْــم هـــهرچــهن بـرينه و پــر له نــاسوّر به به حرى تهبجهدى سهرهاته سهر شور له میزوی فهوتی ماموّستا بخوینه

سمقز مانگی لاولانی سالی ۱۳۶۵

«خواوەننا (عـطا)كـﻪ ﭘﯩﻲﺋﻪﺷﯩﻦ ﺯﯙﺭﯨ^(١)

۱- ثهم قهسیده م له مهرسیهی خوالیخوشبوو ماموّسنا مهلا شیخ حوسهین خانی عهلائی دا داناوه منیوهی شیعری تاخر به پیّی حه ساوی ته بجه د، وه به ریّنووسی کوردی جویّ له وشهی (عطا) که به و ریّنووسه نیه، ده کاته سالّی له دونیا ده رچوونی، واته سالّی ۱۳۶۵ی همتاوی.

كورته دهستم

(عومهر) تاسهت وهها تاساندی ههستم دهس و دیدهی وته و هه لبهستی بهستم

ئــهگـــهرچــی لیّـم ونـی بـهینیّکه ئــهمما دهلُــیّم شــیعریّک بـهیادت هــهلّ بـبهستم

دەنا چۆن مىن دەبىتى ھەر ھەفتە جارى

نه کا شیعر و قسمت وه ک باده مهستم

قەسەم بەو رۆژە يا بەو بەردەكەى خۆت^(۱) لە جىسامى دۆسىتيا مىلەستى ئىلەستى

. ئىموا دووجىارە دىم بىز شارى سەقز

به یـهزدان تــۆی دنـه و ئــامانج و قــهستم

غسولاًمی تـۆیه (ئـاسۆ) شـهرته ئـهمجار بـهرهو لات بـیّم له هـیچ لایـی نـهوهستم

نهم پارچه هملّبهستهی ژوورهوه - له لایمن کاک سمعیدی (ناسوّ)وه له رّوژی چوارممی مانګی پووشپمری ۱۳۶۵ی همتاوی، به دمستم گمیشت، منیش له وملاّمی ناممکمی (ناسوّ)ی بمریّزدا، نمم یارچه هملّبمستمی خوارمومم بوّ نووسی.

١- ئيشاره يه به پارچه هه لبهستيك كه بو دوستني به و ناو نيشانه و تومه.

خەجاڭەت بىي ھەۋارى

له ئـاسۆی دلّـمهوه (ئـاسۆ) دیـاری له سـالّی ژیــنما، وهرزی بـههاری

به لهش بی بهش له گولزاری حوزورم بسه دل لای گسول ههانمداوه ههواری

هـــه ڤاڵێکی وه کــوو تــۆ بــۆ مــنیزار هـــه ڤاڵێکی وه کــوو اــۆ بــۆ مــنیزار هـــه فالدین داری (۱)

چهنی تو تاسه خیواری من زیاتر له ئیهندامیی دلیمدا شادهماری

وه لأمسى نامه كسه تا بسؤيه دوا كسهوت له سارى له تارى له تارى

بــه لْنَ بــوّ ئــيْوه نــووكى خــامه رامــه له دهســـتى ئــيّمهدا زيــزه و فــهرارى

شـــهمالیش نـهیتوانــی بــوّت بـهیننی پـهیامم، نـهک بسـووتی وهک پـوواری میژوّل و شهشکی سیوورم گهر نهبوویان دهمسامق تسا نسهمانی شیهرمه سیاری

که فهرمووته، (خهجالهت خوّم) مهفهرموو تهویش با زل نهبی فیز و دهماری

لهمسیّژه دهسستی دوسسیتان دریّره خهجالهت دهست و پینی کورتی ههژاری

مسن و تن همه د دوو گرکهی برکهینکین بسرا بسر بسوون، به بالآی کسوردهواری

دەست كورته هه تا كوردى وەكوو من له هه برادى له هه برادى

هسهنار و بسی بسی، هسه ربیباری تسوونی تری بسی تسووری، کساله ک بسی، خسه یاری

ههزار چاکهت ههبی، ههر یه ک حهسیوه خسواری خسواری خسواری

له بـــۆكـــان تــا ســهقز شــانێكه^(۱) ئــهمما له ئـــــێمه بـــــۆته چـــــۆمى بــــێ بـــوارى

ئسهری دهسستی نهیاره وا له نینوا که سیواری! که مین دایسم پسیاده و تیز سیواری!

گــــرینی بـــرین رابــچلهکـــیّنی ناخیّکی به داخ ســای لی هــهلّبیّنیّ

ئساوا گسرینی له ههدر شهوینیکا بهرینی بهرده سماتهیش هه ل ته په رینی

کهوابوو بگری ئهی دله، هـهروهک ئهو پیاوه گهوره، وا به تهنیا و تـهک

ئهی وت به خه لکی دیکه، راپه پن زالم له مستیش ده ترسی وه ک چه ک

سمقز رمشممدی ۱۳۶۳ی همتاوی

ئەيدڭەبكرى

ٹهی دلمه بگری بیا له چیاوی شیهو گرشهی فرمیسکت هه لفریننی خهو

تیشکی باویژه له گیانی خه لکی سهریان وا له ژیر بهفرا، وینهی کهو

خه ڵکی دی ییکی چـۆڵ و ویـرانـه دیــلی دیـوی زوّر، بـروّ و بـیّرانـه

قهتیس ماو له ناو سینگی لاوانی ناره تهی بهرزی، مهردی و شیرانه

پشتی چهوساوهی خه لکی ثهو دییه بۆ دەخل و خهرجی خانی، شارییه

ههر پشته کوّمی تـوّ بـروانـی بـوّی شوینی شـهاللاق و تــازیانهی لـیــه

بگری ههتاکوو به شهسرینی گهش لاچی تاریکی شهواری رووړهش

لهم گــــۆرستانه کـــه نـــاوی دیـــیه ببی بــه عــیساو گــیان بــخهیته لهش نـــزیکی مــه، بــه فــیّلی فــیتنه دووره رهقــــــیب لاوی بـــهلیّنی داله داری

ندزانی به لکوو ئه و، هاتوو که هاتی ئهگینا مهرجهکهت دهشکی قهراری

به ئەو شەرتە بـه دڵ كـردووته، (كـۆليل) ئـــهكـا دەرمـانى، زامــى كــۆڵەوارى

سمتز پووشپەرى ۱۳۶۵ى ممتاوى

هەريمى مردوان

ئهم شاره دێیه، ههر وهک ههرینمی^(۱) مردوانه بایهقوشیش له بنونی وینرانهی بنی زوانه

نهسرتهیی نه دهنگی نه زیره زیری زهنگیی نمه شمینه، نمه شمنینه، نمه مانه، نمه شکانه

تهنووری سینه بئ گر هاواری دهرده داران له نینو دهما قهتیسه، وسکوته، لیوبرانه

مشتی که پوّل شکینی قه وی که عاسمانیش له زهبری داده خوریی دلی، ده ردی گرانه

مه گهر کاسه ی سوالن دهم پان و داچه قیون له پولی مشته کولی، ئه م گشته پاله وانه

تسهنیا هینژامسروقی ده نسرکینی وه کسوو شیر زمسانی تسیّغی تیژه، بیر و بسروای هسهسانه

پهشیّوه کهف بهلیّـوه، وهستاوه چـهشنی کـیّوه بۆ راپهرِین بهڵێویژ، بۆ ژیر دەسىی و بــهڵا،نــه

سمقز رمشمممى ۱۳۶۳ي همتاوي

١- ھەرتىم: مەلىمىد

مردن له رێي ئەوينا

بسرژی، بابرژی خسوینا مسردن له ریسی ئسهوینا مسانای وشسهی ژیانه مسهرگم همهولی عسهیانه خسوینم ئساوهنگی نسووره خسوینم لهمپهری^(۱۱) زلمه چونکه ئهم جوّره چوونه خوینی گهرم و رووسوورم پیشکهش به بهژنی خاکم پیشکهش به بهژنی خاکم چسوینی وابی رژیانی پیاران ههلسن دهی ههلسن ههر وه ک ههلوی به ناوی له سهر مافی کشت و کیل

ب هسهر بسمینی شسوینم له ریسی گسهلی بسیتینا واتسهی هسهمیشه مانه بسو تسوره بسیوره بسیوره بسیوره کسوژیان بو گهل به دلمه تهرم و لهشی خاپوورم بسه سسهر زهویسنی پاکم سسهدجار منهت به گیانی گهنمی سسوورو خویناوی خوینریژ له ههلسان قهلسن خوینریژ له ههلسان قهلسن خوینریژ له ههلسان قهلسن روونی بکهن لیل (۳)

^{1 -} *لەمپەر: بەرگر*.

۳ تهم پارچه هه لبهسته و ههرودها دوو پارچه کهی پیشه وه طه ژیر سهردیّره کاسی «تُهی دلّه بگری» و «همریّمی مردوان» بو تیپی شانوّی تر ردی سه قز، به شبی کوردی، نووسی، تا له شانوّی «گهنمی حویّناوی دا کهلّکی لنّی وهرگیریّ».

بــۆســروه

كاتى له سنه تنه رمى دلَّم له چاو شەھات شەشكى كوڭم نسينوكسي تسيري به داره، کاتیٰ که خهم به نقورچک، کوتی ده کرد، جهرگ و گورچک كسساتني شساديم لأ مسردبوو، وهک دڵ، خوا عافووي کرد بوو سەرماى ھەناسە سىەردەكەم، ریسی بے ریہ،ندان گےردبوو كاتن له نيو به حرى ئه شكا، پاپۆرى هەنسكم، ئەشكا دووکسهنی کسوورهی دهروونسم، ثه يتوانى زولفى شهو رهشكا كاتى له ئاسۆى ليدو بىزە، زاتىسى نىسەبور بىسىتە وزە له نـــيو ئــاشى زەمــانەدا، گسیانم شهدا له جسنی مزه (۱)

۱- ئەو گەمم و جۆيەكە ئاشەوال لە تۆلەي ھارىن دا لە ئاش ھار وەرى ئەگرى.

سسروه مسائى ئساوهدان بسي،

تــهمهنی ژوور، له ســـهدان بــی

سىدر له نسوى، بسووژانسيهوه

ژانسی دلسی رەشسی ژان بسی

سروه سورمهی چاوی کردم،

خــهمو پــه ژاره ی لابــردم

به زمانی باوک و باپیرم،

وشهی هیوای بو هاوردم سروهم بوو به عیسای زهمان،

«قَم باذن الله»ی کسوت به گسیان جی لهو تهو ژ مه خستیه لهش،

کابهی عیشقی پیم دا نیشان سروه هموری خمی رهوان،

ری حکمی رهورن. رهشمه بای همهناسهی خموان

رست بھی سدر چسۆکے دا سەر دلّے دیّـوی،

بــــبوه خــــيّوم روّژ و شـــهوان

پەيامى «كۆلىل»ى كە سەر،

بۆ سروه پەيكى خىۆش خىمبەر

بــه هــينمني، بـه ئــهسپايي

ئساواله ئهوكم ديسته دهر

كــه زور روشــن مـهبه، نـهكــا

تـــاریکێ رێت پـــێ هـــهڵهکــــا

نه آین دز کسه چیوو به دزی

فیوو له شده می روّشین شه کا

له دوایسیدا سیروه پیرسی

نه پرسم، خیوینم ده گیرسی

چی بیوو خیرا به رگت گوری

لهم گیورانیه ت، دلّ ده تسرسی

چیهان مانگیکت تیپه ریوه

دوورا بیه ژنی تیویان دیسوه

دوورا بیه میه دانی کیه ما

رهنگ و رووی په ره ته په ریوه

سمقز سمرمأومزي ۱۳۶۴ي همتاوي

يا خواكەورە بىت

کۆرپەی شىرەخۆر نوورى چاوەكەم

نەسىمى خۆشبۆى ماڵ و مارەكـەم

شهمی پهپوولهی ژیسن و ژیسانم

نهشئهی شکوفهی سروهی بهیانم

رۆڭــه، (رەفىـيْق)م ھـيواى داھـاتووم بەرھەموو نەختى عـومرى رابـوردووم

قسالبی خشستی هسهست و مهبهستم بسربرهی پشستم هسیزی دوو دهستم

هاتووکه مسردم له تسوّ جسیا بسووم هدر وهکوو یاران تسفر و تسوونا بسووم

ده خـــیله رۆڵــه خـیرهت بـنوینه شهنگی خوت له ناو قوراو دهربینه

به هیوام لاوی ژیر و وریا بی بوگهل و هوزت چوست و تازابی فسریو دور نسهبی بسۆ پساره و دیستار خسزمهت گسوزار بسی بنه پنۆلی هنهژار

قسازانسجی کسومهل نسهنیته ژیر پسی با ههر وهک چاکسان دهنگت دلیتر بسی

هــهر وهکــوو ريــوی فــيلهباز مـهبه بــق دهسـتهی نـهزان نـهوا سـاز مـهبه

رەفسیقی مسه کسه لهگسه ل نسامهردا گسهوههری قسهدرت مسهده بسه بسهردا

له مـووچهی رژدی و کـینه و بـهخێڵی دروٚ و دووږوویــی، هــێڵی نـــهکـێڵی

نامووسی مهردم له لات پهس نهبن هۆشت سپوردهی دهس ههوهس نهبن

نان و نمه کی کهس حهرام نه کهی روّله، رووسوورم، رووسیام نه کهی

حــورمهتی نــامووس بــناغهی دیـنه پیاوی بـه نـامووس قـامووسی ژیـنه

روٚڵ بسخوینه، جسوانسی فسرسه ته جسمول و نهزانسین پهایه ی نه گیه ته

هسته تا جسوانی سهرمایه داری ههوری بسارانی مهزرای بههاری بــه گــهنجی له دوای زانــین نــه گــهـری

لەكىساتى پىيىرى گىلەرو بىنى فەرى

پسیاوی خسویّنهوار له وهرزی پسیری

چــوارده سـالأنه مـينشک و زهمـيری

تـــهقالا، چـــرای رۆژی نــههاته

هسه تاوی بسهرزی هساتی و نسه جاته

ليّت مه علووم دهبئ باوكت ره تبووفه

كوردى خوين گەرمە، نە خەڭكى كورفە

له بـــيرت نـــهچێ روٚڵــه ئــامانه

هـــيوا دەرمــانى، دەردو زامــانه

لای لایسه روّله، لای لایسه روّله

يساخوا گەورە بىت رۆلەي شىلكۆلە

نهو پارچه هماّبهستهی ژوورهوهم به ناوی دیاری و پّویله دانا بّو (رمفیّق)ی کوری (مملا رمنووف) یهکیّ له هاوملّانیکاتی گمنجیم، هیوادارم رمفیّق و رمفیّقکانی کملّکی لیّومر بگرن.

سمقز خمرمانانی ۱۳۵۵ی همتاوی

ئه م پارچه هه لبهستهی خواره وه م اله وه لاّمی نامه یه کدا نووسیوه، که کاکه ئه نوه ری موحه ممه دی بوّی نووسی بووم. ئه لبهت ناوبردنی هه ندیّ له شاعیران و نووسه ران به و بوّنه وه بوو، ثه نوه ری به ریّز ناویانی نه نامه کهی خوّی دا هیّنابوو، وه کوتبووی ئه مانه هه تا هه تایه، وان له سه ر زاراو، له بسیری خه لکی

كفني نهسيم

دای له گونای گول تیف تیفهی ویقار

يەنگى خواردەوە شەوەق لەنباو شبار

ئەنوەر ھەم دىسان، ياخەسووى بەھار

باى سهباخشيا وهسهر بهيانا

ناچنەوە.

شهونم گهیشته ئهژنۆی خوری شهنگ

شهماڵ زریانی دایه بهر هاوار
خوین زاجی بازنهی مهچه کسی دلّبهر
عاره ق له ههنیهی شهوبو هاته خوار
له سهر تهویلی پسؤلی گسولالآن
جهخماخهی تیژی شمشیری ههوران
خیلّ خانهی ههرهس شهکا لهت و پار
ههلخزا پای میش له سهر سینگی ساف
مسل چهپلهی لیّدا به بال و مینقار
شاو کهوته ریّگا به دهم رقیسینو
له خوشی خویا شهکهوی جار جار
مسرگینی بههار بالاو شهکاتو

له شهوقا (كۆلىل) چاوى لەيىلى رەشت

به مینلی خسامه و بسه کیلی شهشعار

مەنسوور كەوتە ناو دەرياى ئىوكسيۇن

بووژی تیهاتو تا چوو به سهردار

كسيخ كفني بعهار كسريا وهبهريا

مسهرگی نسابینی چاوی روژگار

جـــامی له یــومنی ئـایهی بـههاری

رژایسه دەرىك، بى چىمشنى رووبسار

بمووعهلي سينا به ياساي سرشت

شمیره ی گـــ و گـــیای هـــیننایه و تـــار

خانی چه پکن گول له باغی رهبیع

دا له بــهرینخهی زیــنی چـاو خـومار

خانا نهى توانىي وەسىفى شىرىن كىات

بسيخهت و خسائي كسولمي لالهزار

نامی له جامی جهمی تا روانی

کهوته سهر ههوای به هار و گولزار

مهولهوی، نالی، گوران و مهجوی

ناری و هینمن و بینکهس و همهژار

بسنويه وجاخى همهموويان روونمه

دۆعساى بسههاريان بسۆ كهوتۆته كسار

به لأم ههر كهسي وهك تبق تهنوه ربي

(کسولیل)، به هنوی تاریکی شهوار

سمقز ـ مانگی گولانی ۱۳۷۶ی همتاوی

فێڵی خێڵی پۆشته و پهرداخ

تاقه خوایه رایهل و یزی، تهونی شیعری رشته ئهنگوشت منيش بي پيشه كي ئەليم، خەزانى خەم بەھارى كوشت. لهجینی تهوهی یا هه لخزی، یا له ژیر باوه زا ده رجوو به گیانی عیشقی دل قهسهم، کمویره ریگا ریبواری کوشت من چیم داوه له بی ثهنواو کراسی سهوزی میرگی به هار باری لینوی بووکی برین، بیری بهرگی هه ژاری کوشت قسات و قسری بسیباوه ری، بسوو به خیو و کهوته ولأت دەستە دەستە، قەتار قەتار، ھەزار ھەزار، بىريارى كىوشت نالدار هات و نالي رزان، خالدار هات و خالي نوان مالدار هات و به زیر و مال، کوتر و کهوی بالداری کوشت ئەشكى ھەتيو بور بە شەتاو ، شەتار ھات و رژاپ چىزم سویری جهرگی ناوی بری، فرمیسکی روون رووباری کوشت قسین و قساری چساوی خسومار، شهوینی به فیز و دهمار ئاسمانی ساوی دایوشی، کالای گران کریاری کوشت تاریکه شهو، دهستی نایه بینه قاقای کیچی ههتاو فیّلْی خیّلْی پوْشتەو پەرداخ، بە تاشای دلْ شـرباری كـوشت

وسکسوتی هسهوری بینباران، شهونهی قیژانده میل گولا وهرزی گولان رهشی پوشاو، سهرما ههزاری زاری کوشت بساویشکی دا گسولی خسهفهت، حیجابه کهی دری تهواو به نامه حرهم که خوی نواند، بولبولی بی قهراری کوشت غسه ریب و شساره زا نسهما، له رز هسه لی نسه چوقینی تهنانه توفی سه رد و سر (کولیل)ی کولهواری کوشت

نهم هدلّبدستدم له ودلاّمی ندو چدند شیعردی خواردودکه حدمدغدریب ناوێله شاری سندود بّوی ناردیووم نووسیود. سدقز ۲۵/۱۱/۱۶ی هدتاوی

ئەمەش دەقى شىعرەكانى حەمەغەرىب

ئەڭين كاتى كە بەھار دى ھەموو خەڭكى شار و لادى دەڭين ئىتر شادى دادى بەرگى ھەۋار دىتە مەيدان بە بەھايەكى زۆر ھەرزان پۆشاكى گەل، دەبىتە ئاسمانى ھەساو ھەموو بالدار و تەير و مەل، رزگار دەبن لەكۆت و داو ئايا ئىستا تارىكە شەو گشت جىھانى، داپۆشيوه؟ ئەگىنا من نابىنا نىم، بەھارى وام قەت نەديوه، قەت نەديوه ..

حدمه غدریب ۱۴/ ۷۵/۱۱ ممتاوی

سالى تازە

سالّی تازه جهشنه دلّبهر، ثاوی چهشمه جارییه شهرزی بهریان و بسلاّوی ئیمه رهنگی نارییه وان له سه حرای عهیش و شادی تیپی لاوانی وه ته ن مه حشه ری به ریا کراوه، زهمزهمهی مهیخارییه به زم و رهزمه و زیل و بهم، ئهمما به بی تو ماتهمه چهدونکه شادی بی وجودت چاوه کهم ناچاری یه چون کهمه ندی روّسته می زابول دو زولفت ههلقه که بیخهره ئهستوی دلّم، ئهو شیته کوشتن چاری یه روّژی ئه ووه ل بو که زانیم) قاتلی شاعیر ئه توّی حوسنی تو قاتل، وه لی ئهم رهمزه کاری باری یه ساله ها ساله له داخی لیّوی عهم به ربونی تو (حموزی که وسه ر) لیّل و ویله، جاری یه، اجباری یه عاله می گشتی ده زانی من که عیشقم غالبه چون نیشانه ی عیشقی به رهه ق گیانه که م بیماری یه ئاهی دلّ سوّزی، (عومه ر)، ئاخر به حه تمی دیّته ریّت

بانه ـ ۱۳۴۷ی همتاوی دووهممین شیعری غمزدڵ، له سمردهمی فعقیّیمتیما.

رۆژى مەحشەر يىنت دەناسن، كىنيە كارى لارىيە

له سالی ۱۳۵۶ ناممیمکم بّو یمک نمفمر نارد که بیس تممنی لملام بوو، له ناممکمدا چمن شیعریّکیشم بـّو نـووسی بـوو. نمویش عمیتی ناممکمی بّو نارمبوومموه. گوتبووی خّوشم له شیعر نایه، منیش نمم شیعرانمم بّو نوسی

هاتم خاسی کهم کسنهزان موید تو۱۲۵۶/۱۱/۱۲ی معتاوی

مِــــــــنّى الى مَــــنْ كــــان رفــــيقا لكــــــنّهُ الان ضــــــلّ الطّـــريقًا

ارجـــو مِـــن الله تـــوفيق الاحــباب لِكــــلُ خـــير و جُــــلُ الصـــواب

و بَـــغَدَ هــــذا فـــاسْمَعْ مــا اقــول سَــــماعَ اَلسَّـــمِح بــــاذْن القـــبول

عَـــلىٰ مــــا قـــال عَــنک الغــريبُ شـــــــيثاً عـــــجيباً إذَنْ أجـــيب

ئىمەردا بىلە شىلىرەى سىاكار و رەوان بۆتى رى ئەخەم شىعرى چەوت و پان

نـــاليّم بــه غــهريب چـــيتان وتـــووه له چـــوه نـــاچم چـــى چـــووه چــووه.

وہلیٰ تسوّ دوّسسی گسیانی گسیانی بسووی کسسمی ویّسندی نسمیار یسا فسکرنی بسووی

بئ تئے من بناسی گنراویکنم کنرد هناتم خناسی کنهم خنراویکنم کنرد دیساره له گه ل تی ریکی لاریسیه چیون دهردی میشکت تهواو کاریپه

نسازی پر نووزهی ثیوهی نو کیسه نسمزانسی شهونه ژاراویو پیسه

شسیعریکی سپی له نهسلی بریار کسیژی گلولی باس، به عینل و تهبار

بـــق دەســتەى ئـيّوەى نــامەحرەم نــاوى مــــنى گـــيّژ فــريوى داوى

داخم ئهو شیعره جوانهی بوّتم نارد ناشیرینت کرد به چهن قسهی سارد

دەردى بىسىخدەرمان رژايىك لەشسىم روو رەش لە حاناى شايعرىكى گەشم

هەرچەن پولەكەت دريا بە گىۆشتاو بىسىۆتم نىساردەوە سىسامەيكەرەقاو

چسی بیوم به تو بو خوم «کولیل»م ئسهبی هسهروابسی همهدیهو بهر تیلم لای ئىیوه و مانان، یا هەر ناكەسى
بايەخى همەلبەس بالله ممەگمەسى

شاعیر کولک و موو شی ئه کاتهوه ئے دوهی شیاعیره خیوا بیباتهوه

هـــونهر قــیمهت و ثـهرزشی نــیه سـهر بـاشقهی هــونهر خــق فـرقشییه

شـــيعر بــبوايــه ئــهگــهر رهواجـــی کــام شـاعير ئـهمرد بـه هــۆی ئـاتاجی

چون خاوهن شیعرن رهجال و رووتین جا با ههر بۆگەل وهک شهم بسووتن

وه ک بینکه س پسه نا بسه شسیعر بردن نساکساتی مسردن

بئشک ههر شیعر مهولهوی مران سینگی خهفه کرد، به سهنگی گران

قسابیزی گسیانی (بسینسارانسی) بسوو سسهدان شساعیری هسهورامسانی بسوو

رفاندی (نالی) هاه اهانده ران بای هاونه ران بای هاونه ران

هــيوا و گــولاّلهی (گـــۆران)ی تــۆران له (حاجی) و (زيوهر) بووبه باو بــۆران

جهرگی (ئهدهب)ی کرده کوّی زوخال بهدرگی به دهب و دال به دربووه الشهای و به دال و دال

لیّـــی کــرده دژمــن ژن و خــیّزانــی بــه کــویّری چـاوی ئـهوینی جـوانـی

بسوو به ئهوینی نازی پیاوی تر دایکی خانان و خوا پیداوی تسر

(قـــانع)ی گــهیان بـه ئـاشهوانــی هــهنی کـهن له بــیخ ریشـهی رهوانـی

باریکه نووسهی تـووشی (هـیّمن)کـرد سهد وهک (پیره میّرد) به میسراعی مرد

(هسه ژار) هسه ژاری هسونه و همه نبه سته ته فره ی بساوه رو بسیر و راو هسه سته

بــوو بــه مــێمڵی (ســالم) و (حــهیران) (مهستوره)ی شوٚخی را و نا،له سهیران

مسنیش بسه قدامکی تسهمانه ندایم تهشی بو شیعر و شهرعی رسوا بم

کسی سیاویلکه بیوو چیون تی له کیارا دایسه نیاو دهمسی شیعر و تهشعارا

بۆخۆشى و شۆخى لەكەڭكاكە فەتحولاي نوورىدا

بر بروی پشتم ترووسکهی چاوم

رەمسزى بسرووسكەي تىاسەي ۋاكساوم

ئساوی زەمسزەمی گسەرووی خىنكاوم

شا بهیتی شیعری سهر لی شیواوم

خنۆشەرىستەكەم فەتحولأى نىوورى

دوروا بسەينيكە بسۆ ئسەكسەي دوورى

نــه هات و چــورين نــه تــه له يفووني

نے شاور گے قشتی نے بے قله موونی

بسؤقله رەشسەكسەي لاي بساوەھاتوو

هــهر نهتدا پينمان، تا مردارق بسوو

به فهرشهی قهسهم وا نهیاندا پیت

گـفت و لفـته كـهت له بـيرز نـاچينت

بـــهلأم تـــق تــهواو له بــيرت بــردين

بـــرا وانـــابى هـــارۆژى مــردين

یا نه کا مهلوول بن کاره کهت بی ا

بىق پىلرەكلەت و بىق شىارەكلەت بىي

خهفهتی ناوی خو بهره دهس خوا

«خنوا همه رخموایه و دنیا کماو با»

مسنیش تبامهزروی یمهخچالم وهک تنو

سەوزى دوازدە فووت كارخانەي فىلكۆ

ئسهوا بهينيكه بسي كسار و تسيشم

وه كـــوو جــهنابت مـنيش فـنيشم

نه ساحيو چهکم، نه خاوهن فيشم

دوچسار چیزهی میار بیدد نیشم گییره لهشیهشده را میزره ی نیهجاتم

له یسه کسی سسنیا بسه یسه کسی دریسا یسه کسی دریسا یسه کسی قدولی دا یسه کسی قدولی سسه ند

یه کی هه ولی دا و یه کی که ولی که دند یسه کی خبوینی دا

یه کی سوینی خوارد یه کی سوینی دا له بسیرت نسایه خله ی مام بله

وتئی بے خولہی حماجی چملچلہ تمسری بسریکی دہبسیتہ قسلہ

ها خله گه مهو، ها گله، گسله ههر سفت و سوّلی جار جاری شله

گا(نسوهین)، گاگسا (مله) وه مله مسیّش به سسهر گنونای لهیلو خالیّکه

کسه ما و بسیّله هه پر خسوّراکسی کسه ره کسه رکسه ی تسالّبی شسیعر و هسونه ره (عسومه ر) با به س بسی شهم فلته فلته تسسه سلّ پسساره یه ، هسسوّنراوه تسلّته

وەساي تەقەل دۆز

یساگسهی ئساواتسی دلّه تسهنگه کسهم هیّزی دوو ئهژنوّی کورت و لهنگه کهم

سورمهی دوو چاوی تار و تهمهکهم تهسکینی دلهی پیر له خهمهکهم

باغچهی پر له گوڵ فهسلی سهیرانم رهفینقی راوگهی پولی جهیرانم

وەساى تەقەڭدۆز كىەواى خىاڭخاسان نەقاشى يىتخەى پىەنجە ئەلماسان

خالوی ئیخراجهی کولونجهی کیژوله عاشق به زرنگه و خرنگه مهنگوله

قه لّپه ی قه لّوهزه ی سینه زامه کهم کاک وه سافهره ج فه جری شامه کهم

یسه به ینی وه خسته ن بسی دیسداری تسق له جسه رگه ی جسه رگم شسیوه نه و روزو

بالام بى ئالات، تەواو خەمياگىه وەك چەمەر خەيار، لوول و چەمياگە دەروونىم يانەي خەنەت و جەورە جەختم بىزنايى، بەختەكەم سەورە

حالم پهریشان وینهی زولف لهیل دهروون پر له دهرد شاوارهی دوجهیل

تسۆزى بسى تسۆيى ئىيشتە لە رەنگىم خەنەت گى كەردەن زايەللەي دەنگىم

ویّــــنهی بــایهقوش رهفــیّقم چـــۆڵه پــــاڵتاوی شــــۆمی ... لهرزم لهکــــۆڵه

ژیسان و ژیسنم ژانسه و ژقسنهمووت بۆم قووت نسادریی قسووت لایهمووت

ثازیز وهمهرگت، مهرگم پـێ خــۆشه چون دیگ زووخاو پر کوڵ و جــۆشه

تسهواو خساپووره یسانهی دهروونسم بسهینیکه یسه کسجار زار و زهبسوونم

نه روّژ و نه شهو ثارامه نییه خویشم نازانه ثهم دورده چیه

ئەلبەت دوور لە رووت رۆی نـەھاتیمە كــــۆتايى شـــادى ســەر بســاتیمە

یا خوّ بیّ مەیلی و کەم شــەرتی یــاران یانەی سەبرەکەم کردەن ســەنگ بــاران یا همهر زومانه زومانهی خمهه بسؤیه بهم جسوّره دوروونیم تهمه

به ههر ئهحوالّی من جـهسته خـهستهم دهروون پر له زام وهک ماران گـهستهم

ئیسه گیانه که قاسد ههناردم نیامهی زهلیلیم وهنهش سیاردم

شایه د تـــق ویـــنه ی لوقـــمان حــالّی یا نه که ی سینهم له خــهم کــه ی خــالّی

ههرچهن زهحمه ته و سهردی زوسانه ئــازووقهی دهولّـهت رووله نـهمانه

زه حـــمه ت بکــێشه ره فــێقی ژیــنم وهبــزا مـن مـردووم بـێ بـیکه شـینم

یا برازاوای بوکی خدمم وه ساتی میوانی سفرهی کهمم وه

به لکوو له سایه ی هیممه تی به رزت ژیان تازه که میاومه رزت ژیان تازه که میمه هاومه رزت

ســووری بینته سـهر گــوّنا زهردهکـهم ساتی سـاکــن وی تـیش و دهردهکـهم

نه ک خوانه خواسه بگری به هانه به هانه مه گره و ته شریف بیرانه گەر بىق يىانە كىەم زيىز وكىەم لەشىي وەك مىالى خىقتە يىانەي كىارەشى

ثیتر خوا حافیز هه تا عه سری دیر له و دوا بسه تسه مام بت بینم تیر تیر

ئهم چدن شیّعرمم له سالّی ۱۳۴۸ی همتاوی له ناوایی چّولاخ نووسی بّو ودسا فدردجی حَدیات له قدلاّرووتدلّه

كي تاوانباره

نـــوهشهویکه تـاریک و نــووتهک دوو بــاسكى بــينين دراوه شهتهك يــه له هــه وريخي سـامناک و رووتــال گرم و گالی بوو له حاستی یه ک مال چهن تیره بهرقی کیز کیز دهسووتن مــانگی گـیراوی له نـوور لا لووتـن ئـــه هــه وره رهشه وای تـرساندبوون گے, شدی له ههنیهی ههموو ساندبوون يەنگى خواردەوە خەو لە سىينەي تەنگ له سهر دڵ چۆکى دادابوو، وەک سىەنگ قــوشيکى كـوړووز شـوومى كـۆنه سـال جار جار دەخويننى له گويسوانىهى مال خــه ڵکی گــهره کـێ گــهوره و بـهر بــلأو خـــهويان بــهسراوه، چ پـير و چ لاو له تــــه قته قانا (۱) ئـــه و هــه مووه مــاله دەلْـــنى گــومەز و گـــۆرى ســهد ســالله له تــهقهی کــه لبهی ســهگ و گــورگه لوور ترازا دوگمهی بیخهی خوینی سوور ئه و شهو لهو مساله ههاواري بهرزوو وهلأم دانسهوهي يسينويستو فسهرزوو

وہلیٰ شہو گـویٚچکہی زووتـر خسنی بـوو

ئساوی له چاوی بسیستن چسنی بسوو شهو کهم کسهم له روو چارشی*وی لاچسو*و

باری همهوری رمش لهو ثاشه داچلوو

هـــهتاو له ئــاسۆي خــۆر هــهلأتهوه

به روومهت رنسین دیسان هاتهوه

دیاربوو تیف تیفهی گونای نهدابوو

زەرد و سىسەرد و سىسىر كىسىز ھىەڭگەزابسوق

لەرزى تىنى چىووبور لەر حىدوا بىدرزە

وه ک کسیژی ریگسهی پسی بگرن ههرزه

چاوی سوور بووبوو، عەینی گۆمی خوین

دەتگوت ئەم خۆرەو خۆرى دوينىن جويىن

دوی شهو وهنهوزی تا روز نهدایوو

بــــه دەم لەرزەوە ھــــەر ھـــەڵچۆقابوو

شهکهت و ماندوو بن تین و رومه ق

لنَّـوى بسيّ سرته و دەمسى بسيّ مسهتەق

پـهشيو چـون کـۆرپهى دايک ئـاوبردوو

يساخز دايكسينكى تساقانه مردوو

چـــونکه دهيــزانـــى لهو مــاله په په

به ختی مه ر به دهس گورگۆ چهن شه ره

كسساره ساتيكي وههسا قسهومابوو

له عبومری خیزرا، قبات رووی نبهدایبوو

هــهرچــهن ئــهم بـاسه دريــژ و دووره

تـــهنگه نـــهفهسم لهم بـــهره و ژووره

چــۆن شــاگـوڵى خـۆر بـه كـيشى ماته

ئىلەر رۆژە ھلەتا قىرچلەي نىيوەرۆ

هــيچکه لهو مــاڵه نــهيبوو هـات و چــۆ

ئاخر چوار براو خوشكى ليو به بار

جاران دەھاتن بە دەركىي حمەسار

به تسایبهت چونکه بساوه ژندار بوون

له دهر هسه لتووتاو، له مسال بسيزار بسوون

بــاوكى دل رەقسيان ژنسى هسيننا بسوو

دایکسی ئے و پینجهی بنز تهلاق دابوو

شهیتانی شهوهت کسویری کسردبوو

به لهش زیندو بوو، به گیان مرد بوو

به ههرحال خهلکی له یه ک دهپرسن

دووبسرا چىوكۆلەكسە، ئىاخۆ لەكسوى بىن

خـــق دوی له پــهنای هـــق ئــهو ديـواره

ديار بوون ههتاكو دهمهو ئيواره

هـــهر لهو پهنادا براگهوره كانيان

شانیان دادابوو لهم شانه و شانیان

خوشکی دوو گـۆنا سـووتاو بـه خـهمیان

دەسووتا وەک شىم دوى لە بىمر دەمىيان

له خــوا خــۆش نـايه نـهپرسين لي يان

تـــه قا و مـــوشكلني هـاتبيته ريـــيان

نسه كسا بساوه ژن ليسيان تسوراسي

دريسا له سهريان قسوفل درابسي

دلَ بــه وەســوەسە*ي* رجــا و خــۆ**نەر**ە دهم بسبه هسته ناسهی به فر و تسوّفه وه هاوسي و دراوسين دهچن بن ههوال بسسق چساوه ديسري له کسوشي مسندال كه گوئ هه ل ده خهان له دور، توزقالي ا نه زورمه جلي، نه قدره و قالي ئىسىتر چىلەن كىلەسى دەرۇنىلە ژوورۇ جــاو بــه گــلۆپے دلــزیے ســوورق تــا ديـنه مالو دهشكـي تـه ونويان دەتسىزقى كسانى نىالەر رۆ رۆيسان خــه لکه بـــق ره زای خـــودا و پسینغهمبهر وەرئىسىسە ژووروە مىسەرىسى لە دەر دوێشـــهو لهم مـــاله به چینگ و دهنبووک بهربوونه دهچاو شمه ر بسووه له بسهين فسريشته و ۲۰۰۰۰ له بسهینی پسهری و فسریشته و پسهري لهش بسه کسوّلُه بسوون زال و سهرکه و توون دوىشهو كوژراوه عاتيفهى ئينسان پسينجي پسينکاوه چاوي ناياکان چسسپهی دلسوپهی پسر له دیسوهرژنگ له چاوی جنوانا، بنوو بنه میخخ و سنگ چـــه قى له جــه ركى گــو لوكى بــه هار دانسی کسولور و کسولکهی پسر لهژار

داخىيى له دلّىدا سەوزە ئىمدەردە گهوههر شهل و پار، پالاری بهرده كووله كهى رؤحسى يينج دانيه منال تهقین له ژیر یے ۲۰۰۰۰ (شەخسە)ى پايىز و مانگى خەزەلوەر وشكيي كبردووه كياني جيهن نهفهر قـــــين دنــــهدنهي داوه تــا ســهو ئــارهزووي له خــوين شكــاوه ژاری (هـهلایههل) سهممی چےہن چےارہ رہشے کے دوون کو لاہوار مىلەكسىرى تسف کیرا له رووی شهرهف و نیامووس تاوانى نىرا بىمستۆى چارەنووس روومسهتی مساته (عسهدیه)ی بسیکهس له تاوی زهبری، سهر پهنجهی ههوهس داویسنی بساکسی دراوه بساکسی له پــهنای مـهیتی (خـالدی)کـاکـی وەرن بىسزانىسىن كىسى تىساوانىبارە؟ هــۆى ئــەسلى كــنىيە بـۆ ئـەم خــەسارە باوكى دل نهخوش چاوەقرتى كەر؟ چىلكەي تەنوورى حىلكەي حەيا بەر؟ يا دايكى تىينووي قىمساس و تىزلە بسه رایسی پسینجی واکسرد بسه کسوله

يسا بسني سمدرنجي وكسهم تمرخمييه

قسسازی تساقه تی تساقیقی نسیه به لگه ی دهمده می و هه رزه وه رده گری

تا له ئاکساما پینجی پسی دەمسری یسا مساره بسری بسۆپاره سسەرشۆپ

(پوڵ كىفن دەربىي مىردوو گىۆزبەگىۆز)

يا خو به چەققى كىينەي باوەژن

ئـــهم بــــيّكهسانه كــراون جــن جــن

یا نه ههدوژاری له باری بسیرق

کسردوونی بسه نسووک، پهیکان و تیرق

وهيا ئىلەمانە ھىلەمورى پىلىخكەرە

كامهت قىوبووله، بىـۆ خىۆت لى كــەوه

مــن خـــن مــه دوو گــويم دهزرنگــيتهوه

هـــاوارێ ســـهردی تـــيا دەتــلێتەوە

دەلىن تىق (كۆلىل) شاعىرى خەلكى

شاعير نسووسينه بمراممه كمالكى

له زوانسسى ئسيمه، ئسهم پسينج مسئاله

بنووسه سنهجنهى دوئ شنهو لهو مالله

بسسنووسه جسووتن پسهپوولهی دامساو

. ب ۆى تەنىنۇ داو

(ناسر) و (مەنسوور) لفه دوانـه بـوون

بسي كسهسي نهبي له كنهس دوا، ننهبوون

بسوون بسه خنوراکنی قسهوی بسه بسی هیز له میزه فسیره بـــنووسه مـــانای شـــفا و لالهمان له ژیسسر چسه پوکسی مسهرگا نسالهمان دەم بىسە گىسرىنۇ لە يىسەسا يىسەسا کسهوتینه مل پای داویسنی پـــر پــر دهخــيل و ئـــامان دەركىي خىدزىندى ئىدسرىنمان شكان بىسىق چىساۋەزارو دەفسىعى بــه لأم ئــه و مشــته ٢٠٠٠٠ زەررە نىسوورىكىان نىدى لەو خىزرە بسنووسه كساتى دەس نسرا بسينمان کساتی کسوتایی درا بسه ژیسنمان کاتی خەریک بىووين بىە شىين و شىھيۆر دای له ژیر قاقای تریق و هنور بسنجى داكسوتا زامسي زوهي سهخت لەسبەر ئەنگوستى كۆلى كولول بەخت پیشهی شکاندین ریشهی مووه و ریش لەشسى سىووتاندىن بىويىن بىھ خىۆلەمىتش بسنووسه جمگهو منورهمان چین بنوون دوێشهو به جـارێ، له گــرێجهنه چــوون زامينكى لندايس، تدو شدوه، شدوه هـــهرگيز گـــۆشتەو زوون نــاهێنێ تەوه

سكالأنامهي چهن ئاسكي بييشهل

بسنئ مسه حکه مهی بسیرو بسروای گسهل

بسپرسه بسۆچى پسۆلى كسۆيلە و ديسل

له ريّـــى هـــهوهسا درانـه بـهر تـيل

به سهر هاتی مه، بلنی ناوا بوو

تساوا ژیسانمان له کسهل، تساوا بسوو

ليّــره دا (كـــۆليل) بـــريامه جـانى

تسمى رەويساۋو ھمەورى خمەيالى

عهقلی رکسه کسرد بسرناکسا بسیری

نهچیر و ههده ف ناپیکی تهری

ئهم نامیلکه یه که وه کوو چیشتی مجیّور وایه، واته تیّکه له له وشهی جوّرا و جوّر، له مانگی خهزه لوهری سالّی ۱۳۵۰ له ثاوایی چوّلانخ، یه کیّ له ثاواییه کانی ناوچهی دیوانده ره، نووسیوه له یه کیّ له ماموّستا کانم له شاری سنه دا .

میوانی چلیّس و چاوسوور

یا رهب چببوو له بهختم، له نینو شهقامی شارا

یه کی نه ببوو بسووتی دلی به حال مارا

هه له لیسی هه له کردم دیداری نه و پیاوه ی

دلسوزی نهم شومایه و. هه زار و یه ک شومارا

چون بوم نه بوو مویه سسه رگولزاری رووی بینم

بسه له هه موو سلاوی به بو وه کوو پلاوی

به ده مورو سلاوی به بو وه کوردی، له نه وروز و به ها را

یش که شده که م. له پاشان با عرض کسب پوزش

گوی راگره بلیم پیت چون چه قیم له بوارا

(عومه ر) شه وی له شه وان چوو بوو بو و بوشه و نشینی

نابوویه ژیری قورسی، یکسی روشسن چرا دا

خیزان نه بوون له مالا، خییشم نه بووله بیرم

خامۆشى كەم ھەتاكەس، نەمباتە ژيىر چىرارا

حسین الرّجسوع الی البسیت البسلاء دیدم آتش گشسوده آتش بسمه مسالی بسهرد و دارا

ليّنفهو بمرهو كمواكمم، لهكملٌ جبهى مملاييم

دووک قاوی کابرارا دهکه نام ده که نابرارا

یهک دووکتیّوکه هـۆ بـوون بـۆ قـووتی لایـهمووتم

ئەوانىەش ھەڭلەەقرچان، لەكىوورەي گەرمى نارا

زدم بر فوق فرقم کوتم هدی هات هدی هات

ئے میں مہدردومان خماہدردار مین و لطف شیما را ئے شا سیدرما ہے سیدرما، چ ہے زمیّکی دہریّنا

خسوراک خسود نسموده نیسک و برویش و چارا پسیاز و ننوک و هیره ل، برنج و ماش و که شکم

ئسالهت و زهرده چسسیوه، لهویسچی بساقلا را دوو کووله کهی دیباری و بری چهوهنده ر و تبوور

مسهنی تسوو گسوله بسه پوژه و کسیلویی مورببا را ههلووژهی وشک و قهیسی، کشمیشی زهردی بیناو

له سسی چسارهک زیساتر، تسوّزی له خسواری چسوارا قهن و بهن و کهل و پهل، دوّینه و شهلهم لهپهو تسرش

پـــه پانه قـــيه ديــزه، مسليان نساوه بـه لارا

لۆكسەى لنسفه شسەمالم، ئساگسرى بەردا لە مالم

چون چەورە خۆش دەسووتىن سادەى ئىيوە و خدارا

زووتر بكهن مههاري تانهي سووتانده خنزيشم

جا سالنی تر وه رئه گرم سه رفیتره تان له بارا چونکی له من هه ژار و بی ئه نوواتر، ئه وان بوون

ایسن مسرده تسا شسنیدند، هه لُچوونه سهر دیسوارا وهکسوو ههوری به هاری، دایسانه به ر مسوسه لسه ل

به گوللهی شاوی سهردی خهزه لوه ر له شهوارا وا شهوارا وا شهران بسیستی لی تسیّپه ریوه

خسه لکی فسه قیری دیکسه م، هسه ر وان له ثبینتیزارا لیره و لهوی ده پرسن شاخو بـ فر هـ هـ ر سـ هـ ری چـه ن

مسهلا پسارهی سهرفیتره، دهسینیتن بهزارا؟! مسنیش به وعده گسیرم وه لمدی بسق پساره پیرم

فَـــقَدْتُ عُشَّ عَـــقلی تـــرانـــی کـــالحُبارا له لایــیکو کــه رووتــم له ســهرما هـهلْ ئـهتووتم

له ســـهرما کــهی دەمــیننی چ قــهولمدا، له پــارا؟ کــــوردیکی تــاوهرووتی دلّ و دەروون پــرووزاو

کسی راستی کسرد له گه لیا هه تا راس بسی له کسارا؟ وه خستی حسه سیره کنونی میزگه و تم ژیسره خه ربی

وهعــده تهنيمه چالي، با بـمري له پـهژارا

له لایسی تر شهوانسه ش کسه قسهولم داوه پسیّیان مسالیان پسپیه له خسالی، وان له فسه تره هسه وارا ته لاش و ره نجی گه نجی کسوپ و کسچی به جساری قسوزولقوردی ته زویده و لفکه و چه تفه و که وارا مسیّروو شهلی کمه کسوردان، له روّریّکس پهیا بسوون کسرده ی شمه وان و بسرده ی شمه یتانی وا له کسارا بسمه یک اشسساره از تسو مگر چساره بسجویم

كسدامسين را رههساكسهم خسودم را؟ يسا قبلا را؟

بەشى سێھەم

گوٽي ئاخ

شیعره کانم بهستهی شینن ئاراستهی دهستهی بی تینن گولّی ئاخن له سهر گۆری، کۆری لی قهوماوا، شینن خونچه گولّی زهرد و سوورن، عهینی خوینن، خودی دهردن ئاوی چاوی ئافره تیّکی بیّکهس، له زستانی سهردن مه ته ریزیّکی رووخاوی، کوردیّکی ئه ژنوّ شکاون

> سووارهی فرمیّسکن له لیّهٔ ی روومه تمدا ههڵگلاون

چاوی خوینینی شهوه قن، لرخهی قورگی «اناالحق»ن

دوايين ترپهي، سينگي تهنگي

بى ئاكامى رەق و تەتن

تەقەڭى دروومانى جلى ھەتيوى گيان بوو بە ملن

کفنی کۆن و کهم و کووړی،

تەرمى لاوى نەرم و شلن

جوّگهی بیّناوی پروّ بووی، پر له خوّل و خیز و خاکن ا

چاوەروانى ھێزى پاچ و بێڵى جۆماڵكەرێكى چالاكن

بریا و خۆزگەی جنى نەھاتوون، تاسەی تاساوی ساردۆ بوون

شاخەوانى سەرنجىكى

به لووتکهی بهردۆگیر خواردوون

له سهر کولمی ههست و هیوا خهت و خالیّکی سراوهن له مل کیژی مژوّلمدا ئاقیّق و موورووی چراوهن كەژاوەي خالى لە بووكن ھەرچەن بەختى رەشى خەيال، زاواييكي بهتهما بوو هەرگىز بووكى نەھاتە مال يەرى جوانى دەقى سەرگۆنا شكاون، بەلپوانى که بو درنی ده خنکینی گهرووی کووژاڵکه کیوانی دەمى دووراوى گروگائى منائى شيرە خۆرن باله تەينى كۆتر وكەوى دیلی داوی جوراو جورن له سهرهریی بای زمهنا قنگلاشكى بى مەوتەنن دەربە دەرى ولأتيكى ھەرە دوور و بيكەوشەنن چاو قرتاندنی دواجاری ئەستىرەي ژىنى پياوىكن له ئاخرین ئاویلکهشا، تینووی سهرنجی چاویکن بو لْبولْيْكي كز هه لْنيشتوون، له قهفه زي سينهي خهما بهنهوشهی لاره مل و بی تاون، له قەراخى جۆگە و چەما به ژنی به رز و ریک و ییکی گهنجیکن،

سهر به داروّیه ئهوهی قهبری له دلّمایه، مایهی وشهم به زاروّیه

تالهی روش و دونگی نالهی دلّی ثاوارهی شه که تن هاواری خاوو خیزانی له ژیر ثاوارا لهت له تن له هدله بجهی ویرانه دا، لیّوی ثالن، قرّی کالن پیکه نینی ده می برینی، شه هیدی بی هه والّن مانای وردی، نووکه نووکی، کیژه کوردی بی گوناحن ثه وانهی وا له سه رده می سه ده ی بیستا خوین مه باحن قیژه ی منالی شارانن شیمری بی ککه س وه بیر دینن (من منالم ده رم بینن، تو خوا ئه گه ر بم سوو تینن)

زاری زامی به ناسوّری بی هه توانن بارمتهی خهمی به رهه قی، ناهه قده رهه قی، به نه توانن قرچه ی دلّی دایک و بابی، تاقانه کو په ده س ده رچوون یا دایک و باوکه روّی کچه نازداریّکی بیّناز که و توون به لاّم هیّشتا به م حاله وه، شیعره کانم، به لیّن دارن

هەلمى خوينن،

چقلی چاوی راست و چهپی، سپی و سووری، ئیستعمارن هه تیویکی قیت و زیت و هار و هاج و چهقاوه سوون ئاورووبهری ههر کهسیکن، بی حورمه ته و چه توو چه توون

وه جاخی رۆشنی میژوون، بۆ نه تهوهی گهله کهمان بهمان هیواده رن بهمان

بهوان دهگرن ریکهی ئهمان

به لنی تاقه داری دهشت و که ویریکی چیّل و هیّلن به لاّم به تاقهت و زبری و سفت و سیّلی گوّیژه کوّلْن گیرفانی پرفرو فیّلی چلکاو خوّره کان دهبرن

جەرگى درۆى زلى خىڵى چاو شىنەكان ھەڭئەدرن

رۆلەي نەترسن دەپرسن،

له نه**تهو**ه یهکگرتووهکان

ئەرى مافى بەشەر چىيە؟ وتووتانە بە مەومانان

شەرم مەكەن

سوین و ئەدەم بەگیانى دۆلار و فرانک

بەوەي ئەقل دەكاتە خەو

شەرەف دەخاتە شانكەشانك

بلين تەلەيە

كەلەكە، ھەلەكردن لەھەرگەلە

تۆپە،گوللەيە، تفەنگە، بۆمبايە،گازى خەردەلە،

تاقیکردنهوهی مووشهکه،

وەرەي سەگى فرۆكەيە،

قړکردنی ژن و پياووکوړ وکچې ههڵهېجهيه،

ئادەي سادەي بادە، سادەي

ھەر چەن نابى بۆ ژىنى من،

له مافي مافيا لادهي

شەرم مەكە

مافي بەشەر بلنى چىيە؟

قانوونيه ـ يا فرو فيُل و فيفيه؟

ياخۆ گەرە؟ شەرە؟ ئەشكەنجەيە؟

سووتاني هيرؤشيمايه؟

مردن بردن بو سهبرایه؟

يا نە قەلاچۈكەي شەتىلايە؟

شەرم مەكە بلى

مافي بهشهر بايهو كايهو، كايه

بۆ (كان)ى زير و زيوه كەي رەشەكانى ئافرىقايە

مافى بهشهر له قورنانى بهههشتيكى وه ك لوبنانه

شالاو بن خلیجی فارسه هیرش بن خه لکی ئه فغانه

مافى بەشەر

حەققى «ويتۆ» دانە. بە زۆر بە زەر

له عاسمان، له سهر زهوی له کهم، له زوّر له وشک و تهر

وكوو ئەوەي بەشەر نەبىن مانى بەشەر بۆ ئىمە نىن

بق «رووس»ه، بق «ئامریکا»یه

بۆ «فەرەنگ»،و «ئىنگلىس» و «چىن»

مافى بەشەر

لایهنگری بهشهر کوژ و چهک به دهسه

نێوی پهیمانی ژنێوو منێو مهبهن

جنیو به سه ناده ی خه نیا ئیوه بلین مافی به شهر نه گهر نه مانه نین مافی به س چییه؟ نهی به س چییه؟ نازادییه؟ به ناو نیشانی فه له ستین ا شیعره کانم پشوو ناده ن له ههر مهرج و چهل و هه لا تاخور ده س له ملی گه لم نه کا له ناسوی نه مه لا شیعره کانم شیعره کانم پارانه وه ی (کولیل) یکن لای خودادا شمشیری تو نه نه نه دیوانی عه دل و دادا.

سەقز ۱۳۶۷ی ھەتاوى يە ئۆندى شەھىد بوونى حەلەبجەوە.

باوانه كهم! با، وانه كهم

له کوروکی خوین و رهگما

خرمهی بارانی فهروپیت دیته بهرگویم

لهسهر فهرشي بالي فريشتهي ياكيدا

ديم و دهچم و بۆيار دهدويم

پەرەسىلكە تازە پەرەوازەكانم

به سەوزە پەر،

تیمار ده کهن زامی به سویم.

ئەمشەو تاسە بە تاشاي دل

خالی لالی لیوی خهیال

به گوڵی ماچی ئارەزو دەكەن بە بووک

بالّ دەخشيّنن، بەسەر ھيّلكەي تۆقلەكانى دەروونمدا

كۆترە بارىكەي ئىنسك سووك

ئەمشەو وەكوو پەرى خەونى كوژرا و

گیانی ژیانی دەزیتە لەش

دەگەشىنتۇ رەك گولى گەش

شاگەشكەي شەپۆلى خۆزگا

گلیّنهی دڵی تهماشا

بۆ بەژنى فەسلى بەھارى ئازىز

دهگريتهوه باوهش .

ئەمشەو ئەستىرەي بەربەيان

پرپره و پوولهکهی ئاسمان

له پۆپەي دارى تووبادا،

چاو له شهوبۆی لووتکهی ئهمهل دەقرتينن

قەنارى و قومرى وتوويژ

له هيلانهي قوولي ههوللي هاولهي ههناسه كانما

زریوهی شادی به گویی سروه نهسرتینن.

ئەمشەو ملى دژايەتى

له رەشمالى دللارىما دەخنكىنىم

دەيكەم بە پەتى ھەلبەستا

شووشهی پر له عهتری شهوبؤی، زهماوهنی برایهتی

دەرژېنمە دەستى ھەستا ،

ئەمشەر بە ئارى يادگار

روومەتى مۆنى نامۆيى دەشۆمەوە.

لهو خالانهي واناحهزن

دەسوتىنىم دەمى ئەوەي بلىخ :

مەلەك

بۆ تەماشاي بەژنى ئەوين

له سهر عهرش دا، تابهزن، دانا بهزن -

تاكوو ئەو شەو، وتوويژى وشكى

لێوی نیگای شان کزو مل کهچم نوقمی زهریای تارمایی بوو هاواری دەردى ترنجاو، له ناخى تەنگى مېۋوودا دوّعا و نزای نهزاو، تووشی نازایی بوو. بهلام ئەمشەو، رۆحى مەعدووميكى زيندوو ثاوي ژيني ئاژين کر د له باخچهي هونهر. ملووانکهی خهرمانهی له مل مانگ دهرهیّناو گێرای به جهغزی نهفهسی سیحری سهحهر بۆيە منيش سامم شكا، زوانم بەربوو لهگەل شۆرە سووارى شەقلى شەو شكينا به شەرمۆكەرتمە گفتوگۆ ييم وت: تهي هاوشاني شكوّ! ساچونكه لهناو بالدخانهكهي جهما، واته جي ديوانه کهي تو بەرزە لە باڭى پەپوولەي شابەيتەكانت، بۆي بۆسۆ وه له تو توّی زیری بالیان نیبه توّوی بوّ من، توّ بوّ؟ا بەڭين ئەدەم ھەتا ماوم وەكوو دەڭين هۆنراوه نەكەم بە نالى ئەسىپى سولتان یا بۆ سویله کهی به قهیتان دەبىم بە شاگردى ئىنوەو

دەيكەم بە ئايەتى قورئان

دەيكەم بە چەكى گيان كيشان

میش ده گرم له نیشانهی سهر ته پلی دلمی دیوی شهیتان

ناله نالم شهوانهتم، له واژه كانت بيستووه

بۆيەكانى بە ئەو پەرى ئاواتەوە

حەزم دەكرد نەي ببوايەم

تۆمارگەي حەي حەي ببوايەم

گۆرانى وەي وەي ببوايەم

نەشئەي نۆشى ئۆخەي ئۆخەي

له بهر نیشی، حهی ببوایهم

حەزم ئەكرد ھەموو گيانىم ھەرگوى بووايە

ریژنهی بارانه پاکهکهی

موناجاتي شهوانهتي چهشني لمي ليوي كهوير

هەڭلووشايە

حەزم دەكرد لەم دونيادا وەكوو تۆبم

دەس بە ئەژنۇى سەر گلكۆ بم

دل بنیزم له گهل له یلاو، که چی هیشتا دهم به گو بم

حەزم دەكرد دلم مالە رەشايى بىنو

كرئنشيني گوڵ نهكاو

ههرگیز چاو نهبړی له ئاوهنگ

له سهر حهسيري پهراسووي خوّى بخهوي

با ژیانی به منه تی گوڵ، نهبێ تهنگ

چون چاوهږوانی سهرچاوهن شهت و رووبار،

پينم خوش نيبه جوگه و چهم بم.

دەمنى مووچە خۆرى شىن و

كاتن سوورو

بهينئ رەش و

ساتى ئەرو جارى ئەم بم

حەدم نەبى خۆتاسايى

پنم خوش نییه قرت و چهو بم

سەرەرەق بم

نۆكەرى خواردن و خەو بىم

قەلەمەكەم بەم بە سەلەم.

خۆمىش لەرەھن وگرەو بىم

دەمەوی کانی و ئاویکی پر له هیوای زوّر و کهم بم

لانىكەم چەشنى زەمزەم بم

بمكهنه نيو شووشهى نهجات

له سهركلي دللي عهشقا،

چاتر له عهتر و بوّی به هار، تازه دهم بم

لەگەل خۆما زۆران بگرم،

ههر چنگاوشی خوّم و، پیخهم بم

پشتی نهوسم بدهم له خاک

يەك خەم كەمە،

پيم خوشه بو خهم دوو خهم بم

پیّم خوّش نییه کوشتهی خالّی لیّوی ثالّی زینی مهم بم

یا عەوداڵی ئاوى ژینی

چاڵی چەنەی شىرىنىكى شەكەر دەم بم

وه يا ناڵه ناڵی بێژهن

له نیو چای تاریک و قوولاً

بۆ سىيوى لىيوى مەنىيرە و

بۆ زەبرى دەستى رۆستەم بىم

تەنانەت نامەوى مانگى يەك شەوە بم،

له حاستی خۆركړنووش بەرم و

كەوان ئاساكۆم و چەم بىم

قهت ثاواتم نهخواستووه ببمه شهونم

گوڵ بم كاته عهينه كى چاو،

له سهر چهم بم، له بهر چهم بم

من که دلم عهرشی خوا بی

قەدرم دەشكى،

گەر حەز بكەم جامى جەم بم

له رۆژىكۆ راست و چەپى خۆم دەناسىم

حەز دەكەم دەستى عيسابم. پئم خۆشەگوڭى مەريەم بم

 \diamond \diamond

ئەي كۆلەكە زىږينەكەي

بارانى خەستى ئاسمانى سەوزەلە ئەي ھەقىدەي مەرزىدكەت شانهی پرچی کیژی کازیوهی حهوسهله بيتو دڵم ساڵێ، مانگێ، يا حەفتەێۑ، رۆژێ، شەوى دەقىقەينى، سانيەينى، كەمتر لەوەش خەيالاوى، لە شوينت شوينى نەكەوي چەقۆى قارى لى تىۋ دەكەم، سهرى دەبرم، وەك چۆلەكەو، زرەكەوى بنتو له تۆ جيابېنەوە شىعرەكانم وشک و زړو، گیژ و وړو، شهق و شړو، مات و کړن بۆ بووكى بىر نابن به گوڵ و گواره و ميخه ک ناشیرینن، روویان نییه سهر ههلبرن ناشيريني هەڭنابرن ئەگەر بىتو دەستم نەگرى و، نهرژیته ناو دارستانی باوهر و زهین و خهیالم، نەتكىتە ناوگەرووى تامەزرۆي تەشبىھم، له گردنی ئاسكى ناسكى باسكى جوانى راو بهتالم خەم وە ئەبرۆ ناخەم ئهگەرچى لە دنياي چارەنووسما قات و قربى له نيّو سينهم ههور و ههلاّی برين تەمى نەرەونىتۇ و، گوڭى گرىن دڭى پر بىن جا بە تاو ھەڭچۆرىتە سەر مەزراو

مەزرەعەى مەزارى گولە عەنبەر و خاتوونا

راكينشن رهگى حەياتم، وەشوين ھەتيتەي حەسرەتا

ملى دڵم كەنە پەتا

تا وینهی تو خوم پهیاکهم

له تووناوتوونی نهبوونا

باكم نييه غهريبي بم له ههندهران

هيچ ماڵێ شهو رێم پێنهداو،

بنوم له مزگهوتی دیدا

بەو مەرجەي بۆي كزەي جەرگى

پیریکی پهسهک له بهری ببی تیدا

به دریژایی میژوو، وهکوو دارگویزهکانی ههورامان

رابوهستم ببمه كيشكچي تا ههرمان،

بي پشودان

ههر وه ک خه لأت کرابيّتم وايه،

ئەگەر بشنيىمەوە

بۆ سرىنى عارەقى سەر گۆناكانت

گەلآكانم حاليان لى بى

به چریکهی سیاچهمانه کهی

باخی ناخی پر له عهتر و بۆی عیرفانت

تق ثهو گهنجهی وا له سهردهمی گهنجی دا ده چووی به گژ داری سهروا سووکتر له رقح به ثاسانی، بقچی؟! بقچی دا همتاه

بق دەرھیننانی ھیلانهی مهلی ههتاو بق گرتنی بیچووه نوور و گرشهکانی پۆل پۆل لهو بیچوانهت ئهوهن دەستەلین کرد له بهرۆکو باخەلەتا

هه تا، هه تاو، خۆيشى له سهر سينگت روواو، له ئاسۆى ليوتهوه ههلات پهرق بۆ بابا خهله تا

 $\Leftrightarrow \Leftrightarrow \Leftrightarrow$

ئهی ههر له دین درووس کراو
گیانم گراوی گرینه چهشنی کهواو،
کاتی ٹاگرپیکهنی بۆی
به فرمیسک کلوکؤم دائهمرکینم،
رازی به ینی خوّمو خهفهت نادرکینم
قافله سالاری، ٹهم کاروانه چونکا توّی
لهو کاتهوه مهحرهمه کهی موحهررهمت
له حهرهمو، خهلوه تخانهی، تهنیایی دا، ون کردووه

ئەلقەي خولامى، پەۋارە و مەرارەتت

له گهردنی من کردووه

بۆيەكانى لە ژېر چاوەدىرى خەمام و،

كەس ناتوانى ھاتووچووى ئازارم لى قەدەغەن كا.

ئاخر بازارى ئازاريش هەر ئەوەيە،

عاشقي شيني شاعيرانه و

پنی خوشه بو خوی شیوهن کا

ليم ئايينه،

تا مانگ و روّژ هه لْدووراون به سهر سوخمه ی عاسمانانا

تا دڵۅٚپێ شير بمێنێ له ناو گواني کاکێشانا

تا گوارەي ئەستىرە شۆرە

له گويچكهى حەوتەوانانا

تا رۆژى پەرچەمى پەخشو پەرىشانە

به سهر شانا، ریشه و مانا

تا شیعری چاوی داده گری،

له بهژنی زامیکی به سوی،

سهرو کایی به ئازاره، له جهرگهی ئیمه و مانانا.

بۆيەكانى ھەر شاعيرى

پهیکهرهسازی ثازاره له وشهی جوان

چونکا کهسیکی تر وه کو ئازار و غهم شیعری نهدوان

له هەندەرانىشا ھەر ئەو بۆي ھاتە ژووان،

له بۆ ھەمووان، نەک يەک و دووان

بۆيە دووگوينى ئىتاعەتم

گرمهگرمی ههوری ثازار تهخواتهوه

چون ههر ثهو له بهر ثاوینهی تهسرینمدا

خۆى دەق ئەداو

سەر و زوڭفى ئەشواتەوە

بۆيەكانى بە برژانگى چاوەكانم،

پرچى ئازار شانە ئەكەم،

باوانه كهم!

ئاخر كەسىنكى تر نىيە لە سەر سىنگم ھىلانە كات،

با،وانەكەم.

ئاخر كەستىكى تر نىيە

دەركى دلى بۆ شاعيرى بكاتەوه،

لانى كەم شىعرەكانى شارەودەر نەكا

تەقەي كىنە و خەتەر نەكا،

ئاورى وسكوت نهداتهوه و

یه یکوڵ له بهریای هه لبه ستا، له مهرنه کا

 $\diamond \diamond \diamond$

ئهی قامووسی پر له وشهی به نامووسی حهیا و شهرم

پەلە ھەورى رەستەكانت،

تا دائه کهن به سهر بیسانی بیرما، نهرم نهرم

دەستى دەشتى مىشك و سەرم

پر له لیموّی زورد و

شەمامەي خەت خەتيو، بۆن دار ئەبى

ليمۆيى كە بۆ پىشكەشى دللدار ئەبى،

شەمامەيى كە بۆ سەر خەرمانو جەزى بريار ئەبى

وەلىٰ تا لە بركەكانى دەيكەنيە

تاقمی مونتاژ گەرەكان،

ليّمى دەكەن بەگركەى بلّ

ليتمى دەكەن بەكالەكەمارانە، پيستى شل،

لیّمی ده کهن به تهماتهی سهرمابردوو،

بە كەلاي گل

وەلحاسل، ليمى دەكەنە، ژانەزكو دەردى سيل

لیّمی ده کهن به چلّهی چاوی شهواری شهواره کردووی ئیّشو چلّ

منیش تەمرینی تۆلەكردنەوەم نەكردووه

سهرم ههوای تیّدا نییه بوّ قین و قار، بوّ گیر و دار

ئەينا دڵ شكاوان دەڵێن

دڵێ که بوو به دووله تۆ

بۆ دەرھاوردنى دەمار،

تيژ تريكه له زلفهقار

 $\diamond \diamond \diamond$

ئەي ئەستىرە رووناكەكەي

بهر بهیانانی سنووری دین و ئیمان ئاشناکانی ئهم دەمه بۆنی غهریبهیان لیّ دیّ، ناشناتر له ناشنان

بوو به ههريز بنجي كوتا له خوينما،

داخى عاشقەكانى ئەم دەمە

قاژه رەشە دمەلاسكنى كۆترى حەرەم دەكاتەوه

بەرزە ھەراي گمەگمى گاڭتە وگەمە

ئەوين ئەمرۆ چاوە چاوى

بۆ پارەيە، بۆ ماشينه، بۆ تالارە،

بۆكچێكى مۆدپەرستى خۆ لە رەنگا ھەڵۋەندووە،

بۆ نەيارە، بۆ لاسارە

له لايينكۆ له نيْوانى ئەو دوو عەشقە درۆيەدا

وشەي جوان جوان پێشێل ئەبن

ئەلۇ ئەلوكانى. پشتى تەلەيفونى ھەوەس

پاکیان چاو خیل ئەبن

باش تر بلیم دیده ی مهستی هونراوه کان

پر له خولمی گریان ئهبی

بريا نەبى

زوانی پارانهوهی دهشکی

قسهي ناخي چۆراوي دي،

مهگهر خۆزگه و بريا، نهبي

له لاييخى تريشهوه ئيسته كاني كهساني ههن،

ریّ به کاروانی ههلّبهست و شیعر ده گرن

باج ئەسىنن

زۆرىكىان لى شەھىد ئەكەن

ئیتر مۆرى خۆيان بە زۆر

به ناسنامهی ماباقی دا ئه چهسیینن

مانگه شەوى كرچوكالى قەسىدەيىن يا غەزەلىن

بينتو هەلىي

دەمبە دەمى، لە قەلەمى

يا لەكەلى دەمىٰ چەلىٰ

گەلى بە فىلا و فەرەزۇ. لىنى دەچنە حەلى حەلى

ئەيانەوى كە پەريە سپىلكەكەي مانگ

له نیّو دهریای شین و مهنگا وهدهربیّنن

رهنگی ههش و بهرگی رهشی، کافر بوونی کهنه بهرداو

له حهوزي ليخني كوفرا بي خنكينن

ئەمانە بەم خەيالانە، پر و پووچ و بەتالانە

ماسى فێره مەلە دەكەن

دەيانەوى شىعر ژوورو نوورى نەبى

به لأم دياره كوير كويرانه، له په كوتى و پهله ده كهن

ئەيانەرى رەك چۆلەكە

رۆژى ملى ھەزار ھەزار مەلى ھۆنراۋەى بەرزە فر

هەلبكيشن

چرای ھەڵبووی چاوەكانى ھەڵبكۆڵن

به شايينى خۇيان ھەرچەن سەرىش بكا

وهزن و کیشی بۆ بکیشن

ئەوا ئىستا چەشىنى دەستى چەوساوەكان

چەوساوە نەحەساوەكان

دەستى دلم قليشاوه

ژانی قینی لی دهچۆری

له داخي ئهم ريگرانه

ئەم چەتانەي دەخل و دانەو

ئەم چەتانە لە سەد لارە

بهم بۆنەرە، بەڭنى ئەدەم

عومر ئهگەر مۆلەت بداو، بەھارىكى دى بىتەوە

به فر له سهر دڵی گوڵی دهشت و دهمهن،

بتويتهوهو بچيتهوه

کهند و لهند و، دهشت و چیای ولأته کهم،

ههموو لايئ ده پشكنم

چى وەردى بىنگەردى لىن بىن

بۆ خەڭكى شارەكەم سەقز ھەڭئەچنىم

هاتو گوڵم دەس نەكەوى،

ئيتر له تەپۆڭكەي سەرما

با جی نه مینم له خیرا،
خیرا دوو چاوم ده ردینم
ثاخر من شاعریکی بی ناو نیشانم
به کاره ناوم ده ردینم
ثه مجاره میژوو ده نووسی
له کونگه ره ی مه وله ویدا
شاعیری بوو کز و کولیل
چرای چاوی له سه ر ده ستی راگر تبوو
بو ریزی خه لکی شاره که ی

سەقز ـ خەرمانانى ساڭى ۱۳۷۱ى ھەتاوى بە بۆنەي ڭۈنگەرەي مەولەوي كوردەوە.

قير و بير

خۆزگا له دایک نهدهبووم، یا که دهبووم سهرم دیدهی تیا نهبووایی با شهقامی گۆرینهوهی تهماشا، بو نیّو دهروونم نه کیّشرایی

یا خو به رله دایک بوونم، دوو گزموولهی چاوه کانیان هه لکولآیه م تووشی چه رمه سه رهی ئه وین، گیره و کیشه ی بی برانه وه، نه ها تایه م

شه للا پوورهی شه نگه سوورهی دلداری، لیّم نه شله ژایی بو بی حالیی چوار میخه ی دلّیان ده کیشام، بهر له وهی خوریه و سوّزی دلّ پیّما ثالّی

دهزانی بوّ؟! چونکو ههرچی سهری ههولّمدا به ههزار دار و بهردا دهستی ثاخر دالّدهی نهدام خوّرهتاوی، تاویّ له زستانی سهردا

بارِیْزی تهشهر و تانه به دارستانی لهشمهوه گهلاّی نههیّشت ماسییه سوور و سپیهکانی خویّنم. سهرماکولاّنیانی،کردنی به چیّشت

> جاری نهبوو سهرم بنیم به سهر سینگی میخه کبهنی به هاریکا بوو به قولیهی ههناراوم، خهوی خوشم ئه گهر دیبی له جاریکا

گیانی تینووی ئاوی ئاوری خوشهویستیم کهوته بیری چارهی نهجات بوّیه دهمی تاسهی خهیالم نایه ناو دهمی، فینکی بووکی حهیات

کاتی بینم لیدا، زارم پر بوو له لم، تازه زانیم تراویلکه بوو پنیی لی ئهنیم خهیالیشم، به چاویلکهی دلم روانی و ساویلکه بوو وه ک عهرزی عهزره تی وشکه به هاریخی بیّ بارانم لیّ به سهر هات هاژهی ره شه بای تون بیّته ویزه ی په له ههوره کانیو رامالی دات

کویره رینگاری رژد و لیژم، ده لین رهشماریکه پر له قوّرت و گری له هه ر هه لبلووقیانیکیا، سه د بینچووه ژاری له له شما پی ده گری

دەموت كەرويشكى رەوەكم، خپ ناخەوم راوم بكەن خليچك و خاو نەم دەزانى خەو دەبارى، لە عاسمانى شەكەتى دڵ بۆگيانى چاو

رمووزنی رۆتالم لی بوو به ئال و بهستی بالی هیز و تینم دەرمانی گیان دەرهینانی دادەرخواردی چون بۆ ژوانی، جوانی ژینم

که بهم جوّره شهو نخوونیم پیا ههلشاخاو بووم به چاوی موّتهی ژانوّ ئیتر مهرگی کامهرانیم به تاشای دلّی دهرد و غهم دهلاوانوّ

وه ختی ته نگی پی هه آچنیم، سه نگ و شهوه ی سوخورمه ی شهو، گیانم نهوی ده ره ختی غهم. له به ربه رو گؤیکه و چرتی ، لق و یؤیی نایه زهوی

هیچکهم نهدی بی بهلاما، تاقه کهسی دوزیمیهوه تهنیایی بوو شیوهن دهستی بو ههلبریم، شادمانی له حاستمداکویرایی بوو

تۆش ئەو كەسەى سىپەلكى دژم دادابۆت، بۆم بە دەركەو، كەوى شاشى بۆگىردانى دانەويللەى عىشقى پاكى ئەمن ناشى، دەم ھەراشى

ههلّدیّری تهماشام ههرچهن ملی قهتره کانی شکاو شی کرانوّ وه کوو پوّدری زیّوی سپی، ههمووم کرده زهرِهوشان و شاواشی توّ له بیّخهوشی نیگاکانم، هاتبوونه سهیر، فریشتهکان، حوّری و پهری وهلیّ توّ ههر ثهلّیّی له سهر سنووری سهیری چاوهکانمکوّچهری

گەلىّ جاران سوارى ئەسپى كازيوەى پارانەوە بووم، بە تاو، بە غار چووم چاوەزارى قەندىلى نوورت، ئە ژوور عەرشى خودا بۇ بىنىمە خوار

بهلاّم کاریّکی واته کرد، بوو به تهلّهی تهقی، دهمی دوّعاکانم دریانه بهر تیری شههاب، ئهسپ گلاو زوانی شکا، سواری زوانم

قەلەم سەد ژان ئەبۇيرىتق، تاكۆرپەى وشەيىن ئەزى رەوان و سلّ ھەزار ھەزار لەوكۆرپانەم لە بەر پىتتا سەر بريو، بەگيان و دلّ

ئەمما تۆی سەر سەری رۆحی پاکی ئەو كۆرپانەت نەدىم. لەبەر غوروور فبتُ كالّذى اَعْطىٰ اللّئيمَ الشّمسْ والْقَمَرْ بلا تقصير وكسور

له کیّبهرکــــیّیکیّ له سهرکیّ، من و توّ بوینه سهردهسته. من و تم قیر توّ پیّلُوی چاوت قونجان و وتت، خوّم و تهفره و وادهی دروّم لهبیر

> من وتم تا رۆژى مردن پەيمانو بەڭينىم لە بير، تا وتت قير تۇ لە نۆبەى خۆتا وتت لە لاى من قير و سيايە بيرى فەقير

وا لرفهی لافاوی درق رای مالیوم، مهلّی بق کوّی؟! چون نازانم به دهم گورمی شهپولی حوّلی تهفرهوه، تهفر و تووناو سهرگهردانم

گهرای گهرووم هه تا دهبوونه یه ک وشهی زیت و بزیّو، له لیّوی لیّو لیّوی رقیان لیّم ده کوروّشت، نیّر و میّوی دیوهزمه و جنوّکه و خیّو

مهگەر ئەوەى نەبى دەبوون بە چەپكە گولە سىلاوى، پېشكەش بە تۆ تاوانىكىم نەبوو تاوا. بېمە باجى بەر سىمىلى خىلىي درۇ چرای دلّمم گرت به دەستۆ، ناخی پیّکەنینی دروّم بوّ خنکانی پەنجەی شیعرم، لە سەر نۆتی کام مۆسیقا رەوانتر بوو بوّ بزوانی

وه ک ئاوازه به سۆزه کهی سهی عهلیه سغه ر، گۆلاوی سافی گۆرانیم هه ڵڕژانده به حری رهشی نه شله قاوی چاوه کانت، هه تا توانیم

کهچی کهفی دهستی لالآنه وه م، پر بوو له کهفی سابوونیکی لووس ماسی خزی پووله کاوی بهزه ییتی بق نه گیرا، به چاره نووس

له لای لیئوناردوی دام، بزهی سیحراوی ژیگوندی ئهوینم بووی دهست و پهنجهی هونهرمهند و پر له پیتی خهیالی ههالفرینم بووی

کویراییم بوو، نهم دهناسیت موونالیزای ناپاکهکان خهویان بهستووی ئهشکی نهههنگ قووتی داوی. بی لوتفیّکی گهر و بهدفهر کوڵمی گهستووی

بیتوو میکلانژم بیتهسهر جهزی خهرمانی بهسهری، حهزی دلم دهلی له عهرزی وینووسا وهک عیشقی تق، بهریژه و نهبووه حاسلم

بۆیه ئیْستەش ھەر پیْم خۆشە بسووتم بۆت، لەگویْنی گرِ. دووکەل نەكەم کیژی بەلیْن لەبەر چاوی نامەحرەما، وەک تۆ رووت و قووتەل نەكەم

بۆیه تا بای هاواری سووک، دینه ژوورو له پهنجیرهی دوو گویمهوه خهیال بهرهو پیری خهمت سهلته قهمچی دهمباو، کهم کهم ده تویمهوه

پهیتا پهیتا داری دلهکوتیم دهلهرزیننی، بهم لاو لادا دهیچهمیننی میوهی گهییوکالی ئهگهر تاکوو تووکی. پیوهمابی دهیتهکیننی بۆیه ئیستاکهش حازرم ههر پهیکانی، ههر نهشتهری، بروی له ریت به لیوی خوینینی دلم هه لی چنم، ماچی بکهم لهباتی پیت

ئیستهش ئاشی بنیته وه، دهسته ئه ژنن دابنیشی وه ک روزی رهش بن مزره سه نگی ژیر بلوسکه کهی، گفتت ئه ده م بی غهلل و غهش

دوو گلیّنهی چاوه کانم پیّشکهش بکهم بیّماتلّی تا پهیمانم سهر به موّر و دهس نهخورده، ههر بمیّنیّ بوّ رووسووری لای گهلانم

هه تاو ده رگام له سه ر داخا، مردن سفره ی بانگیشتنم له بو راخا هه ناسه سیم، هه نماسینی و قه تیس کری له قه فه سه ی سینگی ناخا

هیّشتا به نهرمه بارانی عاسمانی شیعری ئاودیّرم تغ ههر سهوزی تو نهزهر کهردهی ههلّبهستی. سورمهی سهرنجی چاویّکی بی وهنهوزی

سمقز ـ خدرمانانی ۱۳۷۲ی همتاوی

公公公

من و شای پهرييان

ثه لَیْم ثیتر شیعری به هار و گول نه لَیْم چاوی چلکن شوّره سوواری وهرزی گولّی گرموّله کرد، جاکه وا بوو هه روا چاکه

کولەي سپى

چوری شیری هۆدەی هەلبەستم دابەمق

با له تەرەى سىنگا برزين

شەتلى ئاوات چپە چپى

له سهردهمي گيان كهنشتام

ژیر چەپۆكەي ئاويلكەي بى دەسەلأتىم

وام له شکا

به پیپلکهی خهوی خوشاکه دهمبینی بهرهو بههار

سەركەوتم ياكەوتم ھەردوو ئەژنۆم شكا؟

ئەلىنىم ئىتر شىعرى بەھار وگول نەلىنىم چونكا لە ژىر ياي پايىزا يىن شىنل ئەبى

گەرماى ئەوين سەرما ئەيبا

به یاخی سوور به سهر لووتکهی رمی زبهرجه دینه وه

شيتال، شيتال

بای بیّواده هدروا تدیبا

مانگی نیسانی جوامیری، به هاری پیتوله کانی کوردستانم

ئەگەرگولاو نەبارىنى

رەشەباكانى خەزەلوەر بېتە ويزەي ھەورەكانى

تاسەي دڵي كچى خنجيلانەي، خونچەم بۆ نەشكيننى

ثەلیّم ئیتر شیعری بەھار وگول نەلیّم

ھەولى چى بەم ھەلەداوان

بۆگوڵ وشەي پاراوو جوان

رستەي نەزۆك نەبى نازى

زەوقى تىكچووم

به چنگی غهم روومهتی شیعرم رنیووه

بۆ پرپۆلەي پەرەسىلكەي كۆسپى كەرتووم

له باغچهى بهههشتى عهشقا

شای پهرييان ئهيوت، به ههنيسک و گر يانهوه

لهسهر لیوی حهمدی هه ژار، مانگ و نهستیر می برزمار

بهرهو مهغرب بريانهوه

ئەيوت ھۆ ھۆ سووارە عەودالەكە،

سەرتاپا بالأ پيوانەي پەيامى نوور

مهجدي كهلامت رينك تر و جوان تر

له نهمامي وهجدو سروور

بۆ خوار و ژوور

چونکا هەزار ھەزار مەلى ھيوا

له هیدلانهی بیر و راتا کهوته تهنوور ئەلنىم ئىتر شىعرى بەھار وگول نەلنىم ئه بوت ئه ی سیر وانه یاک و رووناکه که م ئەي چۆ لەمەي قەفەسى سىنگ سووتاوه کهی به ژنبی گزینگ ئەي ئاوينەي تەواو نوين ئهی شارهزای ریباز و شوین لەبەر ئەوەي كۆچى دوايى ھەلىي لووشاي به هه شتی خوا عاشقت بوو. قه شمه رانه دهسی گووشای وه خه نجه ري به جينماني نه شميله که ت چوو به له شما پهرده کیشیا به سهر خه لکی دیهی گهشما ئەلنىم ئىتر شىعرى بەھار و گول نەلنىم ئەيوت كاتى مىرگولانى سرتەي خۇزگەدىلەكانم قر به مهچه کی کهنیشکی حهزی ئهوین شانه نه کهن منشهنگوننه تهراكاني ههنگاني سينگم له شیلهی گولی باغی میکائیلا ئیتر زهرین شانه نه کهن يۆلەكچى گرشەي ھەتاو له گهڵ شانۆگەريەكانى كۆرى تۆفى دەروون برژاو به مانگی سهر پهنجه کانیان

روومەتى چلەي زستانى كۆچى دلدارم برنن

لەسەر سەحنى برينى بەرينا

چەپك چەپك گوڵى گرين

له رۆخى جۆگەلەي دەمارم بچنن لهسهر ژیتاری تاری شهوهزهنگ، ههوای شیوهن سهما بکهن زيوى سەھۆل بە بەرۆكو يېخەي ھەناسەما بكەن ئەڭيم ئيتر شيعرى بەھار وگوڵ نەڭيم ئەيوت ئەوين چەشنى لەولاو دهگهرا له دهور و بهری، دارهبهری يۆيەي لقە سەوزەكانى دابووى لە سەرمىچى عەرش بق عەرش ببوه سيبەرئ وهلی کویربم به تهنافی ره گه کانی به بهرچاوی چوار چراوه تُهوين له نيّو مالّي دلّيا درا له دار وهرزی به هار وه کوو پیرار و پار پیرار شهرا بردی و تاگر بهربووه خهرمان و دهغلی ههژار وهختی گولْجاری ههلْبهستم رهشی رهش و بۆكفنى تەرمى خۆر نەبى له شیعری چاره رهش پتر هیچیکی دیم بق جوّر نهبی منيش ئەڭيم وەكوو ئەو شاعير ەي ئەلىن، وەختىٰ پاييزى ليواوليو لە رووتەلى و بیرهوه ری گه لأی زهردی به جی ماویم له پۆلى پەريەسەوزە بالەكانى ميرغوزار لىنسووتابم وه ختی شنهی ههوای به هار، به شهو بارانی ئاوهنگی لی نهچوری زولْف و خەتو خالى گولْ وگيايى كەژو چيام بۆ نەشۆرى

ئەلنىم ئىتر شىعرى بەھار وگول نەلنىم

كاتئ ديواني هەلبەستم

لەو رۆژەيدا بناوانەي چەمى چاوى لىخ ھەڵبەستم

هەر لەوپيوه

سهر دیری قهسیده کانی، کانی شیوهن بیت و ماتهم

رەش تر لە شيوەنى شەوى شايى لى شيواوى

دڵی سووتاوی گەلەكەم

کاتی دیانه ریکهی رق و کینه

شاگهشکهی ساوا منالی بیده غیلهم کاته گریان

به حرى شكوم بي به سههول ا

به همناسمی سمردی زستان و بای زریان

کاتی تهم و مژی کهسهر،

له عاسماني لهجهري چارهنووسمدا نهرهويتو

پەلە ھەورى لە نەتەوەي نالە و ھانا

قورس وەكوو تەرمى رۆسەم

لهسهر سينهم بحهويتق

كاتي دەركى شارەكەمان لە تىشكى نوور داخرابى

بلویری زوردی ته لایی له لیوی خورا شکا بی

ماچی کچی قسهی جوان و نهرم و نوّل

ببی به بهردی سهخت و سر چهشنی سههوّل

ئەڭيىم ئىتر شىعرى بەھار وگوڵ نەڭيم

浴 妝 米

ليرهدا بوو ئيتر خوّمم بو نهگيرا

چپانمه گویی شای پهریانا که شیعر کتیّوی ژینه نووسهر خویّنی رهگی گهله

له نهمان و دوایی هاتن، تهلهسمه و دهوری پهرژینه بلیمه تی توفانی شیعر و پهخشانی هه نساندووه به رله ههموو شتی، مهرگی به سیندارهی

ئەوين و باوەر و ھيوا خنكاندووه

که وا بوو من هه تا ماوم شیعری به هار و گوڵ ئه ڵێم ئه بوو عه لی سینام بینی

میدالی زیرینی پی بوو لهگهن تهبهقینکی نوورا بهسهرنجی دوویاتهوه

به ناو گهلی تورک و تات و فارس و کوردا رادهبوورا له کوتوپرا دلّداره کهی پهیدا کردی

بهر له ههموو شت هاوردی

دهسی گرد و بردی بردی

بردی بۆ شوین و مەٽبەندی کوردی

جا نووره کهی کرده سهریا و میداله کهی دا له شانی

ئيتر ئەويش وەك بوو عەلى گړى تێچوو

بوو به مەشخەڭىكى نوورىن ھەمووگىيانى

کاتی کیژولهیی کراس کریشه و ههوریشم، بیته وتار . .

بلنی که چهند فریشتهی سپیپوش

دەريان هيننا دڵی پياوێ خاوەنی بەڵێن و بريار

ئەمجا بردیان بۆ مووزەي بەھەشت و تالارى ھەمیشە بەھار تا لەگەڵ رۆحى دارەناجیلەكانى گەردەن بە خوين

ببن به تەزوىخىكى ھۆنراوە

به تای زۆلفی کچه بهفرینه کانی سهر به گوین

با بەھەشتيان لەسەر بەر مالىي مانگەشەو

ھەر سوبحانەللاي ئازادى پى بۇميرن

به ئازادیش تەركردنى دەمى وشكى زەرياكانى

ئەم سەردەمەيە بسپيرن

زووانى شيعرم ئا بەم جۆرە ھەوالأنە

هەرگىز لاڵ و پەكەر نابىي،

جاكەوا بىي

هه تا ماوم شیعری به هار و گوڵ ئهڵێم

كەسى بۆ مەم شەمى وەك خاتووزىنى مارە بريبى

ههر به شیعر، جل و بهرگ و گوڵ و گووارهو

ميْخه كبهني بۆكرىبىي

که تا ئیْستاش به لیْزمهی بارانی نووری سهوز وکالاٌ

بەرپىنگاڵى پرچى زەرد وگەش و ئالأ

لەبەر شنەي باي شەمالأ

ئەرىن ئەر مارەنامە پيرۆزەي

له بهر حهوش و دەركى مالأ،كردبيّته درۆشىم و ئالأ

له ژیر شانی چهپی به کره شوفاریکا

دەرەي كىنەي خستېيتە ژېر چاوەدېرى شىعرو

ھەپروون ھەپروونى گۆيالأ تا نەسىمى بزەي ھەورىشمىن بخشى بەسەر خەدد و خەت و خالاً منيش بۆ جۆر بوونى مەتا و نەخشى كالأ هه تا ماوم شیعری به هار و گوڵ ئهڵێم شوانی ههوانه کهی پر بی له رسق و نان وه ک سفره ی حهزرهت سوله یمان پر بني له ژين، پر بني له مان پر له دين و پر له ئيمان، پر له وشهی رهسهن و جوان له چەشنى نامووسى ياكى مەستوورەخانى ئەردەلأن بەرز وەك شاخى ھەورامان، چوارباغي پينجويني قانع وهكوو تهعريفي ثهبووبهكري موسهننيف بی عهیب و جامع و مانع چهشنی وتاری بای سهبا بی بژار و ساف و خاوین تیپه د بووی ریگهی روشنی بۆ ژوانى پەيمان و بەڭنن وهک نالهی جودایی هیّمن، پر له تاسهی کوردهواری به هاري پر پر له کاني، پر له عه تر و ههوای بی خهوش، دهشت و چیا و میرغوزاری تریفه تریفی واژه کانی ههرچی ههواتاریک تر بیّ سیی تر وه کوو شهونما

شؤراو به ئاوی زهمزهمو، دهم له ناو دهمی شهونما چما جامی به ربووکی گردوون هه لگرن

ئەم وشانە و خاوەنى ئەم بەرھەمانە قەت نامرن

پەس تۆش لەگەل مندا رابى

چۆنكە وابى ھەتا ماوم شىعرى بەھار وگول ئەلىم كەسى تەفسىرى قورئانى پىرۆزى خوا و پىغەمبەرى

به سهر مهزرای هیوامانا

داکا به تاو بارهو بهری

بزه بخاته سهر ليّوي چزي تهفسيري خهم كردوو

نهیّنی تر له چاودیّری ساواییکی دایک مردوو

ماندوو دەركەر ب*ێ*،

له جهستهی فهلای خهرمان لافاو بردوو

چەشنى تەرانەي ھەزاران، لەسەر باڭى مەلى باران

برِژێته سهر مهزرای چڵو

گلی ملو گوٽو دٽی، کوردو گۆران

بکا ته فسیری نوور و نوون،

«والقلم و ما يسطرون»

«انما امره اذا اراد شيئاً فيكون،

فسبحان الذی بیده ملکوت کلِّ شیء و الیه ترجعون» به ئهمری ئهو بوو ههر شتی نهبوون و بوون

وه یا ئهوانهی بوون و چوون

جا با ھەورى رەشى دژمن، بچەكينىن مەمكەي تۆفان

تۆفان ھەرگىز بۆى قووت ناچى قەلەم و بەرھەمى ئىمان

جا با تاریکی پەنجەی نوور

ھەر بكرۆژى بەكەيفى خۆي

دووكەل ھەر چەن تىبكۆشىن،

كولْمي خوّر، قەت رەش نابى بۆي

جا با شەيتانى زەرپەرست لە رەش خەيالى باوەرا

به پهیرهوی له سامری

سوژده بهري له حاستي گويره کهي زهرا .

ئەمەش بلیم لە دواییدا بە شای پەریان ؟

ئەگەر ھەوەڭ رۆژى ژيان

خوررهی فرمینسکی ئالم

به سەرھاتى دەروونى بۆ ئەدركاندم

به ثاوی گیا که کرهی سهبر. به هیوای بهرههمی شیرین

زامه به تیراویکانی نهیاری دائهمرکاندم

ئەگەر سروودى كۆچى خۆم لە سۆزى شيوەنى نەيا

له شمشالی غهریبیا گوی نهده گرد

له گه ڵ نقاره عاقیقیه بال سووره کانم

كه به حاليْكوو دووبهلاً، له سيمهوه نهفهس ئهدهن ههلْم ئهكرد

ئيتر هۆنراوەي زامدارم بە خشلى خوى نەدەخەملان

سفرهی دڵی برینانم بۆ هەموو کەس نەدەکردۆ ھەتا ھەرمان

من نامهوی دوژمن شایه کامی ببا لهسه رگوری گیانی نوورا بلی ئوخهی لیره و لهوی

تا ئهوانهی تانهی چاکی و پاکی ئهدهن

به ماته می فهزل و هونه ر شادی ئه کهن

چهشنی دمه ل

با هه ر له ریی جه حانما، بین و بچن

به ئه سرینم نه گری شهمیان

په س بو جه ماوه ر و گشتی زور و که میان

هه تا ماوم شیعری به ها ر و گول ئه لیم شیعری به ها ر و گول ئه لیم.

سمقز خمرمانانی ۱۳۷۵ی همتاوی به بوندی گونگدردی فمرزانمکانی کوردهوه که له شاری سنمدا بمریّوه برا.

راوي وشه

همه ر چمه ن وشمه شماخه مماره و دهروی له نمیو گمومی ژارا همسينشتا ديسملي داوي راوچسي زهوقسي مسنه له تهشعارا تسۆپى ئىمستىرە بىنوشە، لە بىيشكەي ئىاسمانى شسىنا بسنق همقزنراوهم دهشمنيتهوه لهسمهر ممهوجي يسيكهنينا یا خنو وشبه ژوورتریش بن له کنا کیشان، له منوشته ری سايۆرى دەسكسارى شسيعرى جسوان، دەنسيرمە سسەرى وەک مستقالە زەرە، وشتە وردىتلە بىت، يسەپكى ھەوال پەيداى نىەكسا، زەررەبىنى دىسدەى ئىەرىن تىيا دەكسا مساڭ هــهرچـهن وشه، تاقانه ماسي ينكي بهحري بي بن بي پەيتا پەيتا خۆي وەشارى، باوەگەورەي سىەغرى جىن بىي ههر پووله که یه کی رهمزی، بن قایم بلوون له تنو و من بنی دەبىئى بىنۇ چەشەي قىوللابى ھەلبەستەكانىم نەوسن بىي له نينو دلني تباله ميوويي، سيهد را نياسك تر له خهيال قسايم بسبيّ وشسه، هسيّشتا دهيسدوّزيّتوَ سيّحرى حسمالاًلّ بسهلام هسهموو وشسهی نسه، وشسهی بسه بنایه خ و تسهواو ته لأي دەسەو شار بىن چىمان، لە باسكى زيرينى ھەتاو

شهیول شهیول، تیشکی زهردو سووری تازه زاخاودراو بخاته ری، بات له پهرهی دل و بسینی شاو له چاو رووباري بئ خور و رەوان، ئاو ھەلدىرى كەوان كەوان نه ک راوهستاو چهشنی زناو، گهر خوّی تیا بشواتو شهوان گــهوههری شــهو چـرا چــۆنه، ئـاوا پـرشنگ بـدا له دوور ورشه ورشی به جــۆرى بــی، وهک تــهقی بــیْتق کــیٚوی نــوور تيشكى خور بي، بزيته ناو دەمىي شەونم له پاكىيدا دەشتى عەترى بەھار تىۆزى ياي نەشكىنى لە چاكىدا ملوانکه ییک بی هونراوه، پر له موورووی سهوزی نهجات بكريته مل كيژي هيوا، ئهوينداري كوري خهبات پەرى پەرى لە ژوور سەر بىن، خىنو دەسىتى لىن نىەوەشىنىنى پ نگاوی بزهی شیرین بنی، فهرهادی دل دمی لیننی له نسجه و لاری بسای به یانی ناوه راس مانگی به هار بی گوڵ دەمىي بىق ئاوەلا كا، ئالاي زەردو سىوورى يار بىي بــه لأم هــه موو وشــه يي نــه، وشــه ي رهســه ن وه كــوو بــاوه يــ حوباب نهبی بمری به فوو، کوشکی بی له بهردی مهر مهر هاوه لى نيوه رِي نهبي، هه تا ئاكام هه رله گه ل بي هدتاو چۆنه هـدر وا هـدڵبێ، تـا تـاريكى له بـدر هـدڵبێ

ته مبه ل و دهم هه راش نه بني، هينواش هينواش ده بسي وه ک شهم بسووتن بو هه ژار، (کولیل) یکی تاقانه بی راوی کۆتری شەرەف نەکا بىز خوينخۇرانىي بى قامووس پەردەى حەيا نىددرى تىدواق، چارەى بكا بى چارەنووس بــه لأم هـــه موو وشـــه يي نــه، وشــه ي خــوينيني نــه رمه بــر پشتی شمشیر به بی ده نگی بشکینی، نه ک سمر سمر خویننکی وا له بهر دەرکى عیشقا قلمز بوو بے له دل خوین ریژه کانی حیرفه یی و گهل کوژه کان لیمی بکه ن سل بسينيته مسل تسهوقي زالم دووكسهرتي كسا، يـــؤلا بــر بـــين مەرەك مەرەك بەرەك بگرى بە شىمۇر، لەگىمۇر دللى پىر بىي شـــه لاقن بـــي له داره مــيو، له داره تـوو، داره بـناو تساكسري كسسيه بسخاته نساو لهشسي ينوواوي نباحهساو چەيلاخەي باي سەرد و توندى ريبەندان بي له نيوه شهو خوين بزيته جي پهنجه کان، سوورو بي وه ک دهنووکي کـهو بن رایه راندنی شورش پر بی له واتهی همست و تین دەس بىنىتە بىينە قاقاي وسكوت وكورنووش و چەمىن له نيز دەستى ئىبراھىمى حەققا تەرىكى دەم رەق بىن خودای چیوی لهت و پار کما، یاسای نمهروودیان لهق بعی رووباری نیلی ریده ر بی به هاروون و مووسای کهلیم به سهر فيرعهوني ناپاكا بخروشي، (كالطود العظيم)

به لأ بست (روخ) بسدا له نسيّو نسووكى بالندهى ئهبابيل قدلاچۆ بېرى له (شاه)و (وهزير)و (سوواره)و (ئهسپ)و (فيل) كسوورهى رقى دلّى كاوهى ئاسنگهر بىي، به هينزى گر بىتاوينيتۆ ههر سهرى، پېر بىي له ميشكى قات و قر تا رادهيى حهق به دهس بى، ئهگهر كوژرا ههر وه ك (ميتيس) پهيكهرهى تسوّله ئهستين بسى له قاتلى دهس و دل پيس ئهمجا ئهم وشانه ههموو، لهسهر گورى دژمنى نبوور ههلېدركى كهن، كې بهر كې كهن، بۆ ئازادى تا نه فخى سوور

سمقز ریّبهندانی ۱۳۶۷ی همناوی

ئهم بهرهه مانه له نووسهري ئهم كتيبه چاپ وبلاو كراوه تهوه

١)له ههرچيمهني،ديمهني

٢)دوو بەيتىيەكانى(كۆلىل)

٣) ئه سر بنے بال

٤)بەھارى شەستوشەش

٥)چاوي خويٽيني شهوه ق

ئەم بەرھەمانەش چاپ نەكراون

۱)ئاوایه به زمی عاشقان وهرگیراوله(یوسف وزلیخای جامی)

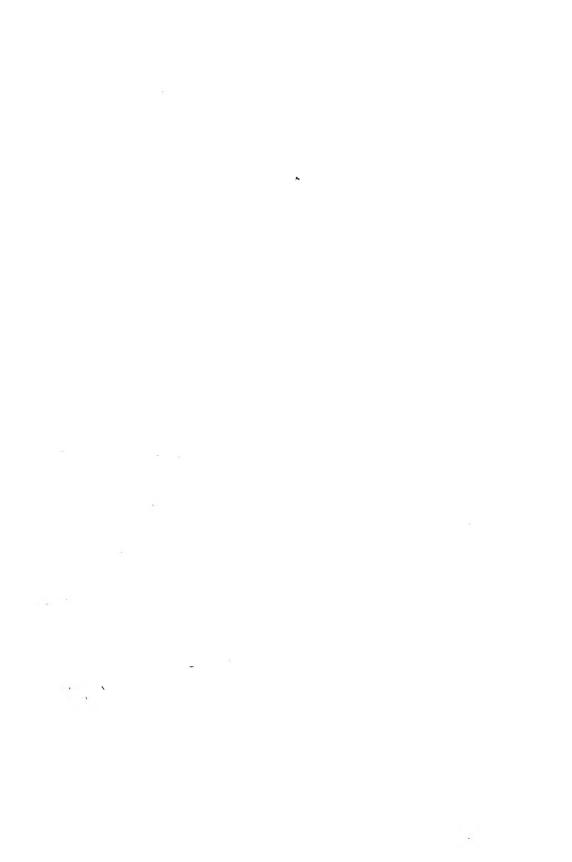
۲)وەرگیزانى قەسىدە عارەبىيەكانى سەعدى

٣)فەرھەنگى گۋ وگيا

٤)خاک وخوْلْ ،يانوخته ،خەتىكى تر

٥)كۆكردنەوەي ھەندى چىرۆكى كوردى،بە لېكۆڭينە وە (نيوم نەناوە)

٦)بيره وهرييه كاني (كۆليل)

تصوير ابو عبدالرحمن الكردي

Poem:

Omar Salehi Saheb (Kolil)

The bloody eyes of aurora